

**ETT INTERNATIONELLT TILLVÄXTFÖRETAG
INOM BILPROVNINGSBRANSCHEN**

www.opus.se

OPUS I KORTHET

Opus Group är ett ledande innovativt teknologifokuserat tillväxtföretag på bilprovningsmarknaden. Bolaget har ett starkt fokus på kundservice och innovativ teknik inom IT, utsläppskontroller och fordonsdatakommunikation. Koncernen hade en omsättning på 1 650 MSEK under 2015 med ett starkt kassaflöde och god lönsamhet i rörelsen.

Opus Group har över 1 500 anställda med huvudkontor i Mölndal i närheten av Göteborg och 25 regionala kontor, 20 i USA och de övriga i Stockholm, Peru, Chile, Mexiko och Pakistan. Opus Group har egna produktionsanläggningar i Hartford, Ann Arbor och Tucson i USA.

Opus Groups aktie är noterad på Nasdaq Stockholm.

Opus Group bedriver bilprovningsprogram samt utvecklar, producerar och säljer utrustning och IT-system till bilprovningsindustrin, biltillverkare, eftermarknaden och verkstäder. Opus Group erbjuder också tjänster relaterade till fordonsregistrering och förnyelse av registreringstjänster till bilister och fordonsåterförsäljare. Innovation är en del av Opus Groups DNA och nyckeln till bolagets framgång.

De egna utvecklingsresurserna gör bolaget unikt. Tack vare koncernens betydande utvecklingsresurser kan Opus Group sätta nya standarder och ligga steget före vad gäller IT-lösningar, testmetoder och utrustning.

Opus Group hade fram till 1 juli 2015 två divisioner. Utrustningsdivisionen bestående av Opus Equipment har sålts och nu bedriver Opus Group sin verksamhet i en division (Bilprovning) med två olika segment: Bilprovning Sverige och Bilprovning Internationellt.

Bilprovning Internationellt utgörs av Opus Inspection, som bedriver bilprovningsprogram i flera världsdelar. Företaget säljer och underhåller även utrustning för emissionskontroll av fordon i USA och Mexiko. Bilprovning Sverige utgörs av Opus Bilprovning med 77 besiktningstationer vid utgången av 2015. Opus Groups största marknad är USA och Sverige är den nästa största marknaden. Bolaget växer på nya marknader internationellt. Omsättningen från de internationella marknaderna är för närvarande låg men förväntas ha betydande tillväxt under de kommande åren.

INNEHÅLL

Året i korthet	2-5
Vision, affärsidé, strategier och mål	6-9
VD-ord	10-11
Bilprovningensmarknaden	12-16
Opus Groups verksamhet	17-23
I efterdyningarna av utsläppsskandalen	24-27
Operativ struktur	28-29
Aktien	30-31

5 år i sammandrag	32-33
Kvartalen i sammandrag	34
Koncernledning, styrelse och revisorer	35-36
Information till kapitalmarknaden	37-38
Förvaltningsberättelse	39-45
Bolagsstyrning	46-49
Koncernens räkenskaper	50-54
Moderbolagets räkenskaper	55-58
Koncernens noter	59-77
Moderbolagets noter	78-81
Styrelsens försäkrar	82
Revisionsberättelse	83
Ordlista och definitioner	84-85

ÅRET I KORTHET

- Framgångsrik uppstart av bilprovningsprogram i tre delstater och förlängning i en delstat
- Opus Inspection tecknade en 20 årig bilprovningskoncession i Pakistan
- Opus Inspection förvärvade Drew Technologies

- Opus Group genomförde en företrädesemission som övertecknades
- Opus Group sålde Opus Equipment till Mekonomen Group
- Opus Inspection erhöll en kontraktsförlängning i Tennessee

- Opus Group slutförde försäljningen av Opus Equipment till Mekonomen Group.
- Opus Inspection beviljades certifiering enligt California BAR för sin tredje generations avgasmätare (GENIII).
- Opus Inspection tilldelades två koncessioner i Chile.

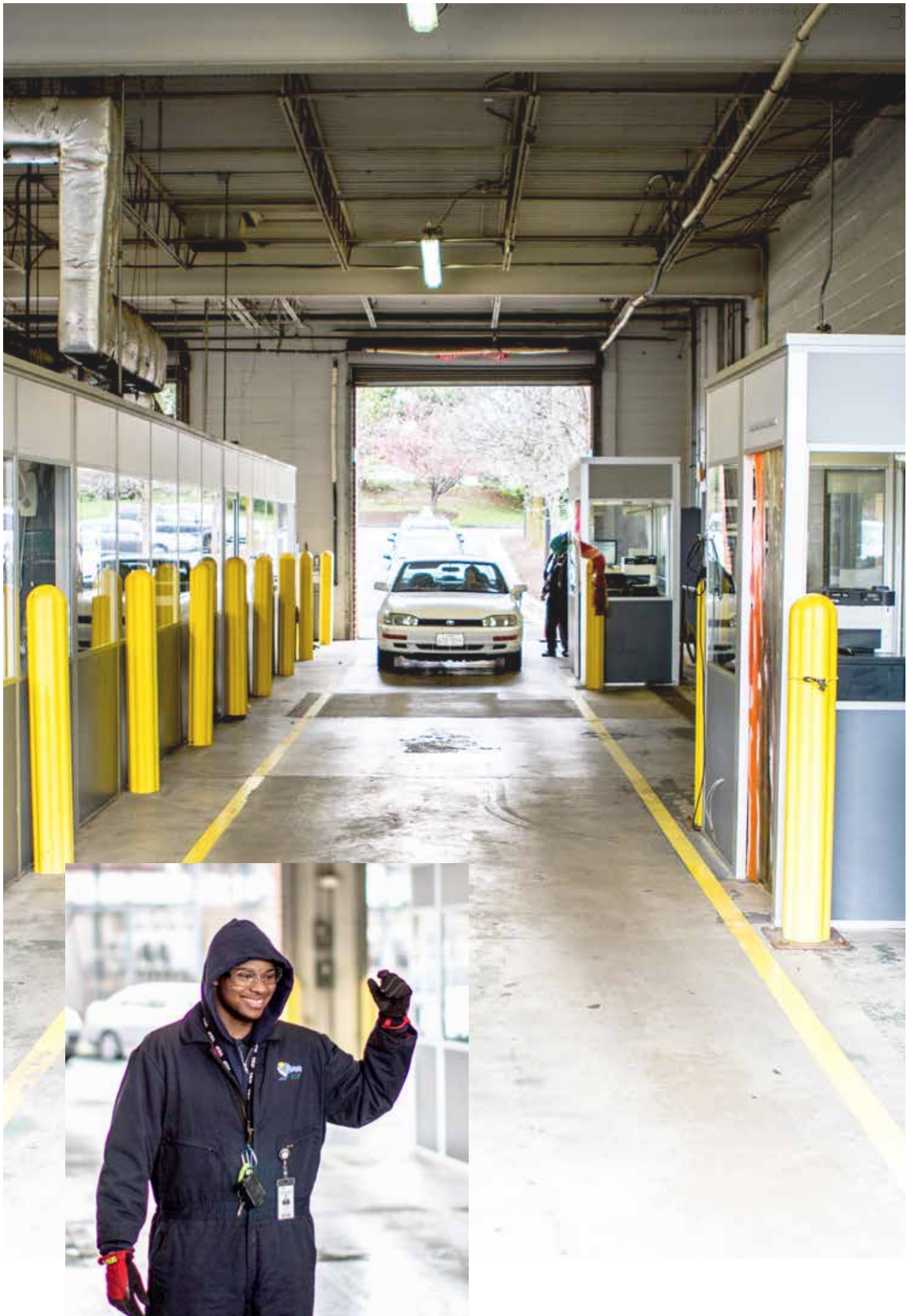
- Opus Remote Sensing teknologi (RSD) detekterar höga emissioner från VW.
- US EPA meddelade striktare ozonstandarder – Utsikterna för amerikanska bilprovningmarknaden förbättrades.
- Transportstyrelsens förslag medför förändringar i branschen men beräknas få mindre ekonomisk påverkan för Opus Group.
- Opus Group rekryterar Linus Brandt som ny CFO. Styrelseordförande Göran Nordlund meddelade valberedningen att han inte kommer ställa upp för omval vid nästa årsstämma.

Händelser efter årets utgång

Trafikutskottet framför att regeringen inte bör införliva EU-direktivet enligt Transportstyrelsens förslag.

Alla politiska partier står bakom trafikutskottets betänkande om att inte ändra besiktningsintervallet till EU:s minimikrav.

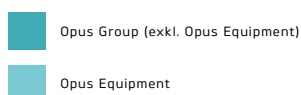
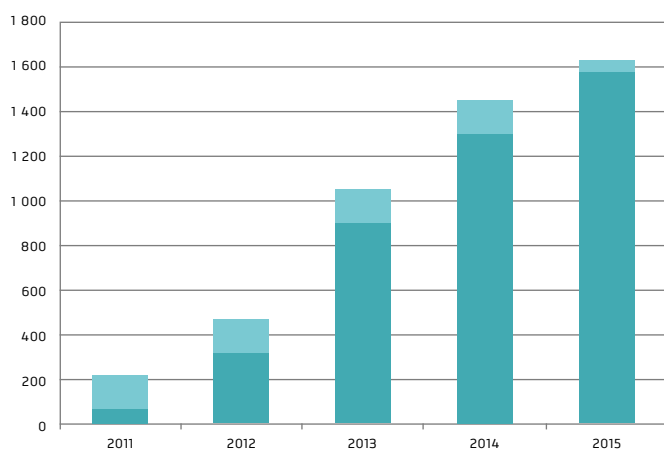

KARTA ÖVER OPUS HEMMARKNADER

USA, Sverige, Chile, Peru, Mexico, Bermuda, Pakistan

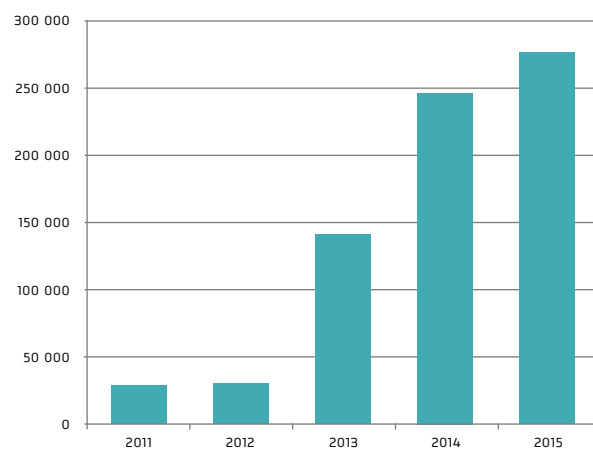
Opus Group är ett av de ledande bilprovsningsföretagen. Med en stark lönsamhet och stabil verksamhet i USA och Sverige fokuserar gruppen på att expandera sin verksamhet internationellt till nya geografiska marknader och introducera ny teknik på befintliga och nya marknader. Efterfrågan på bilprovningstjänster ökar i många länder, inte minst i låg- och medelinkomstländer, där gamla fordonsparker orsakar allt fler trafikolyckor och ökade luftföroreningar. Opus Group har som mål att bidra till att förbättra trafiksäkerheten och miljön genom att erbjuda bilprovsningsprogram i dessa länder.

Omsättning, MSEK

*Opus Equipment AB avyttrades den 1 juli 2015.

EBITDA, TSEK

Opus i siffror

26

26 bilprovsningskontrakt med myndigheter i USA, Mexiko, Bermuda, Peru, Chile och Pakistan.

160 stationer

160 centraliserade bilprovsningsstationer med fullservice.

>25 miljoner

>25 miljoner besiktningar årligen.

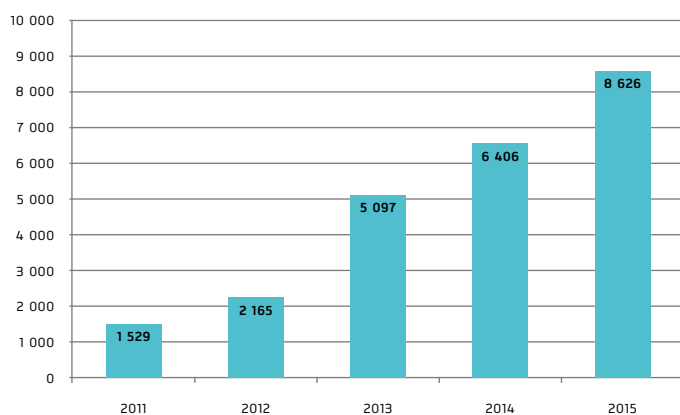
>25 000

>25 000 kunder i USA i form av decentraliserade bilprovsningsstationer.

1 605

1 605 medarbetare

Antal aktieägare

Under året har antalet aktieägare i Opus Group ökat från 6 406 till 8 626. Flera svenska och utländska institutionella investerare har köpt aktier och Opus Group har fått över 2 000 nya privata aktieägare. Denna ökande aktieägarbasen återspeglar den växande insikten om värdet av Opus Groups tillväxtstrategi som tar vara på de stabila och lönsamma verksamheterna i USA och Sverige för att finansiera expansionen till minde utvecklade regioner och utvecklingsländer.

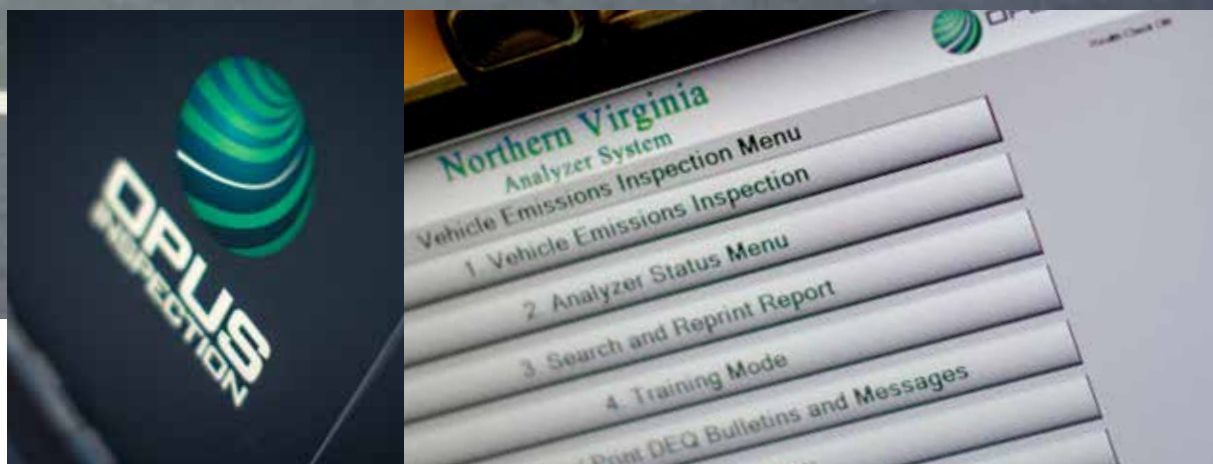
A blurred white car is driving on a road. In the foreground, there is a green machine with two black wheels and an orange traffic cone. The background shows some trees and a clear sky.

VISION

ATT VARA EN GLOBAL, LED
BILPROVNING GENOM KUND
KVALITET I VERKSAMHETE

DANDE AKTÖR INOM
FOKUS, FÖRSTKLASSIG
N OCH INNOVATIV TEKNIK.

VISION, AFFÄRSIDÉ, STRATEGIER OCH MÅL

Vision, affärsidé, strategier och mål

Vision

Opus Groups vision är att vara en global, ledande aktör inom bilprovning genom kundfokus, förstklassig kvalitet i verksamheten och innovativ teknik.

Affärsidé

Opus Groups affärsidé är att utveckla, producera och sälja produkter och tjänster inom miljö- och säkerhetskontroll av fordon för den globala marknaden.

Strategier

Huvudstrategi

Opus Groups huvudstrategi är att vara ett ledande tillväxtföretag som är tydligt inriktat på bilprovningstjänster inom miljö- och säkerhetsprovning av fordon.

Opus Group ska erbjuda tjänster som total bilprovningsoperatör på kontrakt. Opus Group ska vidare leverera lösningar inom bilprovning. Det innefattar bland annat bilprovningstrustning, mjukvaror för tester samt avancerade IT- och databaslösningar för genomförande och registrering av data. Opus Groups kunder varierar beroende på produkt- och tjänsteområde.

Opus Groups tjänster och produkter ska skapa unikt värde genom kombinationen av kvalitet, pris, teknik och innovation.

Opus Group har följande delstrategier som stöder företagets huvudstrategi:

Tillväxtstrategi

Opus Group ska expandera genom att sälja sina tjänster och sin kompetens samt produkter inom befintliga marknader till nya geografiska områden. Opus Groups tillväxt ska delvis vara organisk genom att koncernens tjänster och produkter etableras på nya marknader samt genom att dessa utvecklas och erbjuds till befintliga

kunder. Under de kommande fem åren förväntas betydande tillväxt komma från våra nya och etablerade internationella bilprovningssystem och från våra amerikanska verksamheter inom fordonskommunikation och service. En del av tillväxten kommer att drivas av förvärv.

Opus Group ska fortsätta att utveckla affärsverksamheter i Nordamerika, i Sverige och på nya marknader internationellt. Internationella marknader förväntas stå för en betydande del av tillväxten under de kommande åren. På internationella tillväxtmarknader använder vi en tvådelad strategi för att etablera bilprovningssystem. Dels fokuserar vi på att utveckla vår verksamhet i Sydamerika eftersom vi redan har etablerad verksamhet och erfaren personal i den regionen samt att ekonomierna i Sydamerika har hög tillväxt. Dels är vi opportunistiska i andra internationella tillväxtregioner där bilprovningssystem förväntas växa markant och lokala förhållanden erbjuder reella möjligheter för etablering av långsiktig lönsam verksamhet.

Opus Group ska befästa sin ställning som en ledande aktör inom bilprovning med tydligt kundfokus. Innovativ produktutveckling samt ledande teknik inom databasutveckling ska tillsammans med kostnadsmedvetenhet ge konkurrensfördelar som ska fortsätta att generera tillväxt.

Fokus på personalutveckling

Organisationen fortsätter att arbeta mot en gemensam kultur där alla anställda kan känna samhörighet och har möjlighet att utvecklas. Opus Group strävar efter att attrahera, utveckla och behålla kompetent och motiverad personal.

Affärsmässiga mål

Opus Group har en stark ställning på bilprovningssmarknaden i USA och i Sverige. Bolaget har som mål att bibehålla

Finansiella mål <i>Omsättningstillväxt</i>	Utfall
En genomsnittlig årlig tillväxttakt (CAGR) under en femårsperiod på minst: 10%	Under perioden 2011 - 2015 uppgick CAGR till: 48,6% ✓
EBITDA-marginal om lägst: 15%	EBITDA-marginalen för 2015 uppgick till: 16,6% ✓
*Den räntebärande nettoskuldsättningen i förhållande till rörelseresultatet före räntor, skatter samt ned- och avskrivningar (EBITDA) ska inte överstiga: 3.0 gånger	Den räntebärande nettoskuld-sättningen i förhållande till EBITDA i slutet av december 2015 uppgick till: 2,4 gånger ✓

* EBITDA har beräknats på tolv månaders rullande basis justerat för förvävsrelaterade kostnader och inkluderar proforma räkenskaper för varje förvärv som genomförs under den 12 månaders perioden.

Opus Group har vida överträffat sina försäljningsmål och även uppnått sina övriga finansiella mål för 2015. Den årliga tillväxttakten kan variera på grund av faktorer såsom konsolidering av affärsverksamheter. Därför baseras omsättningsmålet på ett årligt genomsnitt över en femårsperiod om lägst 10 procent.

sin position på de amerikanska och svenska bilprovningssmarknaderna och expandera sin verksamhet internationellt till nya geografiska marknader. Bolaget kommer att fortsätta delta i kommande anbud för bilprovningsprogram på befintliga och nya marknader. Kontrakt av denna typ skapar god långsiktig lönsamhet och bra kassaflöden som stödjer bolagets investeringar för att skapa tillväxt.

Huvudsakliga verksamheter under 2015

Opus Group har effektiviserat sin verksamhet genom att avyttra utrustningsdivisionen och fokusera på bilprovningsverksamhet. Opus Inspection tecknade tre nya bilprovningsavtal under 2015 för att genomföra bilprovningsprogram i Punjab-provinsen i Pakistan och i regionerna O'Higgins och Metropolitana i Chile.

Opus Inspection har lanserat en ny affärsmodell för sin verksamhet i Kalifornien genom att erbjuda Equipment as a service (EaaS) – kontrakt. Opus Inspection erbjuder helt ny DAD-OBD och BAR 97 utrustning genom löpande EaaS-avtal, vilka omfattar leverans, installation, tillhandahållande av förbrukningsartiklar och servicegaranti. Tidigare såldes utrustningen med separata serviceerbjudanden. Den nya affärsmodellen har varit väldigt framgångsrik med 4 500 avtal för DAD-OBD-utrustning och över 500 avtal för BAR 97-utrustning. Denna affärsmodell innebär att kunderna inte behöver göra en stor kapitalin-

vestering vilket därmed minskar deras kapitalrisk samtidigt som det förser Opus Inspection med ett stabilt intäktstroflöde som överstiger vad man skulle erhållit från direktförsäljning av utrustning.

Opus Bilprovning har slutfört införandet av ett nytt IT-system som innehar branschens första tekniska tillämpning för mobilenheter. Detta har förbättrat organisationens effektivitet och flexibilitet och lett till betydande kostnadsminskningar. Opus Bilprovning har öppnat sex nya stationer under 2015 och har bibehållit sin ställning som det näst största bilprovningsföretaget på den svenska marknaden medan vi positionerar oss genom anläggningar, teknologi och bättre kundservice för att bli marknadsledande.

Utdelningspolicy

Opus Groups styrelse har antagit följande utdelningspolicy:

- Opus Groups utdelningspolicy är att dela ut 10-20 procent av vinsten på EBITDA-nivå, under förutsättning att bolaget uppfyller det finansiella målet för nettoskuldsättningen.
- För 2015 har styrelsen föreslagit att en utdelning om 0,10 kronor (0,09) per aktie ska betalas ut.

VD-ORD

TILLVÄXT OCH EBITDA-MARGINAL FÖR 2015 ÖVERSTIGER MÅLEN OCH FÖRBÄTTRAR KASSAFLÖDEN FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Vi fortsätter att utveckla Opus Group som ett bolag med dedikerat branschfokus och med den tydliga målsättningen att bli en ledande aktör globalt inom miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Vid en återblick på det gångna året 2015 kan jag konstatera en positiv utveckling i den internationella affärsverksamheten med förvärvet av Drew Technologies och nya kontraktvinster i Chile och Pakistan.

2015 var ett rekordår för Opus Group mätt i både intäkter och EBITDA. Den förvärvade verksamheten i Drew Technologies har konsoliderats från den 23 mars 2015 och har integrerats i koncernen. Förutom förvärvet av Drew Tech har koncernen gjort stora investeringar under 2015 vilket omfattar nya bilprovsningsprogram i Chile, Pakistan och Virginia Remote Sensing programmet samt bolagets nya affärsmodell Equipment as a Service (EaaS).

Opus Group har en långsiktig tillväxtstrategi som baseras på starka kassaflödena från stabila verksamheter i USA och Sverige. Under 2014 och 2015 investerade Opus nästan 300 MSEK i anläggningstillgångar i nya verksamheter. Förutom investeringarna i anläggningstillgångar har vi tagit en del uppstarts-kostnader för olika program som har påverkat koncernens resultat negativt kortsiktigt. Under de närmaste åren kommer Opus Group att skörda frukterna av dessa investeringar genom både försäljningstillväxt och förstärkt EBITDA. En del av dessa investeringar tar längre tid att utvecklas till fullskalighet, men kontrakten förväntas bidra med starka kontinuerliga kassaflöden under många år framöver.

Opus Group överträffar sina finansiella mål

Opus Group har haft en genomsnittlig årlig omsättningstillväxt om 48,6 procent under de fem senaste åren. Under verksamhetsåret ökade omsättningen med 12,8 procent och EBITDA ökade med 11,5 procent med en fortsatt stark EBITDA-marginal på 16,6 procent. Både omsättningstillväxten och EBITDA-marginalen översteg koncernens finansiella mål om en genomsnittlig årlig tillväxttakt (CAGR) på 10 procent över fem år och EBITDA-marginal på 15 procent. Koncernen har genererat ett starkt kassaflöde från den löpande verksamheten under 2015 som ökade med 26,9 procent till 201 MSEK. De senaste

två årens kraftiga investeringar och förvärvet av Envirotec medför ökade avskrivningar vilket påverkar resultatet negativt under avskrivningsperioden.

Nya kontraktvinster för Opus Inspection

Bilprovning Internationellt växte med 5,5 procent mätt i USD under 2015 med god marginaltillväxt. EBITDA-marginalen uppgick till 22,3 procent justerat för extraordinära kostnader. Den nya affärsmodellen EaaS har varit en succé med mer än 5 000 kontrakt som tecknats både för DAD-OBID och BAR 97 avgasmätare. Virginia Remote Sensing programmet startade under hösten 2015 och beräknas växa under 2016 och 2017. Jag vill särskilt berömma personalen i programmet i Colorado för att de har kunnat kompensera väl för de genomförda regelförändringarna. Bland annat har effektiviteten förbättrats, vilket medförde att förändringarna endast fick marginell negativ inverkan på programmets lönsamhet. Detta är ett tydligt bevis på vår förmåga att framgångsrikt hantera förändringar i våra kärnmarknader. Under året vann Opus Inspection två nya bilprovsningskontrakt i Chile och ett 20-årigt bilprovsningskontrakt i Pakistan.

Bilprovsningsprogrammen i Chile och Pakistan kommer att börja generera intäkter under 2016 och förväntas växa under 2017. Sedan utsläppsskandalen med VW förra året har vi sett ett ökat intresse för vår Remote Sensing teknologi och vi tror att denna teknologi kan spela en roll i framtiden för att kontrollera uppfyllelse av typgodkännande för olika fordonsggrupper som är i bruk.

Bilprovning Internationellt står för ca 2/3 av Opus Groups omsättning och mer än 2/3 av vinsten. Koncernens framtida tillväxt förväntas genereras från denna del av verksamheten och få allt större betydelse. Pakistan är ett av flera exempel på marknader med stor potential. Pakistan inför nu bilprovning med Opus som det första och enda företaget med verksamhet i landet. Utöver Pakistan

finns det flera andra låg- och medelinkomstmarknader med god potential som också förväntas implementera bilprovningsverksamhet i den närmaste framtiden.

Bilprovning Sverige växer och försvarar marknadsandelar

Den svenska besiktningsvolymen är relativt stabil och Bilprovning Sverige växte med 3,7 procent organiskt under 2015. Vi har försvarat våra marknadsandelar väl trots en ökning av antal stationer med 18,5 procent under 2015. Mätt i antal besiktigade fordon minskade hela den svenska bilprovningens marknad med 0,5 procent under 2015 jämfört med 2014. Resultatet under året påverkades negativt av högre kostnader för etablering av nya stationer. Priserna för kontrollbesiktning av fordon på den svenska marknaden utvecklas uppåt och Opus Bilprovning följer med i trenden.

I oktober publicerade Transportstyrelsen ett förslag om ändring av det svenska regelverket för att uppfylla EU-direktivet från 2014 om återkommande kontrollbesiktning av fordon. Trafikutskottet har nyligen rekommenderat att inte genomföra betydande delar av Transportstyrelsens rapport, i synnerhet att inte genomföra de rekommenderade förändringarna av det befintliga besiktningsintervallet. Vi ser positivt på att trafikutskottet och samtliga riksdagspartier har försvarat nollvisionen genom att de har ställt sig negativa till att införa ändringar som skulle kunna försämrat trafiksäkerheten och miljön på svenska vägar. Vid denna tidpunkt förväntar sig Opus Group inte någon negativ påverkan på sin verksamhet till följd av pågående regeländringar. Om förslaget mot förmodan skulle antas enligt Transportstyrelsens förslag förväntas inte dessa regeländringar hindra Opus Group från att uppnå sina koncernövergripande finansiella mål i form av 10% årlig tillväxt och 15% EBITDA-marginal.

Förvärv av Drew Tech

Den 23 mars 2015 slutfördes Opus Groups förvärv av Drew Tech. Drew Tech är en ledande leverantör av OBD-utrustning (On-Board-Diagnostics) för fordonsanalys och diagnosystem till fordonstillverkare, verkstäder, bilförsäljare och bilprovningstationer globalt. Företaget ligger i framkant inom den senaste OBD-tekniken som används för att kommunicera med fordon för motorutveckling, diagnostik, besiktning och reparationer. Drew Tech bidrar med synergieffekter till våra etablerade bilprovningföretag samtidigt som bolaget positionerar Opus Group i den absoluta framkanten av en tekniktrend mot OBD-baserade miljökontroller och on-line fordonsdiagnos. Förvärvet av Drew Tech stärker Opus Groups konkurrensfördel inom teknik för bilprovning. Vi har fått tillgång till en mycket viktig del inom bilprovningsteknik – den elektroniska kommunikationen med fordon vilken bedöms få en större betydelse i framtida bilprovning. Detta kommer att stödja bolagets tillväxt, både på utvecklingsmarknader och på mogna marknader världen över. Med förvärvet har vi även fått tillgång till en mycket bred kundbas. Vi har dels blivit leverantörer till bilindustrin och deras återförsäljarnät i USA och globalt, samt till fria verkstäder i USA.

Försäljning av Opus Equipment

Den 1 juli 2015 slutförde vi försäljningen av Opus Equipment till Mekonomen Group. Opus Group behåller all strategisk utrustning för vår internationella verksamhet. Genom försäljningen stärkte vi Opus Groups fokus på bilprovning och egen unik patenterad utrustning. Det kapital som frigjordes kunde vi istället använda till Opus Groups fortsatta expansion. Samtidigt kan Opus Equipment fortsätta att utvecklas väl inom Mekonomenkoncernen.

Ökat intresse för vår Remote Sensing teknik

Redan under 2014 identifierade Opus Inspection höga utsläppshalter av Volkswagens och Audis dieselmotorer i USA genom Opus Inspections Remote Sensing teknologi. Resultaten av testerna presenterades på en utsläppskonferens i USA flera månader innan utsläppsskandalen uppdagades. Sedan utsläppsskandalen blev offentlig har intresset för bolagets patenterade Remote Sensing teknik, som mäter förorenande avgaser vid sidan av vägen, ökat avsevärt. Remote Sensing teknik kan spela en stor roll framöver för att testa hela fordonsgrupper i trafiken.

Bra start på 2016

Under de inledande månaderna av 2016 har vi arbetat med uppstarten av Remote Sensing-programmet i Virginia samt våra nya bilprovningssystem i Chile och Pakistan. Vi har expanderat våra EaaS-program för avgaskontrollutrustning i Kalifornien och i Georgia, vilka är framtunga och medför investeringar och uppstartskostnader, men som över tid genererar höga intäkter och starka kassaflöden.

Investeringar bygger bolaget inför framtiden

Vi är övertygade om att de investeringar som redan har genomförts under 2014 och 2015 i kombination med nya affärsmöjligheter, tillsammans kommer att bidra till att kontinuerligt överträffa bolagets tillväxtmål om minst 10 procent per år (CAGR, över 5 år) med EBITDA marginaler högre än 15 procent. Medan enskilda kvartal kan avvika från målet på grund av nedstängningar och uppstart av bilprovningssystem samt förvärv och försäljningar kommer den långsiktiga trenden av vår verksamhet tydligt överträffa våra mål.

Utdelning

Under 2015 har Opus Group levererat väl gentemot de finansiella målen och styrelsen föreslår att utdelningen höjs från 0,09 till 0,10 SEK/aktie för 2015, motsvarande cirka 10 procent av årets EBITDA.

Möndag i april 2016

Magnus Greko

Verkställande direktör och koncernchef

Opus Group har en unik ställning som en global leverantör av kompletta tekniklösningar inom bilprovning, med egna produkter och system

MILJÖ, SÄKERHET OCH INTERNATIONELL EKONOMISK UTVECKLING DRIVER MARKNADEN

De flesta länderna i världen har fortfarande inga bilprovningsprogram. I många av dessa länder ökar problemen med trafikolyckor, dödsfall och luftföroreningar. En förklaring till dessa problem är det stora antalet begagnade fordon som exporteras från industriländer till utvecklingsländer. Dessa fordon är ofta av sämre kvalitet i fråga om säkerhet och ökar utsläppen. I åtskilliga utvecklingsländer börjar man nu inse dessa problem. Utvecklingsländerna står nu inför samma utmaningar som Europa och USA gjorde på 80-talet. Bilprovningsprogram betraktas som ett led i lösningen för att öka trafiksäkerheten och minska utsläppen. Bilprovning spelar en viktig roll i dessa länders framtida utveckling.

Bilprovning

Bilprovning genomförs på olika sätt i olika regioner i världen. Utanför USA och Mexiko ligger fokus på såväl miljö- som säkerhetskontroll. Under 2014 offentliggjorde EU ett nytt direktiv, 2014/45/EU. Ett av kraven i det nya direktivet är kontroll av elektroniska styrda säkerhetskomponenter i fordonen (Electronically Controlled Safety Systems (ECSS)). Medlemsstaterna ska senast den 20 maj 2017 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som krävs för att följa direktivet och bestämmelserna ska tillämpas senast den 20 maj 2018.

Bilprovningen i USA och Mexiko skiljer sig från den europeiska. I USA fokuserar man i första hand på miljökontroll genom regelbunden besiktning av fordonen. Säkerhets-

aspekten hanteras genom höga säkerhetskrav vid introduktion av nya bilmodeller och säkerhetskontroller som görs av polismyndigheterna vid flygande kontroller längs vägarna. I vissa större delstater görs visuella säkerhetskontroller som ett led i de regelbundna besiktningarna, antingen årligen eller vartannat år. I tillväxtområden som Asien och Sydamerika brukar bilprovningens program oftast utformas som de europeiska, med tydligare inriktning på säkerhetskontroller. Allt eftersom välståndet och fordonsparkerna växer ägnas mer tid åt frågan om att upprätta bilprovningens program för att minska trafikolyckor och dödsfall samt för att förbättra miljön.

Bilprovningensmarknaden i USA

Den amerikanska marknaden för fordonsbesiktning drivs främst av miljökontroll. Medan fordonsbesiktningensprogrammen bestäms lokalt i varje enskild delstat, regleras miljökontrollen i USA av Environmental Protection Agency i enlighet med den federala Clean Air Act från 1975. Det finns i dagsläget inget som tyder på att denna grundläggande lag kommer att ändras.

Strängare ozonregler i USA.

Enligt den amerikanska federala lagen Clean Air Act (CAA) ska amerikanska Environmental Protection Agency (EPA) fastställa nationella standarder för luftkvaliteten genom gränsvärden för flera förorenande ämnen, inklusive markbundet ozon. Enligt lagen ska det göras oberoende vetenskapliga granskningar av hälsostandarder. Varje delstat ska på grundval av en modell för utsläppsminskning från den amerikanska miljöskyddsbyrån EPA utarbeta sin egen plan för hur man ska uppfylla de federala kraven för ren luft. Enligt Clean Air Act kan EPA frysa finansieringen till motorvägar och utdöma böter för de områden som överskrider hälsostandarderna.

Den 1 oktober 2015 skärpte EPA gränsvärdet för marknära ozon från 75 ppb till 70 ppb (parts per billion, miljarddelar). Enligt EPA överskrider 241 län (counties) gränsvärdet 70 ppb. Delstaterna ska rekommendera sina luftkvalitetsmål senast den 1 oktober 2016. Senast den 1 juli 2017 ska EPA besvara delstaternas inledande rekommendationer. Under perioden 2020–2021 kommer de delstater som inte uppfyller kraven att slutföra utvecklingen av sina genomförandeplaner. Nya fordonsbesiktningensprogram kan komma att införas i regioner som måste vidta åtgärder för att förbättra sin luftkvalitet. Den amerikanska bilprovningensmarknaden förväntas stärkas långsiktigt genom de nya gränsvärdena.

Centraliserad och decentraliserad bilprovning

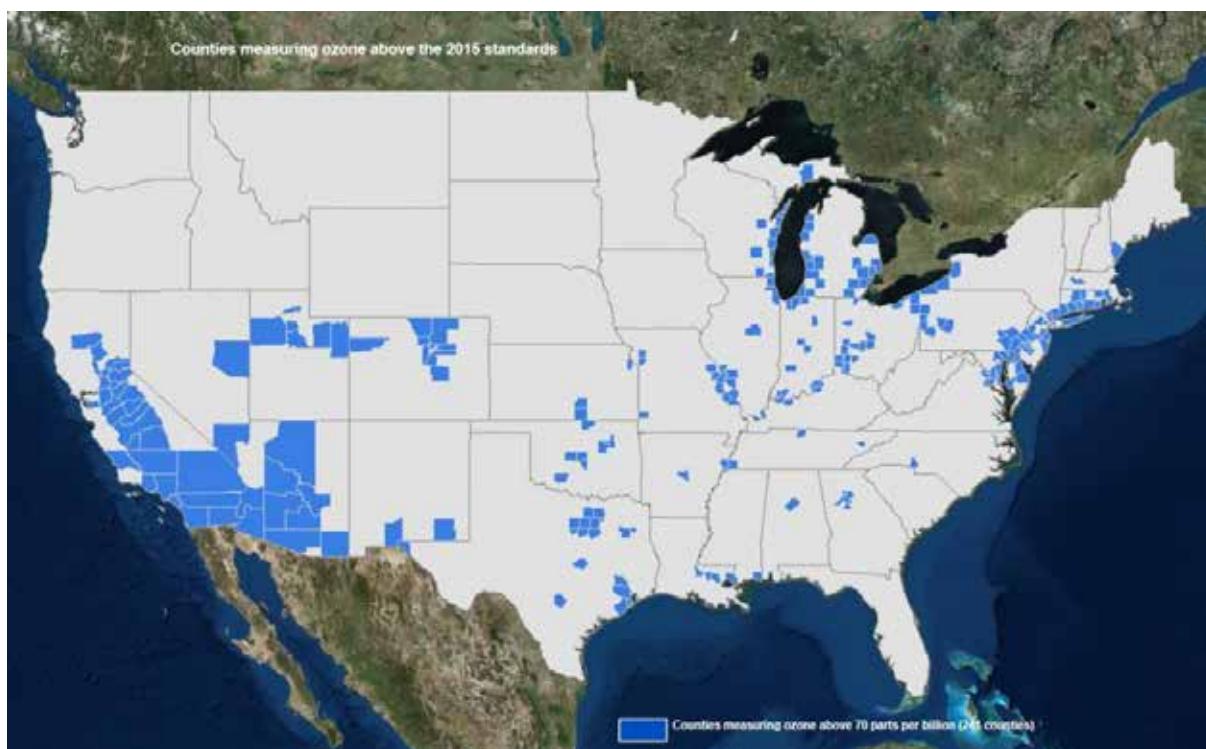
Bilprovningensprogrammen i USA är antingen decentraliserade eller centraliserade. De kan i vissa fall vara en blandning av de båda modellerna. Centraliserade bilprovningensprogram omfattar utsläppskontroller på bilprovningstationer som är särskilt avsedda för detta syfte och bedrivs av operatören. Detta gäller i åtta delstater.

I decentraliserade bilprovningensprogram utförs emissionskontrollerna på befintliga fordonsverkstäder och återförsäljare som har certifierad utrustning och certifierade besiktningstekniker som genomför kontrollerna. I dessa program upphandlar myndigheterna en bilprovningssentreprenör som är ansvarig för IT-system, testutrustning, utbildning och certifiering av besiktningsteknikerna, revision av stationerna och kundtjänst genom call center och besök på plats.

En öppen marknad för utrustning på decentraliserade marknader gäller när bilprovningstationerna fritt kan välja mellan flera olika certifierade utrustningsleverantörer. Kalifornien, Texas och Georgia hör till de delstater där man tillämpar ett program med öppen marknad.

Opus Inspection är marknadsledande i alla tre marknadssegment: centraliserade och decentraliserade marknader och öppna marknader för utrustning. Som ett helt vertikalt integrerat företag kan Opus Inspection leverera ett komplett erbjudande till alla dessa marknadssegment utan att vara beroende av externa aktörer. Detta inkluderar utveckling och tillverkning av utrustning, mjukvaruutveckling, databasdesign, databehandling, programverksamhet, utbildning och certifiering av besiktningstekniker, helpdesk tjänster samt service och revision av stationerna.

I USA är det primärt miljötester som utförs. Skälet är luftföroreningarna, som är ett stort problem i framför allt storstäder. Miljötester genomförs i 31 delstater i USA och i District of Columbia. Av dessa utför 17 delstater även säkerhetskontroller av fordon. Emissionskontroller av fordon utförs huvudsakligen i de delstater där luftföroreningar överstiger de tillåtna gränserna för smog, vilket

mäts i form av marknära ozon.

Miljömyndigheterna fattar beslut om fordonsbesiktningar i dessa delstater och köper tjänster från privata företag, vanligtvis genom långsiktiga kontrakt på mellan fyra och sju år. Dessa kontrakt förlängs vanligtvis två till tio år, varefter en ny upphandlingsprocess startar. Bolaget bedömer att det sker tre till fyra nya upphandlingar i USA varje år. Värdet på varje individuell upphandling är mellan 0,1 och 1,0 miljard SEK under en period på mellan fem och tio år.

Marknadsstorlek i USA

Enligt Opus Inspections egna estimat var storleken på den amerikanska bilprovningensmarknaden, i den del där Opus Inspection är verksam som bilprovningensaktör, cirka 240 miljoner USD under 2015.

Den nordamerikanska marknaden minskade 2015 på grund av den förväntade nedläggningen av bilprovningensprogrammet i British Columbia, Kanada, den 31 december 2014. Under 2015 startades ett nytt Remote Sensing-program i Virginia som bedrivs av Opus Inspection. Opus Inspection introducerade också utrustning som en tjänst (Equipment as a Service, EaaS) i Kalifornien.

Konkurrens på bilprovningensmarknaden i USA

Opus Inspection är marknadsledande inom både centraliserad och decentraliserad fordonsbesiktning i USA, med en av Bolaget uppskattad, total marknadsandel om cirka 44 procent. Marknadsandelen har beräknats genom officiell volym av årliga besiktningar samt genom en uppskattning av intäkterna i respektive delstat.

Opus Inspection är konkurrensutsatt av ett antal aktörer på den amerikanska marknaden, däribland Parsons, Gordon Darby, Applus+, SGS, samt ytterligare ett begränsat antal mindre aktörer.

Den svenska bilprovningensmarknaden

Den svenska marknaden för fordonsbesiktningar är omreglerad sedan den 1 juli 2010. Etableringsfrihet och fri prissättning infördes i samband med omregleringen. Opus Group beräknar att den svenska bilprovningensmarknaden omsatte totalt cirka 2,2 miljarder SEK under 2015. Den bedömningen grundas på det beräknade antalet besiktningar och uppskattningar av gällande besiktningenspriser.

Reglering

I Sverige ska samtliga motorfordon som körs på allmänna vägar regelbundet kontrollbesiktigas för att säkerställa efterlevnaden av säkerhets- och miljökrav. Lätta fordon i Sverige måste genomgå den första regelbundna fordonsbesiktningen tre år efter det att ett nytt fordon har registrerats, därefter efter två år och sedan varje år (3-2-1 osv.). Motorcyklar, husvagnar och lätta släpvagnar ska besiktigas enligt 4-2-2-regeln och tunga lastbilar, tunga bussar och tunga släp ska besiktigas varje år (1-1-1).

I oktober 2015 publicerade Transportstyrelsen ett förslag om ändring av det svenska regelverket för att uppfylla EU-direktivet från 2014 om återkommande kontrollbesiktning av fordon. Transportstyrelsen föreslår bland annat att de nuvarande besiktningensintervallen för besiktning av personbilar och lätta lastbilar ändras från 3-2-1 till 4-2-2, vilket är den miniminivå som EU anger för besiktningensintervall.

Trafikuskottet har i sitt betänkande besvarat förslaget

och framfört vikten av att regeringen införlivar EU:s besiktningenspaket på ett sätt som gör att Sveriges höga ambitioner vad gäller trafiksäkerhet och miljöhänsyn kvarstår. Inför regeringens beredningsarbete har trafikuskottet framfört att Sverige inte bör anpassa intervallet mellan besiktningstillfällen till det som är minimikravet enligt EU-direktivet. Alla Sveriges riksdagspartier har ställt sig bakom trafikuskottets betänkande.

Fordonsparkens storlek och åldersstruktur

Fordonsparkens storlek bestäms i första hand av befolkningens storlek och den totala välståndsnivån. I Sverige har antalet personbilar i trafik (den största fordonskategorin, baserat på antalet besiktningar) växt i en genomsnittlig takt av 1,2 procent per år under de senaste tio åren. Fordonens åldersstruktur påverkar hur ofta fordonsägaren måste besiktiga sitt fordon. Åldersstrukturen för svenska personbilar i trafik har varit relativt stabil över tid och inga större förändringar har skett mellan 2009 och 2015. Under 2014 och 2015 var tillväxten av personbilar i trafik 2,0 respektive 1,8 procent, vilket var något högre än tidigare år. Det kan förklaras av en ökad registrering av personbilar. Under 2015 registrerades 345 108 personbilar vilket är 13,5 procent fler än under 2014. Det ökade antalet registreringar av nya personbilar påverkade den svenska besiktningensmarknaden av personbilar negativt kortsiktigt eftersom äldre fordon som kräver en besiktning årligen ersattes av nyare fordon som initialt är undantagna från besiktning. Som ett resultat av detta sjönk antalet besiktningar av personbilar med 0,5 procent under året. Nybilsförsäljningen förväntas dock påverka besiktningensmarknaden positivt långsiktigt då det kommer ut nya bilar som kräver mer kontroller. I slutet av 2015 var ungefär 61 procent av alla personbilar äldre än sju år och måste följaktligen besiktigas årligen.

Aktörer

Opus Groups dotterbolag Opus Bilprovning AB hade under 2015 en genomsnittlig marknadsandel om 27,4 procent på den svenska bilprovningensmarknaden baserat på antal inrapporterade besiktningar till Transportstyrelsen. AB Svensk Bilprovning och Besikta Bilprovning i Sverige AB hade en marknadsandel om 32,0 procent respektive 21,2 procent. Utöver dessa tre större aktörer har även A-Katsastus etablerat sig i Sverige under varumärket Carspect med 63 stationer och en marknadsandel om 9,4 procent. Med sina 51 provningsstationer hade Dekra en genomsnittlig marknadsandel på 4,5 procent 2015 och Clear Car, med 80 stationer, en genomsnittlig marknadsandel på 5,0 procent.

Bilprovningensmarknaden i Chile

Chile är ett politiskt stabilt land med 18 miljoner invånare. Chile har i över femton år haft en välutvecklad bilprovningensmarknad med både miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Den årliga ökningen av antalet fordon var i genomsnitt 7 procent under åren 2005–2013. Antalet privatbilar i Chile ökade till cirka 4,2 miljoner under 2013.

Transport- och telekommunikationsministeriet (TTM) är ansvarig instans för tilldelning av privata koncessioner och för att övervaka bilprovningensstationer. Lätta fordon

och motorcyklar besiktigas årligen med undantag av de första två åren. Tunga fordon och fordon i kollektivtrafik besiktigas halvårsvis. Koncessioner från TTM som tilldelas bilprovningsskyltar löper under cirka åtta till tio år. TTM beslutar hur många koncessioner som ska läggas ut i varje region genom konkurrensutsättning. TTM bestämmer även antal stationer och testlinjer som ska få öppnas i varje koncession. Antalet besiktningar i Chile uppgick till 5,2 miljoner under 2013.

Opus Inspection har tilldelats koncessioner i och runt Santiago i regionerna Maule, O'Higgins och Metropolitana.

Bilprovningensmarknaden i Pakistan

Pakistan är med sina 189,5 miljoner invånare det sjätte folkrikaste landet i världen. Punjab-provinsen är den största provinsen i Pakistan med mer än 50 procent av befolkningen. Historiskt har Pakistan inte haft någon bilprovning. Punjab regeringens transportministerium har fattat beslut om att införa ett första sådant bilprovningsskyltarprogram, inledningsvis för fordon inom kollektivtrafik. Programmet omfattar såväl säkerhets- som miljökontroll. Opus Inspection har kontrakterats som exklusiv leverantör för att utforma, utveckla och driva ett program som erbjuder allmänheten effektiv och opartisk bilprovning av hög kvalitet i Punjab-provinsen.

Punjab-provinsen har över 500 000 fordon inom kollektivtrafiken som skall besiktigas två gånger per år. Antalet fordon i Pakistan ökar med 6-8 procent per år.

Konkurrens på den globala bilprovningensmarknaden

Det finns ett antal aktörer som verkar internationellt. Bland dessa aktörer märks Dekra, det största bilprovningsskyltarföretaget globalt, flera av de tyska TÜV organisationerna t.ex. TÜV Süd, TÜV Nord, TÜV Rheinland, den schweiziska gruppen SGS, spanska Applus+, finska A-Katsastus, franska Bureau Veritas och flera andra aktörer.

Samtliga ovanstående organisationer är engagerade i en rad olika verksamheter varav bilprovning endast utgör en del av verksamheten.

Opus Inspection är en relativt liten aktör på den globala marknaden jämfört med de större konkurrenterna. Detta utgör en stor tillväxtpotential för Opus Inspection genom att ta en del av deras marknadsandelar.

Drivkrafter för bilprovning

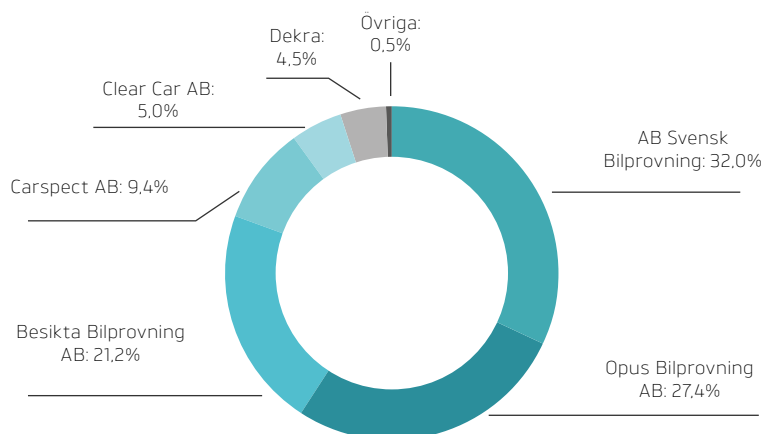
Marknaden för bilprovning drivs i första hand av lagstiftning och reglering för både miljö- och säkerhetskontroll. Ökat välbefinnande i världen har gjort det möjligt för fler människor att förverkliga drömmen om en egen bil och antalet bilar är nu över en miljard. Framför allt i utvecklingsländerna blir fordonen fler. Fler bilar innebär också högre utsläpp och fler trafikolyckor – ofta beroende på låga säkerhetskrav och motorer med ineffektiv avgasrening.

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) har antalet trafikdöda i världen nu passerat 1,2 miljoner människor per år och väntas tredubblas fram till 2030 om inget görs för att bryta utvecklingen. Utvecklingsländerna svarar för 50 procent av vägtrafiken men hela 90 procent av dödsolyckorna. I dessa länder kommer snart trafikolyckor att vara den femte mest vanliga dödsorsaken före sjukdomar som HIV/AIDS, malaria och TBC.

Föroreningarna i storstäderna har successivt ökat runt om i världen och utsläppskontroller av fordon har visat sig vara ett effektivt verktyg för att minska utsläppen. Kunskapen om utsläppens roll för hjärt- och kärlsjukdomar har skapat ett medvetande om behovet av utsläppsminskning. Detta leder till en större marknad för miljökontroller och tillhörande bilprovningsskyltarprogram.

Det ökande antalet fordon är en stark drivkraft för bilprovningsskyltarföretagens tillväxt. Förutsättningarna för marknadstillväxt är generellt sett gynnsammare i utvecklingsländerna, då fordonen är i sämre skick och bilprovningsskyltarprogram till största delen saknas.

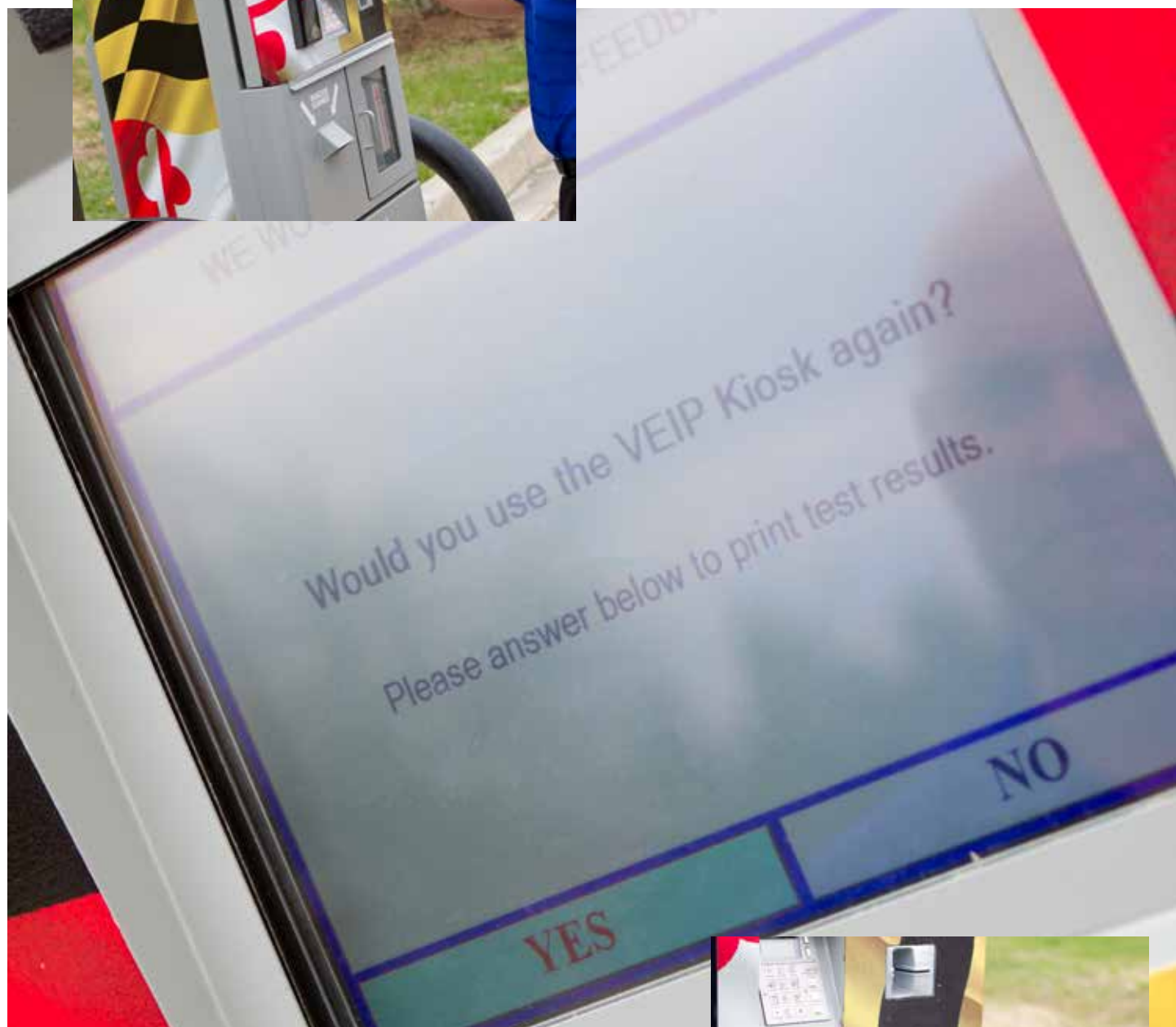
MARKNADSANDELAR PÅ DEN SVENSKA BILPROVNINGSMARKNADEN PER BESIKTNINGSFÖRETAG

Källa: Transportstyrelsen

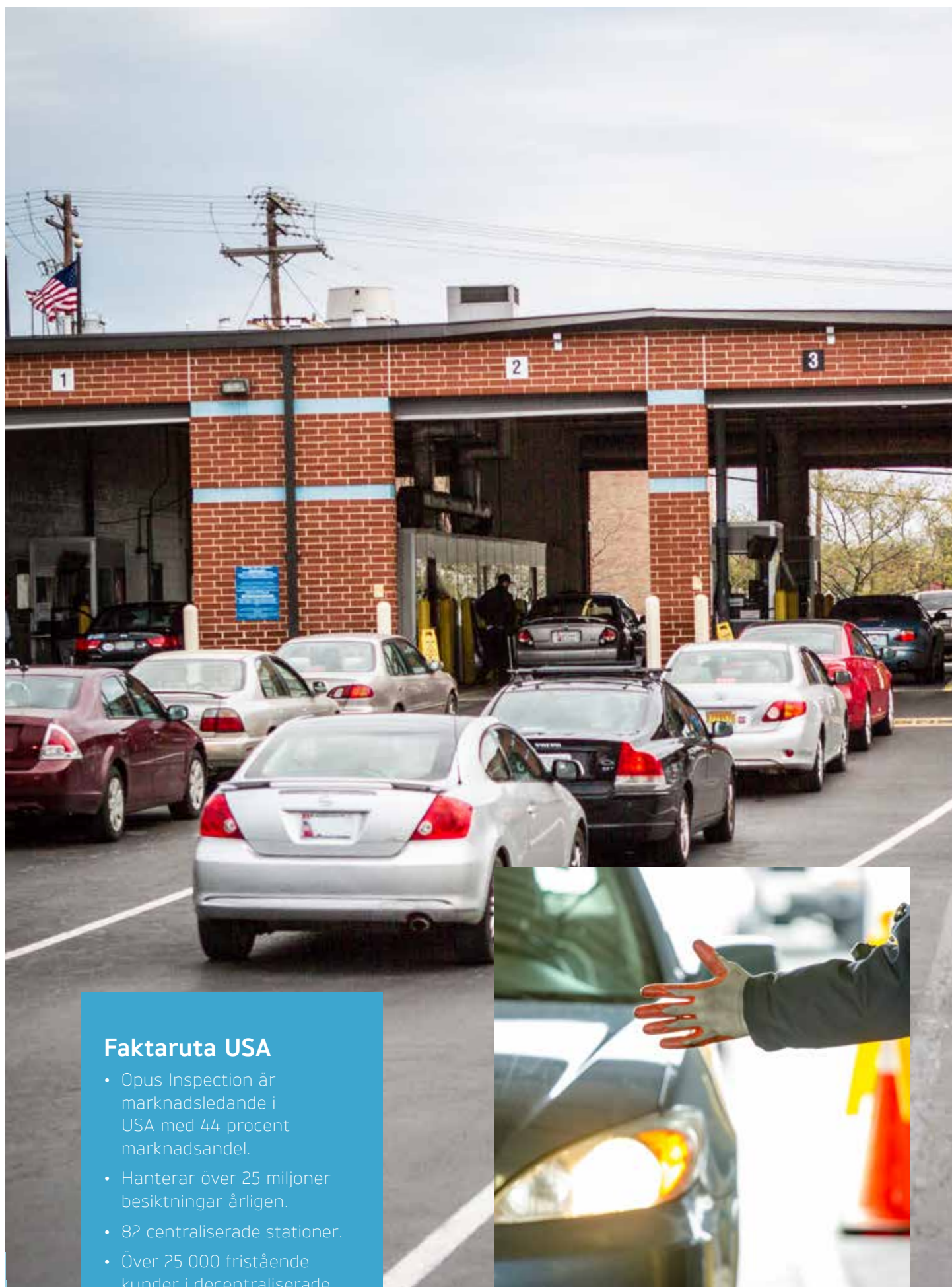
OBD Kiosk (VEIP i Maryland) är en självbetjäningsautomat för elektronisk miljökontroll av fordon genom OBD

94% svarar ja
till att använda OBD Kiosk igen.

Faktaruta USA

- Opus Inspection är marknadsledande i USA med 44 procent marknadsandel.
- Hanterar över 25 miljoner besiktningar årligen.
- 82 centraliserade stationer.
- Över 25 000 fristående kunder i decentraliserade program.

TYDLIGT BRANSCHFOKUS

Opus Groups verksamhet bygger på att erbjuda och möjliggöra miljö- och säkerhetskontroll av fordon på ett rationellt och effektivt sätt. Opus Group är en ledande leverantör inom bilprovning med stark inriktning på kundservice och innovativ teknik.

Bilprovningsverksamhet och fordonskommunikation och tjänster

Opus Groups bilprovningsdivision består av två segment: Bilprovning Sverige och Bilprovning Internationellt. Segmentet Bilprovning Sverige består av Opus Bilprovning som bedriver bilprovning i Sverige. Segmentet Bilprovning Internationellt består av verksamheter som bedrivs av Opus Inspection. Opus Inspection bedriver bilprovningsprogram på kontrakt i flera världsdelar. Företaget tillhandahåller försäljning och underhåll av utrustning för miljökontroll av fordon i USA och Mexiko. Företaget tillhandahåller även fordonskommunikationsprodukter för diagnostik, omprogrammering, och FoU dataloggning. Dessutom tillhandahåller företaget tjänster inom fordonsregistrering och registreringsförnyelse till bilister och återförsäljare. Opus Inspection håller på att expandera sin verksamhet inom fordonskommunikation och service.

Bilprovning Internationellt

Segmentet Bilprovning Internationellt erbjuder bilprovningstjänster på kontraktbasis samt försäljning och service av utsläppskontrollutrustning till bilprovningsprogram på de nord- och sydamerikanska marknaderna samt i Asien. Segmentet expanderar framgångsrikt sin verksamhet till nya geografiska områden och har framgångsrikt lyckats med det. Opus Inspections primära affärsmodell är att driva bilprovningsprogram på kontraktbasis för olika statliga organ. I vissa fall säljer Opus Inspection utrustning i anslutning till tillhörande serviceavtal. På senare tid erbjuder bolaget utrustning i form av EaaS-avtal (Equipment as a Service), dvs. fullserviceavtal som omfattar både hyra av utrustning och samtliga tjänster som kunden efterfrågar. Denna innovativa affärsmodell ger oberoende verkstäder möjlighet att undvika stora kapitalinvesteringar och få tillgång till ny högteknologisk utrustning. Samtidigt förbättrar det Opus Inspections långsiktiga intäkter väsentligt jämfört med direktförsäljning av utrustning. Det har resulterat i att Opus Inspection fortsätter att dominera utrustningsmarknaden i Kalifornien.

I många bilprovningsprogram verkar Opus Inspection som tjänsteleverantör som på entreprenad utför lagstadgade kontroller av fordon och därför svarar för utrust-

ning, IT-system, utbildning, service, tidsbokning samt marknadsföring. Erbjudandet varierar beroende på om bilprovningsprogrammet bygger på ett centraliserat eller decentraliserat system eller öppen marknad. Verksamheten inom Bilprovning Internationellt bedrivs genom Opus Inspection och Opus Inspection är den ledande operatören inom alla tre former av bilprovningsprogram i USA.

Opus Inspection

Opus Inspection med huvudkontor i East Granby, Connecticut, erbjuder nyckelfärdiga system och tjänster för miljö- och säkerhetskontroller av fordon. Opus Inspections produkt- och tjänsteutbud innefattar total drift av bilprovningsprogram, databassystem för bilprovning (Vehicle Inspection Database, VID) och utsläppskontrollutrustning. Opus Inspection är verksamt i framförallt Nordamerika, där bolaget är marknadsledande, men har även bilprovningsverksamhet i Chile, Peru, Pakistan, Mexiko och Bermuda. Inom ramen för sina bilprovningsprogram utför Opus Inspection över 25 miljoner besiktningar per år och har över 25 000 kunder i USA bestående av bilprovningsstationer.

Opus Inspection är ledande på den amerikanska marknaden för bilprovning, såväl vad gäller centraliserade som decentraliserade program. Företaget erbjuder komplett programutveckling, implementering och löpande förvaltning av i första hand långsiktiga centraliserade och decentraliserade bilprovningsprogram till myndigheter över hela den nordamerikanska kontinenten. De centraliserade programmen i USA bedrivs i första hand genom det helägda dotterbolaget Envirotec Corp.

Den 23 mars 2015 förvärvade Opus Inspection företaget Drew Technologies (Drew Tech). Drew Tech är verksamt inom fordonsanalys och diagnos för bilprovningsbranschen och för originaltillverkare inom bilindustrin.

Drew Technologies

Drew Tech med huvudkontor i Ann Arbor, Michigan, är ett dotterbolag till Opus Inspection. Drew Tech grundades 1996 och har utvecklats till en ledande leverantör av

OBD-utrustning för fordonskommunikationsanalys och diagnos till fordonstillverkare, verkstäder, bilförsäljare och bilprovningsstationer globalt. All produktutveckling, design och slutlig produktion sker i Ann Arbor. Företaget ligger i framkant inom den senaste OBD-tekniken som används för fordonsdiagnos och för miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Detta är viktig OBD-teknik som Opus Inspection använder på ett antal marknader. Tekniken är av stor vikt för Opus Inspections framtida produkt- och tjänsteutbud på bland annat den amerikanska bilprovningensmarknaden och, än viktigare, på fordonsdiagnos- och reparationsmarknaderna.

Upphandlingar i USA

Opus Inspection deltar i anbudsförfarande för offentliga upphandlingar. De kontrakt som Opus Inspection tecknar med delstatsmyndigheter i USA är i huvudsak långsiktiga med en normal löptid på 5 - 10 år plus kontraktsförlängningar på 2 - 10 år. Den amerikanska upphandlingsprocessen styrs av delstaternas lagar och utförs av delstatsmyndigheter. Vid upphandling lämnar privata aktörer anbud som beskriver hur de planerar att bedriva bilprovningen genom detaljerade förslag som följs upp av muntliga presentationer. Anbudan poängsätts på grundval av flera kriterier, bland annat kundreferenser, teknik, finansiell stabilitet, storlek, ledarskap, teknisk kompetens och pris.

Nya internationella kontrakt i Pakistan och Chile

Under 2015 tilldelades Opus Inspection nya kontrakt för bilprovningsprogram i Pakistan och Chile. I februari 2015 tecknade Opus Inspection ett avtal med det delstatliga transportministeriet i provinsen Punjab i Pakistan. Avtalet omfattar en koncession om att bedriva bilprovning av kommersiella fordon i Punjab-provinsen. Löptiden för koncessionen är 20 år med möjlighet att två gånger förlänga kontraktet med fem år (20+5+5).

Detta är Opus Inspections första kontrakt enligt public-private partnership (PPP). PPP innebär ett avtal mellan en offentlig myndighet och en privat part, där den privata parten tillhandahåller en offentlig tjänst eller projekt och tar finansiell, teknisk och operativ risk i projektet.

Finansieringen av projektet bygger på Build-operate-transfer (BOT), i vilken Opus Inspection som privat företag erhåller en koncession från regeringen för att finansiera, konstruera, bygga och driva anläggningarna innan de överförs till myndigheten eller kontraktet förlängs i slutet av avtalsperioden.

Målet för bilprovningsprogrammet är att förbättra trafik-säkerheten och miljön genom förbättringar inom transportsektorn. Programmet kommer därför att omfatta både miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Under programmets första två faser kommer kommersiella fordon att besiktigas (Fas 1 i Lahore stad och fas 2 i andra delar av Punjab). Bilprovningsprogrammet kan senare komma att utvidgas och inkludera privata fordon i Punjab-provinsen (fas 3). De beräknade intäkterna från fas 1 och fas 2 uppgår till cirka 150 miljoner USD under kontraktets 20-åriga initiala löptid. Bilprovningspriserna kommer enligt avtal att justeras varje år för att kompensera för inflation.

Detta är Pakistans första bilprovningsprogram. Opus Inspection är den första och enda bilprovningsoperatören i Pakistan. Punjab är den första regionen i Pakistan som börjar implementera bilprovningsprogram och det finns fler regioner som förväntas följa samma spår.

Opus Inspection har under 2015 tecknat två kontrakt med ministeriet för transport och telekommunikationer (MTT) i Chile om bilprovningskoncessioner för regionerna O'Higgins och Metropolitana. Båda koncessionerna omfattar åtta år och förväntas börja generera intäkter under andra halvåret 2016. Dessa båda koncessioner är synergitillägg till den första koncessionen som Opus Inspection tilldelades för Maule-regionen 2014. Med dessa tre koncessioner kommer Opus Inspection att utföra cirka 300 000 besiktningar per år i Chile.

Tjänster och produkter

Opus Inspections tjänste- och produktutbud i Nordamerika är brett och innefattar hela värdekedjan för bilprovning. Opus Inspection utvecklar och installerar avancerade IT-system som kallas för Vehicle Inspection Database (VID) för bilprovning för både centraliserade och decentraliserade bilprovningsprogram. VID lagrar all data från en bilprovning, jämför de fordonsspecifika uppgifterna med myndighetens databas, kontrollerar bilprovningsprogrammet och bilprovningsstationens parametrar samt analyserar samtliga aspekter av resultaten. Opus Inspections utvecklingsavdelning i Tucson, Arizona har över 50 heltidsanställda tekniker/kvalitetssäkring/projektledare som arbetar med FoU och produktutveckling samt stöd för befintliga och nya produkter och tjänster. I delstater med decentraliserade bilprovningsprogram ansvarar Opus Inspection ofta för all service inklusive design, installation och underhåll av datasystem och testutrustning, utbildning av inspektörer, revision av programmet, telefonsupport samt ackreditering och certifiering av stationer. I decentraliserade program med öppen marknad för utrustning erbjuds testutrustning främst genom EaaS, med all service inkluderad. I delstater med centraliserade miljöprovningsprogram är Opus Inspection ansvarigt för hela driften av bilprovningsprogrammet. Testerna utförs av Opus Inspections personal på stationer som ägs och drivs av Opus Inspection.

Drew Tech är en del av segment Bilprovning Internationellt och erbjuder fordonskommunikationsverktyg som används för bland annat fordonsutveckling, slutkontroll av fordon, fordonsdiagnostik och reparation och miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Drew Tech är en ledande tillverkare av fordonskommunikationsverktyg som använder sig av J2534 som är en SAE-standard (Society of Automotive Engineers) för kommunikation mellan datorer och processornätverk som finns i fordon. Enligt federala bestämmelser i USA måste alla biltillverkare erbjuda oberoende bilverkstäder tillgång till sina diagnossystem för återförsäljare genom J2534 eller andra standarder senast 2018. Drew Tech var först med att lansera ett verktyg med J2534-standard och har etablerat sig som marknadsledande inom detta segment. Drew Techs J2534-verktyg används av tillverkare och leverantörer av personbilar samt lätta och tunga lastbilar för konstruktion, tillverkning, slutprovning, kalibrering av inställningar, telematik och omprogrammering av fordons elektroniska styrenheter.

Remote Sensing

Opus Inspections dotterbolag Etest Corp. erbjuder tjänster inom fjärranalys (Remote Sensing, RS) i USA och globalt. Genom Envirotechs nätverk av bilprovningsstationer och RSD-teknologi (Remote Sensing Device) utför Etest över fem miljoner unika fjärrmätningar av fordonsutsläpp årligen.

Fjärranalysutrustning mäter fordons utsläpp från vägkanten samtidigt som en kamera fotograferar fordonets registreringskylt. Fjärranalys är ett komplement till bilprovningsprogrammen genom sin förmåga att karakterisera en fordonspark (fleet characterization), identifiera fordon med höga utsläppsvärden och övervaka efterlevnaden i fordon under användning. Till fordon som uppfyller miljökraven i ett RSD-program (Clean Screening) såsom i Virginia och Colorado, skickas ett undantagsmeddelande och de fordonen behöver sedan inte kontrolleras vid en bilprovningsstation under den pågående besiktningssperioden.

Etest innehar den ledande positionen internationellt

inom RSD-tjänster med sin patenterade produkt AccuScan™. Etest erbjuder ett flertal RSD-program där tjänsterna inkluderar utvärdering av fordonsutsläpp i förhållande till gällande regler, upptäckt av avgas- och vätskeläckage och övervakning av utsläpp från tunga fordon. RSD kan också användas för att på flera olika sätt utvärdera hur effektiva bilprovningsprogrammen är.

Kunder

Kunderna i segmentet Bilprovning Internationellt är främst myndigheter som Opus Inspection ingår avtal med för att erbjuda bilprovningstjänster, IT-tjänster och/eller bilprovningssutrustning. Försäljning och service av utrustning för emissionskontroll av fordon erbjuds främst till besiktningstationer under decentraliserade program.

Opus Inspection driver för tillfället 26 kontrakterade bilprovningsprogram i Nordamerika. De flesta av dessa program omfattar den operativa driften av bilprovningsprogram. Opus Inspection hanterar över 25 miljoner besiktningar per år på över 25 000 stationer. Vidare bedriver Opus Inspection bilprovningssamverksamhet i Chile, Peru, Mexiko, Pakistan och Bermuda som innefattar både miljö- och säkerhetskontroll av fordon.

Opus Inspections RSD-utrustning används både i Nordamerika och internationellt. Clean Screen-programmet, som analyserar utsläpp från fordon med RSD-utrustning, används för närvarande som en del av programmen i Colorado och Virginia. Opus Inspection erbjuder även fjärranalys som en tjänst för att identifiera höga

utsläppsnivåer (skadliga utsläppsnivåer) i Arizona, Kalifornien, Massachusetts, Texas och Virginia. RSD-tjänster för analys av fordonsflottan används i Arizona, Nevada, Texas, Pennsylvania, Rhode Island, Maryland, Indiana, Washington DC och Kalifornien i USA och internationellt i Sydkorea, Singapore, Brasilien, Indien och Spanien. Program som använder RSD för att mäta utsläpp och skadliga utsläppskällor från fordon, och program som kartlägger fordonsflottor, genom s.k. Fleet Characterization, står totalt för en betydande andel av Etests RSD-försäljning och har god potential för tillväxt.

Drew Techs kundbas består av fordonstillverkare (OEM) globalt, distributörer av utrustning till bilverkstäder (fordonseftermarknaden), fordonsproducenter och bilprovning-företag (bilprovning). Drew Tech har relationer med en stor del av världens biltillverkare genom försäljning och teknisk support. Drew Techs produkter säljs genom 67 distributörer under ett antal nationella märken såsom Snap-on, Bosch, MAC, Tools, MATCO, Cornwell, ISN samt vissa övriga.

Patent

Opus Inspection innehar ett antal patent för bilprovningsteknik och RSD-teknik samt har en exklusiv global licens för RSD-teknik patenterat av en tredje part. Dessa patent och licenser ger skydd mot eventuella konkurrenters användning av tekniken i de flesta delar av världen.

Bilprovning Sverige

Opus Bilprovning har en konkurrenskraftig ställning med en genomsnittlig marknadsandel på 27,4 procent i Sverige under 2015. Verksamheten bestod vid utgången av 2015 av 77 besiktningstationer. Huvudkontoret ligger i Stockholm. Opus Bilprovning hade 579 anställda den 31 december 2015.

Under 2015 utförde bolaget cirka 1,6 miljoner fordonsinspektioner. Drygt 1,5 miljoner utgjordes av lätta fordon och av dessa var drygt 1,2 miljoner personbilar. Totalt utfördes 72 700 besiktningar av tunga fordon. Opus Bilprovning besiktigar fordonen och säkerställer deras trafiksäkerhet. Opus Bilprovning omsatte 586,5 miljoner SEK under 2015, vilket representerar cirka 36 procent av koncernens intäkter. Opus Bilprovningens besiktningstationer är främst belägna nära tätbebyggda områden. Företaget har ett geografiskt fokus på Stockholm och Mälardalen, men besiktningstationerna är även belägna längs ostkusten i norra Sverige samt i vissa områden av mellersta och södra Sverige. Opus Bilprovning har en stark marknadsnärvaro i många av de geografiska regioner där besiktningstationerna är lokaliserade.

Produkter och tjänster

Opus Bilprovning erbjuder ett brett utbud av obligatoriska och frivilliga tjänster inom miljö- och säkerhetskontroll för både lätta och tunga fordon.

Det obligatoriska serviceerbjudandet utgörs av samtliga reglerade fordonsbesiktningar som angetts av Transportstyrelsen och inkluderar kontrollbesiktning, ombesiktning och registreringsbesiktning. De fordon som innefattas av kontrollbesiktningen är bilar, motorcyklar, lastbilar,

släpvnagar, bussar, husbilar och husvagnar. Obligatoriska fordonsbesiktningar stod för cirka 97,2 procent av Bilprovning Sveriges omsättning.

Periodisk kontrollbesiktning utgör kärnan i verksamheten och uppfyller alla statliga krav för att säkerställa att fordonet är säkert, både för medtrafikanter och för miljön. En periodisk kontrollbesiktning utförs av certifierad besiktningspersonal och omfattar både interna och externa inspektioner, kontroller och mätningar. Personbilar svarade för 75,3 procent av antalet periodiska inspektioner under 2015 (såväl fordonsbesiktningar som uppföljningsbesiktningar). Andra fordonskategorier är motorcyklar, lätt och tung lastbil, lätt och tung släpvagn, bussar samt husvagnar, husbilar och EU mopeder.

En ombesiktning sker i de fall fordon får underkänt på kontrollbesiktningen med krav på ombesiktning. Detta medför att fordonets fel och brister måste åtgärdas och fordonet sedan måste ombesiktigas.

För importerade fordon eller där en enklare modifiering har genomförts måste fordonet genomgå en registreringsbesiktning för att se till att det uppfyller svenska miljö- och säkerhetskrav.

Opus Bilprovning erbjuder även flera frivilliga tjänster. Bland de frivilliga tjänsterna ingår bland annat tjänsten Biltest. Det är en opartisk bedömning av begagnade fordon när det gäller trafiksäkerhet och miljö.

Kunder

Opus Bilprovningens kunder består av privatpersoner, företag och myndigheter som är ägare av svenskregistrerade fordon eller utlandsregistrerade fordon som ska registreringsbesiktigas. De obligatoriska och frivilliga tjänsterna och produkterna är riktade till ägare av de flesta typerna av fordon.

Ackreditering

För att få etablera en besiktningstation måste besiktningföretagen ackrediteras för fordonsbesiktning av det statliga organet Swedac. Swedac ställer höga krav på det företag som ansöker om tillstånd att bedriva fordonsinspektioner. Det ställs bland annat krav på att besiktningföretaget har rätt teknisk kompetens, utrustning och kvalitetssystem samt att det är oberoende. Den som vill utföra fordonsbesiktning får exempelvis inte ägna sig åt bilförsäljning, biluthyrning, fordonsreparationer eller försäljning av reservdelar.

Swedac ackrediterar även de certifieringsorgan som ska certifiera besiktningspersonal. På grund av de stränga ackrediteringskrav som ställs på besiktningspersonal är medarbetarna i Opus Bilprovning företagets värdefullaste tillgångar. De anställda kan huvudsakligen delas in i två huvudgrupper; besiktningstekniker och besiktningssingenjörer. Besiktningstekniker utför de flesta besiktningstjänster förutom registreringsbesiktningar medan besiktningssingenjörer även utför registreringsbesiktningar. De höga kraven på företag och besiktningstekniker som sätts av Swedac utgör ett betydande hinder för etablering av nya företag på marknaden.

Referenser för Bilprovning Internationellt

Opus Inspection har 26 bilprovningkontrakt. Nedan ges en sammanfattning av Opus Inspections kontrakt:

Centraliserade program:

Colorado; Nashville, TN; Tennessee; Indiana; Maryland; Ohio; Portland, OR; Delaware; Bermuda; Peru; Chile (del Maule, O'Higgins och Metropolitana); samt Pakistan.

Decentraliserade program:

New York, Utah County, Louisiana, Missouri, North Carolina (NC-MILES), Rhode Island, Virginia och Wisconsin.

Decentraliserade program med utrustning och service (öppen marknad):

Kalifornien (EVAP, Smog check, DAD, BAR 97), Georgia, North Carolina, Pennsylvania, Texas och Mexiko.

Program för fjärranalys (Remote Sensing)

Virginia, South Coast (California) Air Quality Management District och Texas.

Avyttring av utrustningsdivisionen

Den 15 juni 2015 tecknade Opus Group AB ett avtal om att sälja 100 % av sin utrustningsverksamhet till MECA Scandinavia AB, ett företag i Mekonomen Group. Försäljningen genomfördes den 1 juli 2015 och omfattade Opus Equipment AB med sina dotterbolag med verksamhet i Sverige och Kina. Genom försäljningen koncentrerar Opus Group sin verksamhet till att vara ett ledande globalt bilprovningföretag. Det slutliga försäljningsbeloppet uppgick till cirka 52 MSEK fränsett skulder och betalades kontant.

Genom försäljningen stärks Opus Groups fokus på bilprovning. Försäljningen kommer inte att påverka Opus Groups intäkter i någon större omfattning. Däremot väntas rörelsemarginalen stärkas.

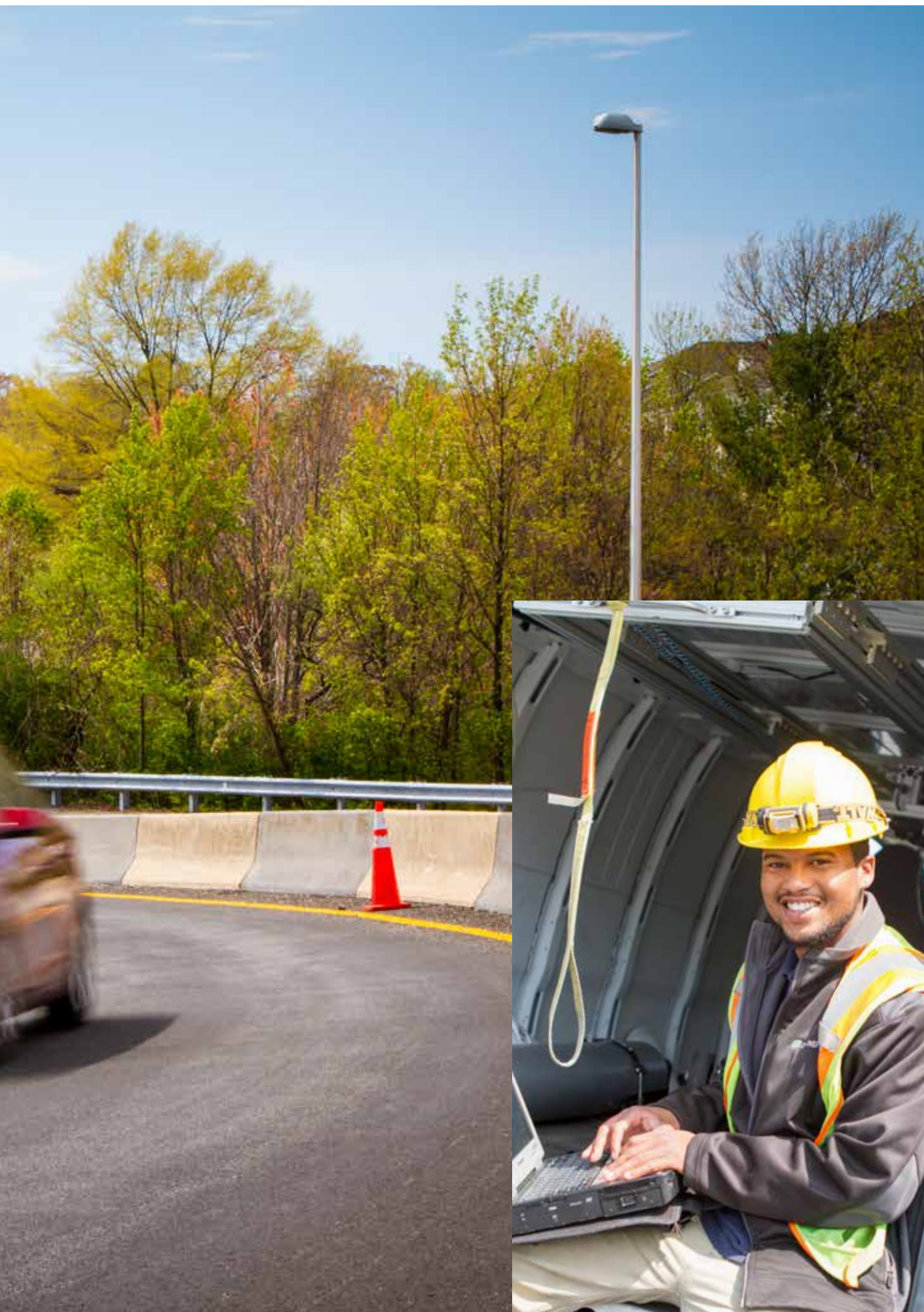
Opus Group vill tacka Jörgen Hentschel, medgrundare och VD för Opus Equipment samt de anställda på Opus Equipment för deras starka insatser och engagemang under de senaste 25 åren. Opus Group önskar dem lycka till under de nya ägarna.

I EFTERDYNINGARNA AV UTSLÄPPSSKANDALEN KAN DET VISA SIG ATT FLER TILLVERKARE BRYTER MOT REGLERNA OCH ATT DET KRÄVS PROVNING UNDER VERKLIGA KÖRFÖRHÅLLANDEN

Opus Inspection efterlyser användning av kompletterande metoder: Bärbara övervakningssystem för utläpp (PEMS) och teknik för fjärranalys.

Efter utsläppsskandalen har debatten ökat om hur man bäst skall mäta kväveoxid och andra utsläpp från fordon i trafiken. Opus Inspections Remote Sensing teknologi identifierade utsläppen från Volkswagen långt innan det blev känt för allmänheten.

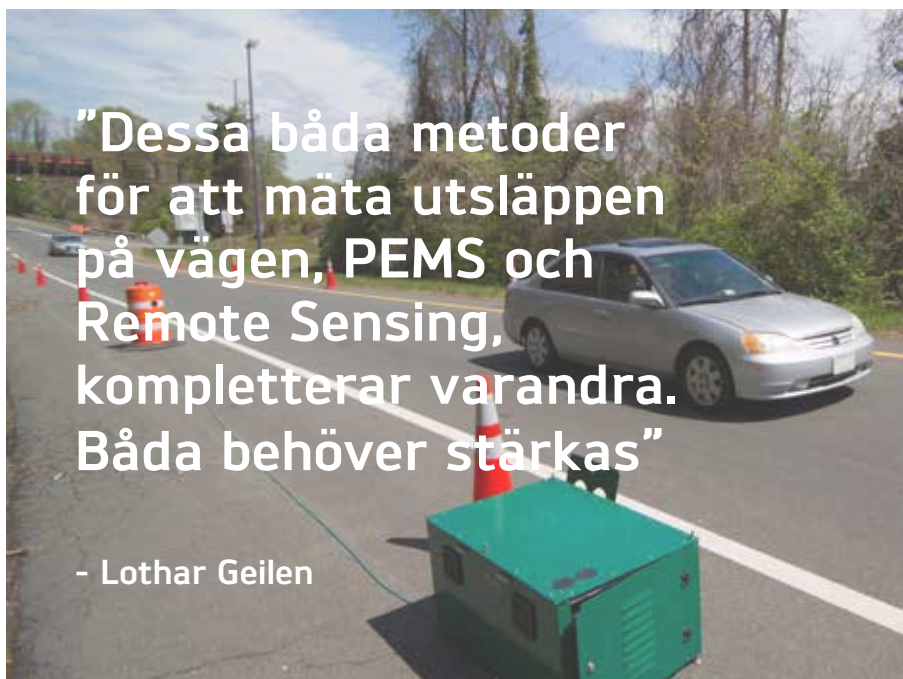
Fordonstillverkare, regleringsmyndigheter och regeringar världen runt söker efter lösningar för att förhindra en ny utsläppsskandal liknande Volkswagen-fallet. Opus Inspection har sammanställt och analyserat utsläppsdata från fordon i trafiken. Dessa data pekar på att många fler än Volkswagen kan göra sig skyldiga till överträdelser av utsläppsgrensarna för fordon under verkliga körförhållanden. Opus Inspection anser att en tvådelad strategi som löpande övervakar verkliga utsläpp är den enda effektiva lösningen.

Lothar Geilen, CEO för Opus Inspection, säger att han är positiv till att tjänstemän i Nordamerika och Europa har insett att det krävs mer oberoende besiktning av fordon. I USA meddelade EPA att de ska lägga till besiktning i trafiken i sitt system. Den tyska miljöministern Barbara Hendricks anser att reglerna måste vara tillräckligt krävande för att dieselfordonen verkligen ska orsaka mindre föroreningar. Oberoende myndigheter måste kontrollera detta. Den brittiske transportministern Patrick McLoughlin menar att Storbritannien går i bräsch för besiktning under verkliga körförhållanden i Europa.

Sådana kontroller, säger Geilen, bör verkligen fokusera på vägen där fordonen faktiskt förorenar och det inte är lika lätt att fuska. Enligt Geilen har man dock inte riktigt klart för sig problemets omfattning, eftersom få personer ingående har analyserat de stora datamängder över utsläpp på vägarna som samlats in av sensorer vid vägkanten. Opus Inspections dotterbolag Etest använder sensorer vid vägkanten för att samla in miljontals mätdata varje år enligt kontrakt med olika statliga myndigheter. De tekniker och forskare som arbetar för Opus Inspection har tillämpat sofistikerad teknik för stordataanalys på denna information och kommit fram till verkligen oroväckande resultat. Analysen identifierar inte bara utsläppen från Volkswagens dieselmotorer, utan också från många andra märken och modeller, inklusive några amerikanska tillverkare av bensindrivna fordon. Uppgifterna tyder dessutom på att överträdelserna av utsläppsgrensar varierar kraftigt för vissa modeller från ett modellår till nästa – vilket ytterligare stärker uppfattningen att det krävs löpande övervakning av fordonen på riktiga vägar.

Geilen understryker dock att "uppgifterna i sig inte är en anklagelse mot dessa fordon. Det krävs bekräftande prov under mer kontrollerade former. Hur som helst bör man i det här fallet ta den gamla klichén 'ingen rök utan eld' på allvar". Betyder det att de flesta fordonstillverkare fuskar? "Absolut inte", säger Geilen. "Allmänheten måste

inse att det finns en gråskala i fråga om uppsåt från rent fusk till oskyldiga avvikelser som endast kan upptäckas genom mätningar under verkliga förhållanden. Tyvärr har våra lagar och förordningar i för stor utsträckning fokuserat på de miljökontroller i laboratorier som krävs för att ett fordon ska typgodkännas och inte i tillräckligt hög grad på prestanda under verkliga körförhållanden. Vi uppmuntrar tillverkarna att finjustera bilarnas prestanda så de klarar laboratorietesten. Om man inte genomför en äkta statistiskt signifikant undersökning av prestanda under verkliga körförhållanden kommer tillverkarna aldrig att få veta hur deras fordon uppför sig när de väl befinner sig på vägen. Våra data antyder att en sådan undersökning kräver tusentals mätningar för varje årsmodell – år in och år ut under hela modellens livscykel." Geilen framhåller även att två kompletterande och vitt skilda metoder för att testa bilar på vägen bör användas. Den ena innebär att man monterar ett bärbart system för utsläppsmätning (PEMS) på fordonet. Den andra utnyttjar

sensorer vid vägkanten, det som vanligtvis kallas Remote Sensing Devices (RSD) eller helt enkelt Remote Sensing.

"Dessa båda metoder för att mäta utsläppen på vägen, PEMS och Remote Sensing, kompletterar varandra. Båda behöver förstärkas", säger Geilen. "Den första metoden är begränsad genom att den bara avser enskilda fordon (ett åt gången) och genom svårigheterna med att värva fordon. Därför kan det vara bra med ytterligare ett övervakningsprogram som kontinuerligt och under verkliga förhållanden mäter tusentals fordon per dag när de kör förbi, för att därigenom identifiera enskilda fordonsmärken eller modeller med onormala utsläpp medan de kör på vägarna. Dessa identifierade märken eller modeller kunde sedan få genomgå omfattande PEMS-provning. Den andra metoden, fjärranalys eller Remote Sensing, är precis ett sådant övervakningsprogram som kan hjälpa PEMS att rikta in sina detaljerade

undersökningar.”

Med PEMS förses ett fordon med omfattande mätinstrument och körs sedan på vägen medan utsläppen registreras. Forskare från West Virginia University använde denna dyra metod för att mäta tre olika dieselfordon, vilket ledde till avslöjandet av Volkswagens spärrianordning. Problemet, framhåller Geilen, är att endast ett begränsat antal fordon kan testas på det här viset. Ungefär 450 bilmodeller kan godkännas varje år på grundval av tillverkarnas tester. Men den amerikanska testningen av efterlevnad under verkliga körförhållanden efter inledande typgodkännande kräver ytterligare besiktning av tre fordon från varje modell, en gång med kort körsträcka och en gång med längre körsträcka. Därför kan eventuellt endast totalt sex fordon per modell besiktigas under en viss modells hela livstid. Även med en omfattande förstärkning av programmen för oberoende PEMS-testning på väg, kommer den storskaliga testningen av modeller att bli begränsad. ”Att hitta slumpmässigt

utvalda besiktningsobjekt är en stor utmaning, eftersom fordonen måste erhållas med tillstånd från ägaren, ofta en återförsäljare”, säger Geilen. ”Körförhållandena kommer sannolikt att vara begränsade i fråga om väderlek, höjd över havet och bränsleblandningar, som varierar inom landet. Ett betydligt större, statistiskt signifikant urval krävs om vi ska kunna hitta problemmodellerna innan deras föroreningar leder till förtida dödsfall.” En annan brist i att använda PEMS-prover är att PEMS-prover kan detekteras av fordonet, vilket skapar risker för annan möjlig manipulationsanordning att installeras i fordon liknande Volkswagens manipulationsanordningar för laboratorietester.

Den andra metoden för bilprovning, fjärranalys eller Remote Sensing, fungerar oberoende av de fordon som ska mätas. En ”fjärrsensor” placeras vid sidan av vägen och mäter fordonens utsläpp när de kör förbi. En enda fjärrsensor samlar in tusentals mätningar per dag från samtliga bilmodeller på vägen.

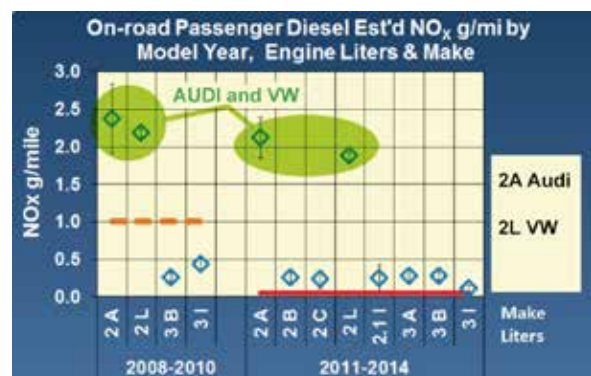
Geilen nämner till exempel att ett program med fjärranalys i staden Denver samlar in sju miljoner mätningar per år. Under 2014 genomfördes minst 100 mätningar av över 4 000 olika modeller, som identifierades genom bränsle, typ, viktklass, tillverkare och motor och som utgjorde 93 procent av alla aktiva fordon i regionen. Drygt 1 000 av de mer populära modellerna, som stod för 65 procent av de aktiva fordonen, mättes över 1 000 gånger. Dessa data gav tydliga statistiska bevis för hur miljökontrollsystemen för alla fordon modeller uppför sig under verkliga förhållanden från det första försäljningsåret och tills de tas ur bruk.

”De dieselmotorer från Volkswagen som bröt mot reglerna hade kunnat identifieras under första året efter försäljningen i stället för fem år senare. En förutsättning är att dataanalysmålet i vårt kontrakt hade omfattat övervakning av enskilda märkens eller modellers prestanda.

da i stället för att fokusera på de enskilda fordonens prestanda. Trots avsaknaden av ett sådant dataanalysmål kunde våra analytiker och de kunder som använder fjärranalys med hjälp av data från Remote Sensing påvisa att Volkswagen bröt mot reglerna. De lade fram sina resultat vid en branschkonferens på våren det året, långt innan överträdelsen blev allmänt känd”, säger Geilen. ”Om man utökar systemet till att omfatta andra storstadsområden och söker efter bilmärken eller modeller som eventuellt överträder reglerna kan fjärranalys ge värdefulla utsläppsdata för fordon modeller som används under olika förhållanden i verkligheten.”

Genom att jämföra utsläppen från en viss modell med utsläppen från liknande modeller från andra tillverkare och med utsläppsnormer kan tydliga mönster framträda, påpekar Geilen. Ett relativt litet antal fjärranalys sensorer kan effektivt mäta miljontals fordon under verkliga körförhållanden. I databaserna som bygger på fjärranalys kan man därför identifiera utsläppsprestanda för grupper av fordon modeller över tid, något som PEMS och dagens efterlevnadsregler inte kan. Genom ett storskaligt, löpande övervakningsprogram som bygger på fjärranalys kunde vi spåra utsläppsnivåerna för särskilda modellgrupper i ett statistiskt signifikant antal under flera års användning. Därigenom kunde vi påvisa effekterna av försämrning och utsläppsrelaterade kalibreringsändringar som tillverkarna gör av fordonens programvara. Feedback från sådan information skulle kunna leda till tidigare reparationer och förbättrad fordonskonstruktion. Enligt Geilen är en ökning av program som den effektiva fjärranalys verksamheten i Colorado avgörande för att säkerställa låga utsläppsnivåer och undvika de förtida dödsfall som orsakas av utsläppen från motorfordon.

”Fjärranalysprogrammet i Denver drivs på delstatlig nivå och har varit igång i ett decennium. Fortsättningen på lång sikt är emellertid inte garanterad och täcker enbart en region som ligger på hög höjd”, säger Geilen. ”Förutom PEMS bör ett mer metodiskt, storskaligt federalt finansierat program för mätning med fjärrsensorer och dataanalys införas. Detta bör vara ett integrerat inslag i mätningen av den faktiska efterlevnaden av gällande utsläppsbestämmelser under verkliga körförhållanden.”

Analytiker från Opus Group och samarbetspartners som använder fjärranalys upptäckte Volkswagens överträdelser av gällande utsläppsbestämmelser genom data som samlats in av fjärrsensorer. De lade fram sina resultat vid en branschkonferens våren 2015, långt innan det blev känt för allmänheten.

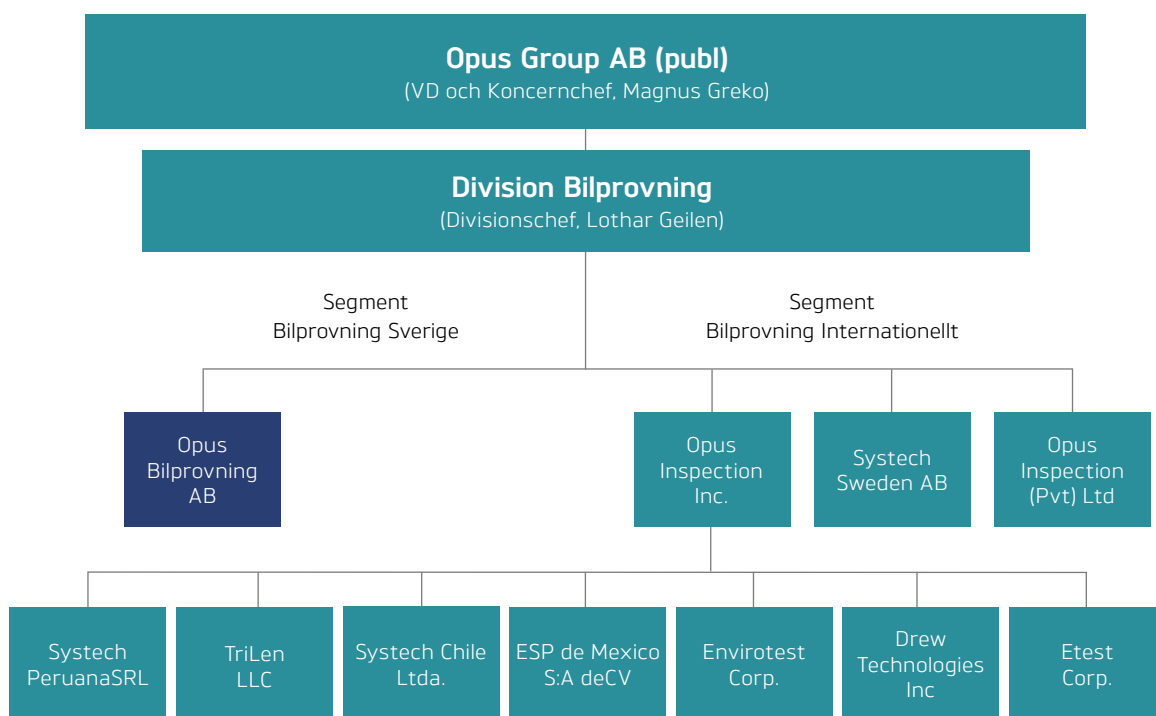

OPERATIV STRUKTUR

Gruppen består av moderbolaget Opus Group med huvudkontor i Mölndal och 13 dotterbolag. Den 23 mars 2015 förvärvades Drew Technologies (Drew Tech) av Opus Groups dotterbolag Opus Inspection.

Verksamheten i division Bilprovning bedrivs genom Opus Bilprovning AB och holdingbolaget Opus Inspection Inc. med dotterbolagen Envirotec Corp., Drew Technologies Inc., ESP de Mexico S.A. de CV, Systech Peruana SRL, Systech Chile Ltda, Opus Inspection (Pvt) Ltd., Systech Sweden samt Trilen LLC. TriLen LLC är ett holdingbolag för Opus US Inc:s fastigheter kopplade till verksamheten i Nordamerika.

Den 1 juli 2015 avyttrades Opus Equipment AB med dotterbolag till MECA Scandinavia AB, ett dotterbolag till Mekonomen Group. Opus Groups bolagsstruktur består av ett antal dotterbolag med egna organisationsstrukturer.

AKTIEN

Opus Group AB är ett publikt aktiebolag vars aktier är emitterade i enlighet med svensk lag och ägarnas rättigheter förknippade med aktierna regleras av den svenska aktiebolagslagen. Opus Group AB:s aktier finns registrerade i elektronisk form hos Euroclear Sweden AB.

Opus Group AB:s aktie listades den 18 april 2006 på Aktietorget och den 4 september 2006 på Nasdaq OMX First North. Sedan den 2 juli 2013, är bolagets aktie noterad på Nasdaq Stockholm. Kortnamnet är OPUS och ISIN-koden är SE0001696683. Det har ej förekommit några offentliga

uppköpserbjudanden till Opus Groups aktieägare under det innevarande eller det föregående räkenskapsåret.

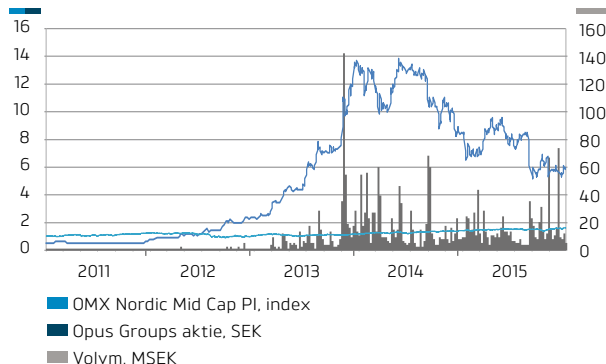
Aktiekapitalet i Opus Group AB uppgick per den 28 april 2016 till 5 774 239,18 SEK fördelat på totalt 288 711 959 aktier, envar med ett kvotvärde om 0,02 SEK. Samtliga aktier har en (1) röst vardera och äger lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst. Opus Groups börsvärde uppgick till 1 804 MSEK den 31 december 2015.

Ägarförhållanden per 31 december 2015

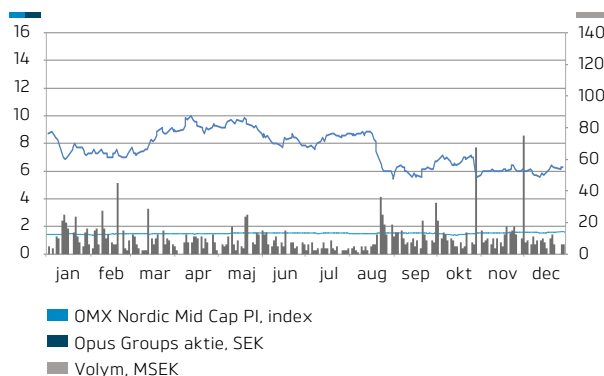
Baserat på uppgifter från Euroclear. Antalet aktieägare uppgick till 8 626. Aktieägarstrukturen i Opus Group framgår av tabellen nedan som visar de tio största ägarna per den 31 december 2015.

Ägare	Antal aktier	Andel av aktier och röster, %
Magnus Greko och Jörgen Hentschel, privat och via AB Kommandoran	42 485 871	14,7%
Lothar Geilen	19 609 104	6,8%
Andra AP-fonden	18 621 167	6,4%
MORGAN STANLEY AND CO LLC, W9	14 000 000	4,8%
Försäkringsaktiebolaget Avanza	11 320 410	3,9%
Nykredit Bank	10 417 253	3,6%
JP Morgan Chase N.A.	7 602 161	2,6%
JP Morgan Luxembourg SA	7 590 131	2,6%
Grandeur Peak Global	7 074 346	2,5%
BP2S PARIS/EFG Bank AB	5 253 082	1,8%
Deltotal	143 973 525	49,9
Övriga ägare	144 738 434	50,1
Totalt	288 711 959	100,0

Kursutveckling Opus-aktien, 2011-2015

Kursutveckling och omsättning Opus-aktien, 2015

Aktiekapitalets utveckling

År	Transaktion	Förändring av aktiekapital	Aktiekapital	Förändring av antal aktier	Totalt antal aktier
1990	Bolagets bildande	50 000	50 000	500	500
1996	Fondemission	150 000	200 000	1 500	2 000
1998	Fondemission	300 000	500 000	3 000	5 000
2003	Nyemission riktad till ett antal privata investerare	179 400	679 400	1 794	6 794
2004	Split 100:1	-	679 400	672 606	679 400
2005	Nyemission riktad till ett antal privata investerare	70 600	750 000	70 600	750 000
2006	Nyemission riktad till Yield AB	40 000	790 000	40 000	790 000
2006	Split 50:1	-	790 000	38 710 000	39 500 000
2006	Nyemission riktad till aktieägarna i Yield AB och allmänheten i samband med noteringen på Aktietorget, med företrädesrätt för aktieägarna i Yield AB	246 914	1 036 914	12 345 679	51 845 679
2006	Nyemission riktad till ett antal privata investerare i samband med listbytet från Aktietorget till First North	60 000	1 096 914	3 000 000	54 845 679
2007	Apportemission riktad till säljarna av EWJ-koncernen	126 718	1 223 631	6 335 892	61 181 571
2007	Nyemission riktad till ett antal privata investerare	60 000	1 283 631	3 000 000	64 181 571
2008	Nyemission riktad till säljarna av Systech International, LLC och TriLen LLC	400 000	1 683 631	20 000 000	84 181 571
2008	Nyemission riktad till institutionella och professionella investerare	422 250	2 105 881	21 125 000	105 306 571
2008	Nyemission med företrädesrätt för de befintliga aktieägarna i Opus	1 755 110	3 861 241	87 755 475	193 062 046
2012	Nyemission med företrädesrätt för de befintliga aktieägarna i Opus	772 248	4 633 489	38 612 409	231 674 455
2013	Optionsinlösen av teckningsoptioner	35 921	4 669 410	1 796 053	233 470 508
2013	Nyemission med företrädesrätt för de befintliga aktieägarna i Opus	359 185	5 028 595	17 959 269	251 429 777
2014	Optionsinlösen av teckningsoptioner	34 672	5 063 267	1 733 642	253 163 419
2015	Nyemission med företrädesrätt för de befintliga aktieägarna i Opus	562 585	5 625 854	28 129 268	281 292 687
2015	Apportemission riktad till säljarna av Drew Technologies Inc.	109 414	5 735 269	5 470 744	286 763 431
2015	Optionsinlösen av teckningsoptioner	38 971	5 774 239	1 948 528	288 711 959

Fördelning av aktieinnehav per 31 december 2015

Antal aktier	Antal aktieägare	i % av alla aktieägare	Äger tillsammans antal aktier	i % av alla aktier
Under 501	2 105	24,40%	417 199	0,14%
501-1 000	1 036	12,01%	857 333	0,30%
1 001-2 000	1 320	15,30%	2 003 098	0,69%
2 001-5 000	1 571	18,21%	5 351 036	1,85%
5 001-10 000	1 021	11,84%	7 809 020	2,70%
10 001-20 000	721	8,36%	10 429 518	3,61%
20 001-50 000	461	5,34%	14 699 791	5,09%
50 001-100 000	182	2,11%	13 035 962	4,52%
100 001-500 000	153	1,77%	32 435 647	11,23%
500 001-1 000 000	25	0,29%	17 231 452	5,97%
1 000 001-5 000 000	22	0,26%	45 968 764	15,92%
5 000 001-10 000 000	3	0,03%	17 921 213	6,21%
Över 10 000 000	6	0,07%	120 551 926	41,76%
Totalt	8 626	100,00%	288 711 959	100,00%

Baserat på uppgifter från Euroclear.

5 år i sammandrag

Koncernens resultaträkning	2015	2014	2013	2012	2011
TSEK					
Nettoomsättning	1 650 155	1 463 266	1 048 036	468 989	229 988
Totala intäkter	1 651 746	1 466 466	1 054 686	470 933	231 550
Rörelsens kostnader	-1 377 105	-1 220 194	-912 832	-440 942	-202 959
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)	274 641	246 272	141 854	29 991	28 591
Avskrivningar	-165 668	-97 714	-29 937	-35 804	-32 176
Rörelseresultat (EBIT)	108 973	148 558	111 917	-5 813	-3 585
Finansnetto	-28 517	36 628	-22 201	-5 069	-1 034
Resultat efter finansiella poster	80 456	185 186	89 716	-10 882	-4 619
Inkomstskatt	-14 023	-43 037	-28 419	8 621	-537
Årets resultat	66 433	142 149	61 297	-2 261	-5 156
Koncernens rapport över finansiell ställning	2015	2014	2013	2012	2011
TSEK					
<i>Tillgångar</i>					
Immateriella tillgångar	1 250 183	911 904	527 053	483 266	169 476
Materiella anläggningstillgångar	739 118	687 915	130 304	135 653	43 052
Finansiella anläggningstillgångar	13 524	7 809	6 129	3 807	7
Uppskjuten skattefordran	29 378	35 341	21 283	35 467	5 765
Summa anläggningstillgångar	2 032 203	1 642 969	684 769	658 193	218 300
Varulager	81 016	108 196	85 866	68 585	44 525
Kortfristiga fordringar	261 975	193 756	134 504	102 001	40 533
Likvida medel	256 214	382 299	452 923	96 964	22 921
Summa omsättningstillgångar	599 205	684 251	673 293	267 550	107 979
Summa tillgångar	2 631 408	2 327 220	1 358 062	925 743	326 279
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	890 657	638 628	465 630	262 135	239 379
Räntebärande skulder	960 274	1 063 921	534 528	414 226	42 333
Icke räntebärande skulder och avsättningar	780 477	624 671	357 904	249 382	44 567
Summa eget kapital och skulder	2 631 408	2 327 220	1 358 062	925 743	326 279
Koncernens rapport över kassaflöden	2015	2014	2013	2012	2011
TSEK					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	201 181	158 478	114 479	55 536	35 238
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-326 453	-697 436	-20 995	-232 448	-3 586
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-8 224	450 626	262 588	251 665	-24 698
Årets kassaflöde	-133 496	-88 332	356 072	74 753	6 954
Likvida medel vid årets början	382 299	452 923	96 964	22 921	15 289
Omräkningsdifferens	7 411	17 708	-113	-710	678
Årets kassaflöde	-133 496	-88 332	356 072	74 753	6 954
Likvida medel vid årets slut	256 214	382 299	452 923	96 964	22 921

NYCKELTAL	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Avkastningstal</i>					
Avkastning på operativt kapital, procent	8,0	17,4	22,0	neg	neg
Avkastning på totalt kapital, procent	4,5	8,2	10,0	neg	neg
Avkastning på eget kapital, procent	8,7	25,7	16,8	neg	neg
Avkastning på sysselsatt kapital, procent	6,2	11,1	13,6	neg	neg
<i>Marginalmått</i>					
EBITDA-marginal, procent	16,6	16,8	13,4	6,4	12,3
Rörelsemarginal (EBIT), procent	6,6	10,1	10,6	neg	neg
Vinstmarginal, procent	4,9	12,6	8,5	neg	neg
<i>Mått för arbets- och kapitalintensitet</i>					
Omsättningstillväxt, procent	12,8	39,6	123,5	103,9	1,3
Omsättning per anställd, TSEK	1 014	807	1 202	1 104	1 361
Förädlingsvärde per anställd, TSEK	665	518	664	525	591
EBITDA per anställd, TSEK	169	136	163	71	169
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,2	1,7	2,1	1,2	0,9
<i>Finansiella mått</i>					
Nettoskuld, TSEK	704 060	681 622	81 605	317 262	19 412
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,8	1,1	0,2	1,2	0,1
Räntetäckningsgrad, ggr	2,4	5,2	4,7	neg	neg
Soliditet, procent	33,8	27,4	34,3	28,3	73,4
Kassalikviditet, procent	71,6	97,2	174,0	69,4	85,3
Antal anställda i genomsnitt	1 627	1 813	872	425	169
Antal anställda vid årets slut	1 605	1 754	868	863	170
<i>Data per aktie</i>					
Antal aktier vid årets slut före utspädning	288 711 959	253 163 419	251 429 777	231 674 455	193 062 046
Antal aktier vid årets slut efter utspädning ²⁾	294 590 716	260 765 089	260 984 919	237 381 103	193 062 046
Genomsnittligt antal utestående aktier, före utspädning ¹⁾	280 403 116	259 136 339	244 604 311	225 532 832	215 806 947
Genomsnittligt antal utestående aktier, efter utspädning ²⁾	286 281 873	266 738 009	254 159 453	231 239 480	215 806 947
Eget kapital per aktie, före utspädning	3,08	2,52	1,85	1,13	1,24
Eget kapital per aktie, efter utspädning	3,02	2,45	1,78	1,10	1,24
Vinst per aktie, före utspädning	0,24	0,55	0,25	-0,01	-0,02
Vinst per aktie, efter utspädning	0,23	0,53	0,24	-0,01	-0,02
Utdelning per aktie, före utspädning	0,10	0,09	0,06	0,02	0,00
Utdelning per aktie, efter utspädning	0,10	0,09	0,06	0,02	0,00
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, före utspädning	0,72	0,61	0,47	0,25	0,16
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, efter utspädning	0,70	0,59	0,45	0,24	0,16

1) Genomsnittligt antal aktier har omräknats för 2011 - 2015 med hänsyn till fondemissionselement i företrädesemissioner. Detta har påverkat nyckeltalsberäkningar för dessa perioder.

2) Utestående teckningsoptioner ger upphov till en utspädningseffekt då den diskonterade lösenkursen för teckningsoptionerna understiger genomsnittskursen för stamaktierna under perioderna 2012, 2013, 2014 och 2015. Utspädningseffekt med hänsyn tagen till optionsprogrammen är beräknad enligt den utspädning som gällde vid utgången av varje period.

Kvartalen i sammandrag

Koncernens resultaträkning, kvartalsvis		2015				2014			
TSEK		kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
Nettoomsättning		411 408	385 803	452 126	400 818	400 198	361 393	404 322	297 353
Totala intäkter		410 598	387 056	452 463	401 629	401 051	361 697	405 958	297 760
Rörelsens kostnader		-352 252	-315 817	-358 268	-350 768	-351 640	-298 988	-317 158	-252 409
Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)		58 346	71 239	94 195	50 861	49 410	62 709	88 802	43 351
Avskrivningar		-47 637	-39 296	-39 336	-39 399	-31 367	-27 336	-25 884	-13 128
Rörelseresultat (EBIT)		10 709	31 943	54 859	11 462	18 043	35 374	62 918	32 223
Finansnetto		-16 212	924	-53 730	40 502	23 426	19 459	2 359	-8 616
Resultat efter finansiella poster		-5 503	32 867	1 129	51 964	41 469	54 833	65 277	23 607
Inkomstskatt		8 462	-9 527	-2 588	-10 370	-10 454	-9 536	-16 133	-6 914
Periodens resultat		2 959	23 340	-1 459	41 594	31 015	45 297	49 144	16 693

Koncernens rapport över finansiell ställning, kvartalsvis		2015				2014			
TSEK		kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
<i>Tillgångar</i>									
Immateriella tillgångar		1 250 183	1 182 497	1 200 558	1 251 871	911 904	1 030 290	986 898	959 224
Materiella anläggningstillgångar		739 118	733 619	718 848	745 637	687 915	627 387	585 795	528 736
Finansiella anläggningstillgångar		13 524	2 720	5 364	8 196	7 809	7 863	7 627	7 960
Uppskjuten skattefordran		29 378	29 387	30 816	28 250	35 341	50 887	30 552	14 693
Summa anläggningstillgångar		2 032 203	1 948 223	1 955 586	2 033 954	1 642 969	1 716 428	1 610 872	1 510 613
<i>Varulager</i>									
Varulager		81 016	89 042	125 026	121 691	108 196	103 603	89 383	100 599
Kortfristiga fordringar		261 975	240 201	238 762	237 748	193 756	183 662	177 403	174 198
Likvida medel		256 214	295 547	232 851	305 942	382 299	125 745	112 599	149 900
Summa omsättningstillgångar		599 205	624 790	596 639	665 381	684 251	413 010	379 385	411 655
Summa tillgångar		2 631 408	2 573 013	2 552 225	2 699 335	2 327 220	2 129 438	1 990 257	1 922 268
<i>Eget kapital och skulder</i>									
Eget kapital		890 657	890 674	855 349	894 340	638 628	589 514	524 069	482 623
Räntebärande skulder		960 274	984 993	996 766	1 085 561	1 063 921	803 896	790 448	810 559
Icke räntebärande skulder och avsättningar		780 477	697 346	700 110	719 434	624 671	736 028	675 740	629 086
Summa eget kapital och skulder		2 631 408	2 573 013	2 552 225	2 699 335	2 327 220	2 129 438	1 990 257	1 922 268

Koncernens rapport över kassaflöden, kvartalsvis		2015				2014			
TSEK		kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		44 597	60 563	65 437	30 584	59 755	39 830	78 146	-19 253
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-58 332	13 754	-30 153	-251 722	-43 912	-21 645	-70 186	-561 693
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-25 063	-13 847	-102 634	133 320	233 149	-12 522	-45 923	275 922
Periodens kassaflöde		-38 798	60 470	-67 350	-87 818	248 992	5 663	-37 963	-305 024
Likvida medel vid periodens början		295 547	232 851	305 942	382 299	125 745	112 599	149 900	452 923
Omräkningsdifferens		-535	2 226	-5 741	11 461	7 562	7 483	662	2 001
Periodens kassaflöde		-38 798	60 470	-67 350	-87 818	248 992	5 663	-37 963	-305 024
Likvida medel vid periodens slut		256 214	295 547	232 851	305 942	382 299	125 745	112 599	149 900

Koncernledning

Magnus Greko

Född 1963. Verkställande direktör och koncernchef sedan 2006.

Bakgrund: Grundade Bolaget 1990 tillsammans med Bolagets tidigare vice verkställande direktör Jörgen Hentschel. Arbetat i branschen sedan 1984.

Pågående uppdrag: Styrelseledamot i AB Kommandoran, Opus Bima AB, Opus Equipment AB. Styrelseordförande i Systech Sweden AB, Opus Bilprovning AB, Gothia Yachting & Charter AB. Director i Opus Inspection Inc, Opus Inspection (Pvt) Ltd. och Trilen Inc.

Utbildning: Ingenjörsutbildning från Polhemsgymnasiet i Göteborg.

Aktieinnehav i Opus Group: 21 747 400 aktier privat och genom AB Kommandoran vilket är till lika delar ägt mellan Magnus Greko och Jörgen Hentschel.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Linus Brandt

Född 1966. Vice VD och CFO sedan 2016.

Bakgrund: Executive VP/CFO Mediatec Broadcast Group, CFO Stena Adactum, Partner Arthur Andersen/Deloitte.

Pågående uppdrag: Inga övriga uppdrag.

Utbildning: B.Sc. in Business and Economics från Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.

Aktieinnehav i Opus Group: 0.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Tom Fournier

Född 1950. Teknisk chef (CTO) i Opus Inspection Inc. sedan 2012.

Bakgrund: VD och grundare av Applus Technologies, Inc. (tidigare Keating Technologies, Inc.) 1995 – 2006. Vice VD Engineering for Envirotec Corporation. 1993-1995. VD för Emitest Corporation 1992-1993. VD for Sensors Inc. 1989-1992.

Pågående uppdrag: President i La Cholla Airpark Inc.

Utbildning: Masters of Philosophy vid Arizona State University. Bachelors of Business Administration vid Cleary University och studier i

elektroteknik vid University of Michigan.

Aktieinnehav i Opus Group: 97 590 aktier.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 181 823 (Optionsprogram 2013).

Lothar Geilen

Född 1961. Styrelseledamot sedan 2008. Divisionschef Bilprovning. Verkställande direktör för Opus Inspection, Inc. sedan 2012

Bakgrund: President/verkställande direktör för Systech International, LLC. (namnändrades till Opus Inspection Inc.) sedan 2000; President for Sensors, Inc. (USA) 1997-2000. Managing Member i Loradmata Invest LLC., TriLen LLC och Managing Director for Sensors Europe (Tyskland) 1987-1997.

Pågående uppdrag: Styrelseledamot i Opus Bilprovning AB, Systech Sweden AB och Opus Inspection (Pvt) Ltd. Managing Member for Loradmata Invest LLC, WLC Properties, LLC och Contextuads, LLC. Vice Chairman i Marina 45 DS, Inc.

Utbildning: Dipl.-Kfm. (motsvarar en MBA i Tyskland) från Ludwig-Maximilian University i München, Tyskland.

Aktieinnehav i Opus Group: 19 609 104 aktier.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Övriga ledande befattningshavare

Jim Sands

Född 1965. President i Opus Inspection Inc. sedan 2014.

Bakgrund: Vice President i Parsons Environment & Infrastructure Group 2009 – 2014, Senior Vice President i SGS Testcom Inc. 2004 – 2009. President i Integritas Distribution LLC 2003 – 2004, samt Vice President of Operations i Agbar Technologies Inc. 1999 – 2003.

Pågående uppdrag: Inga övriga uppdrag.

Utbildning: B.A. in Economics vid Fairleigh Dickinson University.

Aktieinnehav i Opus Group: 0

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Per Rosén

Född 1966. Verkställande direktör Opus Bilprovning AB sedan 2013.

Bakgrund: Tidigare verkställande direktör och andra ledande befattningar inom Upplands Motor koncernen samt marknadsdirektör för Bilbia.

Pågående uppdrag: Verkställande direktör i Opus Bilprovning AB och Systech Sweden AB. Styrelseledamot i Gosta Samuelsson Bil AB, Helmia Bil AB, HELMIA AB, Helmia Lastbilar AB, Gosta Samuelsson Bil i Ludvika AB och PR Management Sweden.

Utbildning: Ekonomiutbildningar på IHM Business School samt IFL Handelshögskolan.

Aktieinnehav i Opus Group: 278 262 aktier.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 587 875 (Optionsprogram 2013).

REVISOR

Jan Malm, auktoriserad revisor

Född 1960. Auktoriserad revisor KPMG AB samt medlem i FAR (branschorganisation för revisorer och rådgivare i Sverige).

Revisor i Opus Group sedan 2014.

Andra klienter: Bland annat Bilbia, IKEA, Lindex, MQ, Kjell & Co samt Concordia Maritime.

Övrig information om styrelse och koncernledning

Samtliga styrelseledamöter och koncernledningen kan nås via Bolagets adress, Opus Group AB (publ), Bäckstensgatan 11D, 431 49 Molndal.

Not. Aktie- och optionsinnehav är per 31 december 2015. Uppgifter om innehav är inklusive bolag och närstående.

Styrelse

Göran Nordlund, Styrelsens ordförande

Född 1958. Styrelseledamot sedan 2002, styrelsens ordförande sedan 2004.

Bakgrund: Mångårig erfarenhet som entreprenör, bland annat inom telekomindustrin och aktiv delägare och styrelseledamot i ett flertal företag inom skilda branscher. Nordlund har tidigare varit styrelseledamot i Viking Telekom AB (publ), noterat på NASDAQ Stockholm, där Nordlund var en av medgrundarna.

Pågående uppdrag: Verkställande direktör och styrelseledamot i de egna bolagen Fore C Investment AB, Fore C Investment Holding AB och Fore C Fund Management AB. Styrelseordförande i Hexatronic Scandinavia AB (publ). Aktiebolaget Ebeco AB, Transtema Group AB (publ) och Silverbullet Film AB. Ledamot i West International AB (publ), Amago Capital AB och Partner Fond-kommission AB. Därutöver ledamot i dotterbolag till ovan nämnda bolag.

Utbildning: Civilingenjör i elektroteknik från Chalmers Tekniska Högskola och studier i företagsekonomi vid Göteborgs Universitet.

Aktieinnehav i Opus Group: 2 470 775 aktier (Privat och via Fore C Investment Holding AB).

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen respektive Bolagets större aktieägare.

Lothar Geilen

Född 1961. Styrelseledamot sedan 2008. Divisionschef Bilprovning.

Bakgrund: Verkställande direktör för Opus Inspection, Inc. sedan 2012; President/verkställande direktör för Systech International, LLC. (namnändrades till Opus Inspection Inc.) sedan 2000; President för Sensors, Inc. (USA) 1997-2000, Managing Member i Loradmata Invest LLC., TriLen LLC och Managing Director för Sensors Europe (Tyskland) 1987-1997.

Pågående uppdrag: Styrelseledamot i Opus Bilprovning AB, Systech Sweden AB och Opus Inspection (Pvt) Ltd. Managing Member för Loradmata Invest LLC, WLC Properties, LLC och Contextuads, LLC. Vice Chairman i Marina 45 DS, Inc.

Utbildning: Dipl.-Kfm. (motsvarar en MBA i Tyskland) från Ludwig-Maximilian University i München, Tyskland.

Aktieinnehav i Opus Group: 19 609 104 aktier

Antal teckningsoptioner i Opus: 0.

Ej oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. Oberoende till bolagets större aktieägare.

Jan Åke Jonsson

Född 1951. Styrelseledamot sedan 2012.

Bakgrund: Tidigare VD Saab Automobile AB samt operativa chefspositioner inom Saab Automobil och General Motors.

Pågående uppdrag: Styrelseordförande i AB 4xJons, Polstiernan Industri AB, och Datachassi DC AB. Styrelseledamot i Väst kustens Affärsanglar AB.

Utbildning: Databehandling och företagsekonomi vid Högre Tekniska Läroverket i Linköping respektive Uppsala Universitet.

Aktieinnehav i Opus Group: 47 007 aktier (privat och via familjeföretaget 4xJons).

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen respektive Bolagets större aktieägare.

Anders Lönnqvist

Född 1958. Styrelseledamot sedan 2012.

Bakgrund: Styrelseordförande i och ägare av investmentbolaget Servisen. Gedigen internationell erfarenhet från investmentbolag och andra noterade bolag, bland annat inom företagsförvärf, lednings- och strategifrågor.

Pågående uppdrag: Styrelseordförande i Stronghold Invest AB. Styrelseledamot i Northern Light Management AB, Newsec AB, Servisen Group AB, SSRS Holding AB, SSRS Fastighets AB, WeSC

AB och AB Novestra.

Utbildning: Bland annat ekonomistudier på Stockholms universitet.

Aktieinnehav i Opus Group: 756 201 aktier inklusive närstående.

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen respektive Bolagets större aktieägare.

Heléne Mellquist

Född 1964. Styrelseledamot sedan 2015.

Befattningar: Tidigare VD i TransAtlantic AB, CFO i Rederi AB TransAtlantic och Volvo Lastvagnars Internationella division. Därutöver ett flertal ledande positioner inom Volvo Gruppen. Gedigen internationell erfarenhet från strategi, change management, kommersiell verksamhet, business intelligence och finans.

Pågående uppdrag: Styrelseordförande i BizDrive AB och styrelsemedlem i TransAtlantic AB, Cavotec SA och Thule Group AB.

Utbildning: Bachelor in International Business Administration at Gothenburg University. Executive Program IFL Handelshögskolan Stockholm

Aktieinnehav i Opus Group: 10 000 aktier

Antal teckningsoptioner i Opus Group: 0.

Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen respektive Bolagets större aktieägare.

Kommentar: Antal aktier och optioner baserat på innehav per den 31 december 2015 och inkluderar innehav av närstående och juridisk person.

Information till kapitalmarknaden

Opus Group strävar efter att ge alla intressenter en rättvisande bild av koncernens verksamhet och finansiella resultat. Mot ägare och aktiemarknaden är målsättningen att tillhandahålla information som bistår i arbetet med att värdera Opus Groups verksamhet.

Opus Groups målsättning är att förse marknaden med öppen, konsekvent och transparent finansiell information. All extern och intern kommunikation skall vara rättvisande och ändamålsenlig. Aktuell information skall finnas tillgänglig för samtliga intressenter samtidigt och på utlovad tid.

Kommunikation i form av rapportering till olika myndigheter, finansiell rapportering samt information till anställda sker enligt omvärldens regelverk och krav, koncernens interna styrdokument samt IR- och kommunikationspolicyer.

Informationskanaler

På Opus Groups webbplats, www.opus.se, återfinns publikationer, finansiell information, pressmeddelanden samt uppgifter om Opus Groups organisation och erbjudanden.

Ägare

De informationskanaler som aktieägare erbjuds är delårsrapporter, pressmeddelanden och årsredovisning samt Opus Groups webbplats. Aktieägare har även möjlighet att delta på Opus Groups årsstämma. Frågor kan ställas direkt till ir@opus.se. Det är också möjligt att beställa tryckta årsredovisningar från koncernens huvudkontor via e-post-adressen ovan.

Aktiemarknaden

Opus Groups målsättning är att alltid vara tillgängliga för frågor från aktiemarknaden. Frågor besvaras primärt av koncernens två talespersoner, som är VD samt IR-chefen. Vidare finns det utförlig information om såväl koncernens verksamhet som finansiella resultat på koncernens webbplats, www.opus.se.

Årsstämma

Årsstämma äger rum torsdagen den 19 maj, 2016, kl. 18.00 på Elite Park Avenue Hotel (Bankettsalen), Kungssports-avenyn 36-38, SE-400 15 Göteborg. Inregistrering till årsstämman pågår mellan kl. 17.00 och kl. 17.45. Aktieägare som önskar delta i stämman ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken fredagen den 13 maj 2016, dels anmäla sitt deltagande till bolaget senast fredagen den 13 maj 2016 per brev under adress "Årsstämma 2016", Opus Group AB, Att. Peter Stenström, Bäckstensgatan 11D, 431 49 Mölndal eller via e-post till ir@opus.se.

I anmälan ska aktieägaren uppge namn (firma), personnummer (organisationsnummer), adress och telefonnummer, namn på eventuellt medföljande biträden (högst två) samt namn och personnummer avseende eventuellt ombud. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i stämman tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken. Sådan registrering ska vara verkställd fredagen den 13 maj 2016 och bör därför begäras hos förvaltare i god tid före detta datum.

IR-policy

Målet med Opus Groups IR-verksamhet är att genom kommunikationsaktiviteter bidra till att ge alla intressenter en rättvisande bild av koncernens verksamhet och finansiella resultat. Förtroendefulla kontakter med marknaden förutsätter ett välfungerande internt rapporteringssystem som ger snabb och exakt rapportering från alla koncernens verksamheter. Opus Group håller viktig finansiell information hemlig tills den offentliggörs till aktiemarknaden och till NASDAQ Stockholm. All extern finansiell information om Opus Group hanteras centralt. Finansiella rapporter kommenteras av VD och IR-chefen. Någon av dessa personer är alltid tillgänglig. Förtroende för Opus Group-aktien bygger på efterlevnad av NASDAQ Stockholms regler för noterade bolag och på Opus Groups förmåga och vilja att tillhandahålla tydlig och relevant information.

IR-aktiviteter

Opus Group har under 2015 genomfört enskilda analytikermöten med Danske Bank, Swedbank, Redeye, Remium och Erik Penser Bankaktiebolag. Därutöver har bolaget rest på internationella investerarträffar med Danske Bank och Berenberg Bank i bland annat New York, London, Bryssel, Paris och Frankfurt. Opus Groups har även deltagit på Handelsbankens Small/Mid Cap seminarium.

Opus Group arrangerade en kapitalmarknadsdag i Stockholm den 4 juni 2015. Efter varje delårsrapport arrangerar bolaget telefonkonferenser med institutionella investerare. Därutöver har bolaget deltagit vid aktiemarknadsdagar, seminarier, frukost-, lunch- eller middagsmöten samt aktiespararträffar.

Ny hemsida

I slutet av 2015 lanserade Opus Group en ny webplattform som innehåller the Opus Way, Stories och övrig information om bolaget.

IR-kontakt

Peter Stenström
IR-chef
Opus Group AB
+46 31 748 34 93
peter.stenstrom@opus.se

Analytiker som följer Opus Group

Danske Bank

Mikael Holm
+46 8 568 806 18
mikael.holm@danskebank.se

Erik Penser Bankaktiebolag

Karl-Fredrik Johannesson
+46 8 463 80 00
johan.dahl@penser.se

Redeye

Henrik Alveskog
+46 8 545 013 45
henrik.alveskog@redeye.se

Remium

Viktor Högberg
+46 8 454 32 00
kj.bonnevier@remium.com

Swedbank Markets

Mats Liss
+46 8 585 900 00
mats.liss@swedbank.se

Ekonomisk information och rapportering 2016

2016-05-19

Årsstämma 2016

Delårsrapport januari – mars 2016

2016-08-19

Delårsrapport april – juni 2016

2016-11-18

Delårsrapport juli – september 2016

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för Opus Group AB (publ) 556390-6063, med säte i Mölndal, för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31.

Verksamhet

Opus Groups verksamhet är fokuserad på periodisk kontroll av fordon på ett opartiskt och effektivt sätt. Efter avyttringen av Opus Groups utrustningsdivision den 1 juli 2015, består koncernens verksamhet av divisionen Bilprovning som består av två segment: Bilprovning Sverige och Bilprovning Internationellt. Segmentet Bilprovning Sverige består av Opus Bilprovning som bedriver bilprovning i Sverige. Segmentet Bilprovning Internationellt består av verksamheter som bedrivs av Opus Inspection Inc. Opus Inspection erbjuder bilprovningstjänster på kontraktsbasis samt försäljning och service av utsläppskontrollutrustning till bilprovningsprogram på de nord- och sydamerikanska marknaderna samt i Asien.

Redovisning till koncernledning, styrelse samt till aktiemarknaden och övriga externa intressenter sker i enlighet med denna struktur.

Koncernen hade 1 605 medarbetare vid utgången av året. Opus Groups aktier är noterade på Nasdaq Stockholm.

Den 15 juni 2015 tecknade Opus Group AB ett bindande avtal om att sälja 100 % av sin utrustningsdivision till MECA Scandinavia AB, ett företag i Mekonomen Group. Försäljningen genomfördes den 1 juli 2015 och omfattade Opus Equipment AB med sina dotterbolag med verksamhet i Sverige och Kina. Genom försäljningen koncentrerar Opus Group sin verksamhet till att vara ett ledande internationellt bilprovningsföretag.

Ägarförhållanden

Antalet aktieägare uppgick till årets slut till 8 626 st. Största ägare var vid räkenskapsårets utgång Magnus Greko (tillika koncernchef/VD) och Jörgen Hentschel (tidigare vice VD) via AB Kommandoran med 14,5 procent av röstetalet, följt av Lothar Geilen (divisionschef Bilprovning) med 6,8 procent och Andra AP-fonden med 6,4 procent av rösterna.

Resultatutveckling under året

Omsättningen har ökat med 12,8 procent för koncernen jämfört med föregående år och uppgick till 1 650,2 MSEK (1 463,3). Omsättningen har påverkats positivt av förvärven av Envirotec Corp. och Drew Technologies Inc. samt det nya bilprovningskontraktet i Virginia och Equipment as a Service (EaaS) programmet i Kalifornien och negativt av försäljningen av Opus Equipment, nedstängningen av programmet i British Columbia och förändringen i programmet i Colorado.

Rörelseresultatet före avskrivningar (EBITDA) uppgick till 274,6 MSEK (246,3), vilket motsvarar en EBITDA-marginal om

16,6 procent (16,8). Årets kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 201,2 MSEK (158,5) inklusive en förändring av rörelsekapitalet med 22,6 MSEK (-41,7). Koncernens finansnetto inkluderar valutakursvinster om 26,1 MSEK (79,2). Årets resultat uppgick till 66,4 MSEK (142,1).

Resultat per aktie efter utspädning uppgick till 0,23 kronor (0,53). Styrelsen har föreslagit att en utdelning om 0,10 kronor (0,09 kr) per aktie ska betalas ut för 2015.

Den organiska tillväxten* i Bilprovning Internationellt uppgick till 0,9 procent (3,1). EBITDA för segmentet uppgick till 209,5 MSEK (161,3), vilket motsvarar en EBITDA-marginal om 20,6 procent (20,6). EBITDA inkluderar engångskostnader relaterade till nedstängning av British Columbiaprogrammet om 3,3 MSEK (6,6), försäljningsprovisioner för hyresprogrammet i Kalifornien om 12,6 MSEK (3,4) och förvärvsrelaterade kostnader om 1,7 MSEK (0).

Den organiska tillväxten i Bilprovning Sverige uppgick till 3,7 procent (2,4). EBITDA uppgick till 80,3 MSEK (85,9), med en EBITDA-marginal på 13,7% (15,2). Under 2015 har Opus Bilprovning försvarat sina marknadsandelar väl.

Väsentliga händelser under året

Kvartal 1

- Framgångsrik uppstart i tre delstater och förlängning i en delstat
- Opus Inspection tecknade en 20-årig bilprovningskoncession i Pakistan
- Opus Inspection förvärvade Drew Technologies

Kvartal 2

- Opus Group genomförde en företrädesemission som overtecknades
- Opus Inspection erhöll en kontraktsförlängning i Tennessee

Kvartal 3

- Opus Group slutförde försäljningen av Opus Equipment till Mekonomen Group
- Opus Inspection beviljades certifiering enligt California BAR för sin tredje generations avgasmätare (GENIII)
- Opus Inspection tilldelades två koncessioner i Chile
- Delstaten Missouri avbröt upphandling

Kvartal 4

- US EPA meddelade striktare ozonstandarder – Utsikterna för amerikanska bilprovningsmarknaden förbättrades
- Transportstyrelsens förslag medför förändringar i branschen men beräknas få mindre ekonomisk påverkan för Opus Group
- Opus Group rekryterar Linus Brandt som ny CFO. Styrelseordförande Göran Nordlund meddelade valberedningen att han inte kommer ställa upp för omval vid nästa årsstämma

*Justerat för valutaeffekter

Resultat och ställning	Koncernen					Moderbolaget				
TSEK	2015	2014	2013	2012	2011	2015	2014	2013	2012	2011
Nettoomsättning	1 650 155	1 463 266	1 048 036	468 989	229 988	13 554	9 825	12 640	17 374	57 288
EBITDA	274 641	246 272	141 854	29 991	28 591	-20 547	-5 037	-4 405	-172	256
Resultat efter finansiella poster	80 456	185 186	89 716	-10 882	-4 619	38 780	72 805	58 140	-1 768	-541
Årets resultat	66 433	142 149	61 297	-2 261	-5 156	29 072	68 464	44 548	644	-671
Balansomslutning	2 631 408	2 327 220	1 358 062	925 743	326 279	1 942 374	1 804 946	1 097 405	698 238	290 069
Soliditet	33,8	27,4	34,3	28,3	73,4	36,5	28,4	41,5	38,8	80,8
Medelantal anställda	1 627	1 813	872	425	169	6	5	5	7	19

Organisation

De övergripande målen för koncernens arbete med personalfrågor är att rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare. Årliga utvecklingssamtal utgör en viktig del av detta arbete. Koncernen har en jämställdhetspolicy och arbetar med att vid nyanställningar försöka attrahera fler kvinnor även om bilprovningsbranschen traditionellt är mansdominerad. Det genomsnittliga antalet anställda uppgick till 1 627 (1 813).

Förändringar i styrelse och koncernledning

Styrelsen i Opus Group består av Göran Nordlund, styrelsens ordförande, Lothar Geilen, Anders Lönnqvist, Jan Åke Jonsson och Heléne Mellquist. På årsstämman 2015 lämnade Eva Lotta Kraft styrelsen och Heléne Mellquist tillträdde.

Opus Groups koncernledning bestod under räkenskapsåret 2015 av Magnus Greko, VD och koncernchef, Annica Lindström, CFO, Peter Stenström, Investor Relations / M&A, Lothar Geilen, divisionschef Bilprovning, Jim Sands, VD Opus Inspection, Per Rosén, VD Opus Bilprovning och Jeff Bagley, Head of Administration, Opus Inspection.

Opus Groups koncernledning ändrades från och med den 1 mars 2016 och består nu av Magnus Greko, VD och koncernchef, Linus Brandt, CFO, Lothar Geilen, divisionschef Bilprovning och Tom Fournier, CTO.

Produktutveckling och utvecklingsutgifter

Vidareutveckling av befintliga produkter och utveckling av nya teknologier och utrustning är ett prioriterat område för Opus Group och en viktig komponent för att uppnå koncernens tillväxt- och lönsamhetsmål. Opus Inspections utvecklingsavdelning i Tucson, Arizona, har över 50 heltidsanställda ingenjörer som arbetar med R&D, produktutveckling och stöd till befintliga produkter och tjänster. Opus Group har under 2014 och 2015 utvecklat ett eget IT-system för bilprovning på den svenska marknaden. Investeringar i aktiverade utvecklingsarbeten uppgick till 10,5 MSEK (26,9). Investeringarna används till att vidareutveckla befintliga produkter, exempelvis för att anpassa produkten för specifika kundkrav, förbättra kostnadsstrukturen, utöka användningsområdet samt förbättra prestanda. Investeringarna används även för utveckling av nya teknologier.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar utgörs i huvudsak av byggnader, inventarier, maskiner och andra tekniska anläggningar. Investeringens behovet beror dels på om nya bilprovningkontrakt vunnits och dels på vilken typ av

kontrakt. För centraliserade kontrakt krävs ofta investeringar i besiktningsanläggningar och ibland mark medan decentraliserade kontrakt främst fordrar investeringar i utrustning. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 101,8 MSEK (129,8) för året.

Rättsliga processer

Opus Group är, förutom vad som redogörs för nedan, inte part i något rättsligt förfarande eller skiljeförfarande som har eller nyligen har haft betydande effekter på koncernens finansiella ställning eller lönsamhet. Opus Groups styrelse känner inte heller till några omständigheter som skulle kunna leda till att något sådant rättsligt förfarande eller skiljeförfarande skulle uppstå.

Dotterbolaget Systech International LLC (vilket har fusionerats med Opus Inspection) är sedan 2007 instämt vid amerikansk domstol för patentintrång gällande bolagets bränsletanktestare (EVAP-tester) samt bränslelocktestare. Motpart är Hickok Inc. Systech bestrider patentintrång. Den risk som är förknippad med denna stämning, liksom eventuellt tillkommande krav från tredje man reglerades i förvärsavtalet från 2008 mellan Opus Group och säljarna av Systech. Under 2014 träffade säljarna och Opus Group en ny uppgörelse som innebär att Lothar Geilen (en av säljarna) tar på sig ansvaret för att täcka eventuellt framtida skadeståndsanspråk (som kan uppstå i anledning av påstått intrång liksom ansvar för tredjemansskada) överstigande 70 TUSD. Som säkerhet för detta åtagande har Lothar Geilen till Opus Group pantsatt 1,4 miljoner aktier i Opus Group.

Miljö

Opus Group arbetar aktivt med miljöfrågor och miljöarbetet utgår från gällande lagstiftning, lokala krav, ISO 14001:2004, företagskrav samt specifika kundkrav. Opus Group har en miljöpolicy och arbetar systematiskt med att minska energiförbrukningen samt öka andelen förnybar energi. I detta arbete ingår också att minska miljöpåverkan från våra transporter och resor. Opus Group har ett program för att minska kemikalieanvändningen och arbetar aktivt med att välja det minst miljöpåverkande alternativet. Avfall återvinns och farligt avfall destrueras på ett säkert och miljömässigt sunt sätt. Opus Group bedriver ingen anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet. Opus Bilprovning AB och Opus Inspection, Inc. är certifierade enligt miljöstandarden ISO 14001:2004.

Från och med 1 januari 2016 klimatkompenserar Opus Bilprovning hela sin verksamhet. Opus Bilprovning är det enda svenska besiktningsföretaget som klimatkompenserar

hela sin verksamhet. Opus Bilprovning har valt att följa den internationella standarden PAS 2060 som sätter ett strikt regelverk för att få kalla sig ett klimatneutralt företag. Kraven är bland annat att man ska ha en kontinuerlig reduktion av utsläpp, minst 99% av hela verksamheten måste redovisas och klimatkompensationen måste ske i verifierade utsläppsrätter (CO2e). De strikta kraven är uppsatta för att undvika så kallad "greenwash" (eller grönmålning), det vill säga, när ett företag på ett oärligt sätt målar upp en grön bild av sig själva istället för att ta sitt miljöansvar på allvar.

Opus Bilprovning har valt att klimatkompensera i skogsprojekten ArBolivia och Nakau (Fiji). Båda projekten innebär att bolaget kommer klimatkompensera i områden med hotad skog, samtidigt som de tar hänsyn till människor som bor där. Under 2015 skedde kompensation enbart i projektet ArBolivia då utsläppskrediterna för Nakau blivit något försenade. För 2016 sker kompensation i båda projekten.

Kvalitet

I Opus Groups affärsidé ligger att koncernen ska tillhandahålla användarvänliga produkter och tjänster av hög kvalitet. Opus Groups kvalitetssystem ska stödja utvecklingen av bolaget och dess medarbetare. Det ska präglas av hög kompetens, personligt ansvar och ett stort engagemang. Opus Group har en kvalitetspolicy och det övergripande målet med Opus Groups kvalitetsarbete är att varje leverans sker utifrån avtalade villkor och att kunders krav och förväntningar blir tillgodosedda. Opus Groups arbete ska alltid medföra att kunder behåller förtroendet för koncernen som leverantör. Kvalitetsarbetet är på ett naturligt sätt integrerat i koncernens arbetsprocesser med målsättning att göra rätt från början och ständigt arbeta med förbättringar. Opus Group AB är certifierat enligt kvalitetsstandard ISO 9001:2008. Opus Bilprovning AB är ackrediterat enligt kvalitetsstandard ISO 17020:2012 klass A.

Kassaflöden, investeringar och finansiell ställning

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 201,2 MSEK (158,5). Rörelsekapitalet har ökat med 22,6 MSEK (-41,7) under året. Investeringarna för året uppgick till 326,5 MSEK (697,4). Investeringarna utgörs huvudsakligen av förvärvet av Drew Tech om 214,4 MSEK. Tillgängliga likvida medel vid periodens utgång uppgick till 281,6 MSEK (407,3) inklusive en outnyttjad checkräkningskredit om 25,4 MSEK (25,0). Soliditeten uppgick till 33,8 procent vid årets slut att jämföras med 27,4 procent vid årets början.

Hantering av kapital

Kapital definieras som totalt eget kapital. Koncernens mål avseende kapitalet är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet på lång sikt, så att den kan fortsätta att generera god avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen förändra den utdelning som betalas till aktieägarna, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Beslut om justering av kapitalet tas av styrelsen utifrån vad som bedöms ge långsiktigt maximal avkastning till aktieägarna.

Utdelning och finansiella mål

- En genomsnittlig årlig omsättningstillväxt (CAGR) om lägst 10 procent under en femårsperiod
- EBITDA-marginal om lägst 15 procent
- Den räntebärande nettoskuldsättningen i förhållande till rörelseresultatet före avskrivningar (EBITDA) ska inte överstiga 3,0 gånger

Opus Groups utdelningspolicy är att dela ut 10-20 % av vinsten på EBITDA-nivå, under förutsättning att företaget uppfyller det finansiella målet för nettoskuldsättning.

Risker

Opus Group AB och de i Opus-koncernen ingående bolagen är genom sina verksamheter utsatta för risker av både finansiell karaktär, verksamhetskaraktär och legal karaktär, vilka bolagen själva kan påverka i större eller mindre omfattning. Inom bolagen pågår kontinuerliga processer för att identifiera förekommande risker samt bedöma hur dessa ska hanteras.

Finansiella risker

Styrelsen har i Opus Groups finanspolicy fastställt olika ramar för vilka risker som får tas. Riskhanteringen syftar till att identifiera, kvantifiera och reducera, alternativt eliminera risker. Opus Groups finanspolicy anger ramar för hur olika typer av finansiella risker ska hanteras samt definierar den riskexponering med vilken verksamheten ska bedrivas. Målsättningen är att eftersträva en låg riskprofil till en skälig kostnad. Opus Group AB (moderbolaget) har det övergripande ansvaret för koncernens finansfrågor. Genom centralisering och samordning uppnås väsentliga skalförde- lar avseende erhållna villkor för finansiella transaktioner och finansiering.

Valutarisk

Opus Groups huvudsakliga valutaexponering av nettotillgångar är i amerikanska dollar (USD). Till följd av att Opus Group AB främst finansieras i svenska kronor och lånar ut i amerikanska dollar till sina dotterbolag uppstår en valutarisk som bolaget valt att inte valutarisssäkra. Nettoexponeringen i amerikanska dollar per 31 december 2015 uppgick till 103 MUSD. Känslighetsanalys framgår av tabellen nedan.

Parameter	Förändring	Inverkan på resultat före skatt, MSEK*	Inverkan på eget kapital, MSEK**
USD/SEK	+/- 10%	+/- 86,3	+/- 67,3

* Förändringen är beräknad som helårseffekten baserad på räntebärande skuld vid årets slut.

** Inklusive årets resultat.

Opus Group är även utsatt för valutarisk genom omräkning av nettoresultat och nettotillgångar från utländska dotterbolag i Europa, USA, Pakistan och Sydamerika (omräkningsrisk) samt valutarisk genom exportförsäljning (transaktionsrisk) till Asien, USA och vissa andra länder. Transaktionsrisken minskas genom att matcha in- och utflöden i samma valutor där så är möjligt.

Ränterisk

Ränterisk definieras som en resultatförsämring som orsakas av en förändring i marknadsräntorna. Opus Groups finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från den operativa verksamheten samt upplåning.

Opus Groups upplåning löper för närvarande främst med rörlig ränta vilket innebär att Opus Group exponeras för ränterisk. Högre marknadsräntor skulle påverka Opus Groups finansiella ställning och resultat negativt.

Per den 31 december 2015 uppgick Bolagets räntebärande nettoskuldssättning till 704,1 MSEK (681,6).

Koncernen hanterar viss del av ränterisken i upplåningen genom räntesäkringar. Ränterisken hanteras främst genom att använda ränteswappar som omvandlar rörlig ränta till fast ränta. Ränteswapparna innebär att Opus Group kommer överens med andra parter (kreditinstitut) om att, vanligtvis per kvartal, utväxla skillnaden mellan räntebelopp enligt fasträntekontrakt och det rörliga räntebeloppet. Se not 20 "Räntebärande skulder".

Känslighetsanalys framgår av tabellen nedan.

Parameter	Förändring	Inverkan på resultat före skatt, MSEK*	Inverkan på eget kapital, MSEK**
LIBOR/ STIBOR	+/- 100 bps	-/+ 9,0	-/+ 7,0

* Förändringen är beräknad som helårseffekten baserad på räntebärande skuld vid årets slut.

** Inklusive årets resultat.

Finansierings- och likviditetsrisk

För att möjliggöra företagsförvärv eller att på annat sätt uppnå strategiska mål kan Opus Groups verksamhet i framtiden komma att kräva ytterligare finansiella resurser.

Opus Groups möjligheter att tillgodose framtida kapitalbehov är i hög grad beroende av framgångsrik försäljning av Opus Groups produkter och tjänster. Det kan inte uteslutas att Opus Group inte kommer att kunna anskaffa nödvändigt kapital. Det finns en risk att ytterligare kapital inte kan anskaffas på villkor som är gynnsamma för Opus Groups aktieägare, eller att sådant kapitaltillskott, om det anskaffas, inte är tillräckligt för att fullfölja Opus Groups strategi.

I detta avseende är den allmänna utvecklingen på kapital- och kreditmarknaderna också av stor betydelse. I det fall Opus Group misslyckas med att anskaffa nödvändigt kapital i framtiden, kan det finnas en risk att Opus Group inte kan fortsätta sin verksamhet oförändrat.

Likviditetsrisk är risken att Opus Group på grund av bristande likvida medel inte till fullo kan uppfylla sina betalningsåtaganden när de förfaller eller endast kan göra det på mycket ofördelaktiga villkor. Risken för likviditetsbrist minimeras genom en god likviditetsplanering och en bra relation med koncernens huvudbank.

Opus Group kan vidare komma att behöva ytterligare finansiering för att refinansiera lån som förfaller. Befintliga kreditfaciliteter och finansiella lån som Opus Group har ingått inkluderar sedvanliga finansiella villkor. Det kan inte uteslutas att Opus Group i framtiden kan komma att bryta mot sådana villkor på grund av till exempel den allmänna konjunkturen eller störningar på kapital- och kreditmarknaderna. Det skulle i så fall kunna påverka Opus Groups finansiella ställning och resultat negativt. Lånefinansiering

ens beroende av att ett antal nyckeltal, kovenanter, uppfylls innebär en risk att Bolaget kan tvingas att omförhandla sin finansiering om så inte sker. Bolaget följer dessa nyckeltal kontinuerligt och vidtar de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de ska uppfyllas.

Följande tabell visar koncernens återstående avtalade löptid för finansiella skulder med avtalade återbetalningsperioder. Tabellerna har tagits fram baserat på odiskonterade kassaflöden från finansiella skulder som grundar sig på tidigaste datumet som koncernen kan åläggas att betala. Tabellen inkluderar både ränta och kapitalkassaflöden. Framtida amorteringar och räntebetalningar beräknas på basis av växelkurs och räntesats per balansdagen.

	2015		
	inom 1 år	2-5 år	Summa
Obligationslån	-29 000	-744 972	-773 972
Skulder till kreditinstitut	-274 273	-2 531	-276 804
Leverantörsskulder	-38 652	-	-38 652
Övriga kortfristiga skulder	-199 159	-	-199 159
Tilläggsköpeskilling	-14 061	-82 460	-96 521
Derivat - ränteswappar			
- utflöde	-2 278	-2 272	-4 551
Summa	-557 423	-832 235	-1 389 658

	2014		
	inom 1 år	2-5 år	Summa
Obligationslån	-30 848	-762 864	-793 712
Skulder till kreditinstitut	-206 356	-187 791	-394 147
Leverantörsskulder	-47 785	-	-47 785
Övriga kortfristiga skulder	-39 984	-	-39 984
Tilläggsköpeskilling	-9 794	-61 378	-71 172
Derivat - ränteswappar			
- inflöde	307	392	699
- utflöde	-2 161	-3 479	-5 640
Summa	-336 621	-1 014 290	-1 351 741

Kredit- och motpartsrisk

Kredit- och motpartsrisk innebär risk för att motparten inte fullgör sina åtaganden, vilket kan leda till en förlust för Opus Group. Det kan inte uteslutas att någon av Opus Groups motparter inte fullgör sina åtaganden gentemot Opus Group, vilket kan ha en negativ inverkan på koncernens verksamhet, resultat och finansiella ställning. Denna risk begränsas genom att, vid i första hand större affärer, kontrollera motpartens betalningsförmåga och eventuellt kräva säkerheter alternativt förskottsbetalning. Koncernen har en stor kundexponering mot myndigheter samt välrenommerade bolag där kreditrisken bedöms vara låg.

Kreditrisken avseende finansiella tillgångar regleras i finanspolicy. Risken minimeras bland annat genom att placeringar begränsas till räntebärande papper med låg risk och hög likviditet samt genom begränsningar av dels det belopp som maximalt får placeras hos en viss motpart, dels i relation till deras kreditbetyg.

Opus Group har upprättat en kreditpolicy för hur kundkrediterna ska hanteras, vilket bland annat omfattar beslutsnivåer för beviljandet av kreditlimiter. Respektive dotterbolag ansvarar för kontroll och styrning av kreditrisk mot kund inom givna ramar.

Verksamhets- och branschrelaterade risker

Opus Group verkar på en konkurrensutsatt marknad
Opus Groups långsiktiga tillväxt och vinst är beroende av dess förmåga att fortsätta utveckla produkter och tjänster som är kvalitets- och prismässigt konkurrenskraftiga. Om inte Opus Group klarar av att i fortsättningen utveckla och sälja konkurrenskraftiga produkter och tjänster kan Opus Groups resultat och finansiella ställning påverkas negativt.

I dagsläget är Opus Group utsatt för betydande konkurrens både på den svenska och internationella marknaden. De huvudsakliga konkurrenterna återfinns i form av bolag från Europa och Nordamerika som är verksamma inom bilprovningsbranschen. Dessa bolag är ofta s.k. TIC-bolag (Testing, Inspection, Certification) och har divisioner som är verksamma inom bilprovning.

Vissa av Opus Groups nuvarande eller framtida konkurrenter kan ha större resurser än Opus Group och kan komma att använda sig av dessa för att öka sina marknadsandelar genom aggressiva prissättningsstrategier. Detta kan leda till att Opus Group tvingas sänka sina priser för att kunna konkurrera och inte förlora marknadsandelar. Om Opus Group utsätts för ökad priskonkurrens eller förlorar marknadsandelar kan det få en negativ inverkan på dess verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Ny teknik

Opus Group är ett teknikföretag och genom förvärvet av Drew Tech har bolaget stärkt sin konkurrensfördel inom teknik för bilprovning. Förvärvet positionerar Opus Group i framkanten av en tekniktrend mot OBD-baserade miljökontroller och fordonsdiagnos genom nätverk. Även om den nuvarande trenden inom bilprovning är OBD-baserade kontroller av både emissioner och säkerhet finns det en risk att det utvecklas nya teknologier som skulle kunna konkurrera med Opus Group. En sådan utveckling kan ha negativ inverkan på Opus Groups försäljning och resultat.

På längre sikt kan nuvarande motorteknik komma att ersättas med ny teknik som exempelvis elmotorer och bränsleceller, vilka minimerar avgasutsläpp. Om behovet för efterkontroll av avgasutsläpp minskar kan detta leda till minskad efterfrågan på Opus Groups produkter och tjänster inom miljökontroll av fordon.

Politiska beslut

Efterfrågan på Opus Groups produkter och tjänster är beroende av en fortsatt politisk vilja att utföra miljö- och säkerhetskontroller av fordon. Det kan inte uteslutas att denna vilja av en eller annan orsak förändras på vissa marknader till följd av exempelvis nya EU-direktiv eller nationella lagar och föreskrifter. Det kan inte heller uteslutas att statsmakten i vissa regioner strävar efter en helt inhemsk eller statsägd kontroll av produkter och tjänster på besiktningmarknaden. Opus Group kan även påverkas av politiska beslut som generellt påverkar marknaden, exempelvis subventioner som gynnar konkurrerande tekniker.

I amerikanska delstater varierar besiktningens intervall för kontroll av nya fordon mellan 2-7 år. Om besiktningens intervall i amerikanska delstater där Opus Group bedriver verksamhet skulle ändras så att perioden mellan besiktningarna blir längre skulle det kunna ha en negativ inverkan på

Opus Groups verksamhet, resultat och finansiella ställning.

I oktober 2015 offentliggjorde Transportstyrelsen sin undersökande rapport till svenska regeringen om hur man bäst kan uppfylla kraven i EU-direktiven 2014/45/EU, 2014/46/EU och 2014/47/EU. I sin rapport rekommenderar Transportstyrelsen att det nuvarande besiktningensintervall i Sverige för kontroll av personbilar och lätta lastbilar ändras från 3-2-1 till 4-2-2, vilket är miniminivån i EU. Om den svenska regeringen skulle fatta beslut om att sänka det svenska besiktningensintervall till 4-2-2 skulle det påverka Opus Groups omsättning negativt.

Trafikutskottet har i sitt betänkande framfört vikten av att regeringen införlivar EU:s besiktningsspaket på ett sätt som gör att Sveriges höga ambitioner vad gäller trafiksäkerhet och miljöhänsyn kvarstår. Inför regeringens beredningsarbete har trafikutskottet framfört att Sverige inte bör anpassa intervallet mellan besiktningstillfällen till det som är minimikravet enligt EU-direktivet. Alla Sveriges riksdagspartier har ställt sig bakom trafikutskottets betänkande.

Den svenska bilprovningensmarknaden är idag baserad på en centraliserad modell där periodisk kontrollbesiktning enligt lag ska ske på en dedikerad bilprovningstation som är ackrediterad av den statliga myndigheten "Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll" (Swedac). Om det sker en lagändring som skulle leda till en decentraliserad marknad där även verkstäder får utföra periodisk kontrollbesiktning skulle det kunna påverka Opus Groups verksamhet, resultat och finansiella ställning negativt.

Ackreditering för fordonsbesiktning

För att få etablera och bedriva bilbesiktning på den svenska marknaden krävs ackreditering för fordonsbesiktning av Swedac. Swedac ställer höga krav på det företag som önskar bedriva fordonsinspektioner och genomför regelbundet oberoende granskning av kompetens och arbetsrutiner hos de besiktningensföretag som är ackrediterade. Opus Groups dotterbolag Opus Bilprovning innehar ackreditering från Swedac för att utföra fordonsinspektioner. Även om Opus Bilprovning är ackrediterat föreligger det en risk för att ackrediteringen inte kommer att kunna bibehållas i framtiden. I det fall Opus Bilprovning skulle förlora sin ackreditering kan det leda till att Opus Groups verksamhet, lönsamhet och finansiella ställning påverkas negativt.

Opus Bilprovning minimerar risken för påverkan av ackrediteringen genom kontinuerlig uppföljning av verksamheten samt tydliga processer för utveckling av produkter och marknader som kvalitetssäkras av en bedömningsgrupp. Opus Bilprovning har ett omfattande internt revisionsprogram med fem internrevisorer som är opartiska i sina förhållanden till de reviderade objekten för att säkra den pågående verksamheten inklusive ledningssystem.

Nyckelpersoner

Inom Opus Group finns ett antal nyckelpersoner i ledande befattningar. Dessa personer bidrar med hög kompetens och lång erfarenhet, vilket är viktigt för att utveckla Opus Groups verksamhet. Om en eller flera av dessa nyckelpersoner lämnar Opus Group skulle det kunna ha en negativ inverkan på dess verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Ett flertal medarbetare inom Opus Group är direkt eller

indirekt involverade i utvecklingen av nya tjänster och produkter. I det fall Opus Group misslyckas att rekrytera och/eller behålla kvalificerad personal kan det komma att få negativa konsekvenser för dess verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Besiktningspersonalen i Opus Bilprovning är certifierad att utföra fordonsinspektioner och lever upp till de krav Swedac ställer. Certifierad besiktningspersonal är nödvändig för att erhålla ackreditering att bedriva fordonsinspektioner av Swedac. I det fall Opus Group misslyckas att rekrytera, utbilda och/eller behålla certifierad besiktningspersonal kan även det komma att få negativa konsekvenser för Bolagets verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Förhållande till fackliga organisationer

Delar av Opus Groups arbetskraft är anslutna till, och företrädna av, olika fackliga organisationer. Bolaget arbetar kontinuerligt med att bibehålla och förbättra relationen till anställda och fackliga organisationer. Även om Bolaget har och har haft en god relation till anställda och fackliga organisationer kan det inte uteslutas att motsättningar kan uppstå i framtiden. Om sådana motsättningar resulterar i strejk eller lockout skulle detta kunna medföra uppehåll i produkt- och serviceerbjudandet vilket kan leda till en negativ inverkan på Opus Groups verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Upphandlingar i USA

De kontrakt som Opus Group tecknar med delstatliga myndigheter i USA erhålls genom anbudsförfaranden i offentliga upphandlingsprocesser. Anbudet poängsätts baserat på flera kriterier, bland annat pris, kundreferenser, teknik, finansiell stabilitet, storlek, ledarskap och kompetens. Normalt sker tre till fyra upphandlingar per år på den amerikanska marknaden. Det finns en risk att Opus Group inte är framgångsrikt i samband med upphandling av nya bilprovsningsprogram eller att Opus Group inte erhåller förnyat kontrakt i de program som Opus Group idag innehar. En förlust av ett befintligt program kan inverka negativt på Opus Groups verksamhet, finansiella ställning och resultat.

Produktionsstörningar

Skador på produktionsanläggningar eller IT-infrastruktur, förorsakade av till exempel brand, samt avbrott eller störningar i något led av produktionsprocessen, till exempel på grund av haveri, väderförhållanden, arbetskonflikter, terroraktiviteter och naturkatastrofer, kan få negativa konsekvenser dels i form av direkta skador på egendom, dels i form av avbrott som försvårar möjligheterna att leva upp till åtaganden mot kunder. Detta kan i sin tur medföra att kunder väljer andra leverantörer. Sådana avbrott eller störningar kan därför komma att inverka negativt på Opus Groups verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Förvärvsrelaterade risker

Företagsförvärv är en del av Opus Groups tillväxtstrategi och koncernen har genomfört ett betydande antal företagsförvärv. De förvärvade företagen har integrerats väl med

Opus Groups övriga verksamhet.

Förvärv av företag kan medföra olika former av verksamhetsrisker och finansiella risker. Dessa risker inkluderar att kunder, leverantörer eller nyckelpersoner beslutar sig för att lämna det förvärvade företaget. Det finns även risk för att integrationen av förvärvade bolag blir mer kostsam eller tar längre tid än förväntat och att beräknade synergieffekter inte uppnås som förväntat eller inte uppnås överhuvudtaget. Dessa risker och andra förvärvsrelaterade risker kan komma att ha negativ påverkan på koncernens verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Opus Group minimerar förvärvsrelaterade risker genom att vidta åtgärder såsom finansiell och legal due diligence samt garantier i förvärvsavtal och i vissa fall genom förvärvsrelaterade försäkringar.

Legala risker

Lagstiftning och reglering

Opus Groups huvudmarknader är föremål för omfattande reglering. Även om Opus Group i dagsläget följer tillämpliga lagar, regler och förordningar på respektive marknad kan verksamheten komma att påverkas av förändringar i regelverk, tullregleringar och andra handelshinder, pris- och valutakontroller samt offentligrättsliga förordningar och restriktioner i de länder där Opus Group är verksamt.

Immateriella rättigheter

Opus Group strävar efter att skydda sina tekniska innovationer för att säkerställa avkastningen på de investeringar som Opus Group gör i forskning och utveckling. Patentinträng och plagiat är risker som Opus Group är utsatt för.

Opus Group skyddar sina tekniska innovationer med patent i de fall det anses motiverat. Vissa produkter är till följd av detta inte skyddade av patent eller kan inte skyddas av patent. I de fall Opus Group anser att det är motiverat, skyddar Opus Group sina immateriella rättigheter genom legala processer. Det föreligger en risk för att Opus Group inte kommer att kunna skydda erhållna patent, varumärken och andra immateriella rättigheter samt att inlämnade ansökningar om registrering inte kommer att beviljas. Vidare är de sektorer inom vilka Opus Group är verksamt föremål för snabb teknisk utveckling. Det finns därmed en risk att nya tekniker och produkter utvecklas som kringgår eller ersätter Opus Groups immateriella tillgångar.

Det finns en risk att Bolaget anses göra intrång i immateriella rättigheter. Tvister rörande intrång kan, liksom tvister i allmänhet, vara kostsamma och tidskrävande och kan därför inverka negativt på Opus Groups verksamhet. För ytterligare information se avsnittet "Rättsliga processer" ovan för information om påstått patentintrång.

Miljö

Vissa bolag inom Opus Group bedriver verksamhet som påverkar miljön. Opus Group bedömer att Bolaget följer tillämpliga lagar och förpliktelser och har erhållit relevanta tillstånd där det behövs. Eventuella skärpta miljökrav kan leda till ökade kostnader eller ytterligare investeringar för de bolag inom koncernen som är föremål för sådan reglering.

Legala processer

Opus Group är förutom vad som redogörs för under avsnittet "Rättsliga processer" ovan, inte part i något rättsligt förfarande eller skiljeförfarande som har eller nyligen har haft betydande effekter på koncernens finansiella ställning eller lönsamhet. Det finns dock risk att Opus Group i framtiden blir involverat i legala processer och en negativ utgång för Opus Group i en eller flera av dessa processer skulle kunna påverka dess verksamhet, resultat och finansiella ställning negativt.

Skatterisker

Det kan inte generellt uteslutas att Bolagets tolkning av tillämpliga lagar, bestämmelser eller av berörda myndigheters tolkning av dessa eller av administrativ praxis är felaktig, eller att sådana regler ändras, eventuellt med retroaktiv verkan.

Moderbolaget

Opus Group AB (publ) har till uppgift att förse dotterbolagen med koncerngemensamma funktioner inom bl.a. ledningsrelaterade frågor och ekonomistyrning såsom affärsutveckling, förvärv, finansiering, styrning och analys samt ägande. Moderbolaget har under verksamhetsåret 2015 fakturerat dotterbolagen en ersättning för utförda tjänster. Ersättning för utförda tjänster uppgick för året till totalt 13,6 MSEK (9,8).

Moderbolaget hade i medeltal 6 (5) anställda. Nettoomsättningen för helåret uppgick till 13,6 MSEK (9,8). Årets resultat uppgick till 29,1 MSEK (68,5). Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 0,5 MSEK (0,3). Likvida medel uppgick vid periodens utgång till 121,8 MSEK (241,0) och outnyttjad kreditet till 25,4 MSEK (25,0). Därmed hade moderbolaget totalt 147,2 MSEK (266,0) till sitt förfogande den 31 december 2015.

Moderbolaget har under 2015 erhållit koncernbidrag om 25,9 MSEK (45,0) och lämnat koncernbidrag om 12,5 MSEK (0).

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämans förfogande står följande vinstmedel:

	SEK
Överkursfond	608 195 369
Fond för verkligt värde	2 331 930
Balanserat resultat	62 567 931
Årets resultat	29 071 340
Summa	702 166 570

Styrelsen har beslutat att föreslå årsstämman att en utdelning om SEK 0,10 per aktie ska betalas ut (0,09 SEK).

Styrelsen föreslår att bolagets fria medel disponeras enligt följande:

	SEK
Att utdelas till aktieägarna (288 711 989 aktier à 0,10)	28 871 196
Att balanseras i ny räkning	673 295 374
Summa	702 166 570

Med hänvisning till vad som framgår av denna årsredovisning och koncernredovisning, och vad som i övrigt kommit

till styrelsens kännedom, är styrelsens bedömning av moderbolagets och koncernens ekonomiska ställning att utdelningen är försvarlig med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken på bolagets och koncernens eget kapital samt bolagets och koncernverksamhetens konsolideringsbehov, likviditet och allmänna finansiella ställning.

Händelser som inträffat efter årets utgång

Trafikutskottet framför att regeringen inte bör införliva EU-direktivet enligt Transportstyrelsens förslag

Trafikutskottet framförde i april 2016 sin syn på Transportstyrelsens förslag och framhåller vikten av att ha ett system för fordonsbesiktningar som fungerar väl och effektivt. Trafikutskottet anser att regeringen bara bör ändra reglerna för när fordon ska besiktigas på ett sådant sätt att trafiksäkerhet och miljöpåverkan inte försämrats.

Trafikutskottet poängterar vikten av att regeringen införlivar besiktningspaketet på ett sätt som gör att Sveriges höga ambitioner vad gäller trafiksäkerhet och miljöhänsyn kvarstår. Enligt Trafikutskottet finns det flera skäl till varför Sverige inte skall anpassa intervallet mellan besiktningsstillfällen till det som är minimikravet enligt EU-direktivet. Kontrollbesiktningar är bland annat viktiga för att se till att fordonen är trafiksäkra och inte orsakar onödigt stora utsläpp. Trafikutskottet understryker att det förekommer att även relativt nya bilar beläggs med fel vid kontrollbesiktningen. Dessutom är täta besiktningar nödvändiga för att bevaka de faktiska utsläppen.

Opus Group är väldigt positiva till uttalandet av Trafikutskottet. Sverige har under flera år ansetts vara världsledande inom trafiksäkerhet delvis beroende på vår Nollvision om antalet döda i trafiken. Från 1991 till 2013 har antalet årliga dödsfall i trafiken i Sverige minskat med 64% från 745 till 263. Att behålla besiktningsintervallet 3-2-1 som vi har idag och att fortsätta modernisera besiktningsprocessen och besiktningskriterierna är viktiga steg för att Sverige skall hålla målen med Nollvisionen levande. Om den svenska regeringen skulle anta Transportstyrelsens förslag som det är skulle det skada de ädla målen med Nollvisionen.

Alla politiska partier står bakom trafikutskottets betänkande om att inte ändra besiktningsintervallet till EU:s minimikrav

Riksdagen röstade den 14 april 2016 om trafikutskottets förslag till beslut i betänkande TU11, Fordons- och vägtrafikfrågor. I det betänkandet uttalar utskottet att man avslår motionen från Pia Hallström (M) mot bakgrund av det pågående beredningsarbetet inom Regeringskansliet. Samtidigt uttalar utskottet att "Inför regeringens beredningsarbete vill utskottet därför framföra att Sverige inte bör anpassa intervallet mellan besiktningsstillfällen till det som är minimikravet enligt EU-direktivet".

Samtliga partier stödde denna skrivning i utskottet, och detta blev också kammarens (riksdagens) beslut vid voteringen (omröstningen) den 14 april. Det innebär att riksdagen framför detta till regeringen som äger beredningsprocessen.

Bolagsstyrning

Denna bolagsstyrningsrapport utgör en del av förvaltningsberättelsen.

Bolagsstyrning 2015 i Opus Group AB

Bolagsstyrningen i Opus Group utgår ifrån både externa och interna styrinstrument.

Externa styrinstrument

Till de externa styrinstrumenten, hör svensk lagstiftning, främst aktiebolagslagen, Svensk kod för Bolagsstyrning ("Koden"), NASDAQ Stockholms noteringskrav såsom angivna i "Regelverk för emittenter".

Svensk kod för bolagsstyrning

Bolagets aktier har sedan den 2 juli 2013 varit upptagna till handel på NASDAQ Stockholm och bolaget har från och med detta datum tillämpat Koden. Enligt principen "följ eller förklara" är det dock möjligt för bolag att avvika från Koden och välja andra lösningar som bedöms bättre svara mot omständigheterna i det enskilda fallet, förutsatt att bolaget öppet redovisar varje sådan avvikelse och beskriver den lösning man valt i stället samt anger skälen för detta.

Interna styrinstrument

Det viktigaste interna styrinstrumentet är den av stämman fastställda bolagsordningen. Därefter kommer styrelsens arbetsordning och styrelsens instruktion för verkställande direktören. Därtill har styrelsen fastställt ett antal policyer, riktlinjer och instruktioner med bindande regler för hela koncernens verksamhet. Samtliga policyer revideras årligen.

Bolagsstämma

Aktieägares rätt att besluta i Bolagets angelägenheter utövas vid årsstämman, eller i förekommande fall vid extra bolagsstämma, som är Opus Groups högsta beslutande organ.

Årsstämman äger vanligen rum i april eller maj månad i Göteborg. Stämman utser styrelsens ledamöter och styrelsens ordförande, väljer revisor, beslutar om fastställande av moderbolagets respektive koncernens resultaträkning och balansräkning, beslutar om disposition beträffande Bolagets vinst och beslutar i frågan om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och den verkställande direktören samt fattar beslut om styrelse- och revisorsarvoden m.m.

Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma skall, såvitt avser aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på reglerad marknad, utfärdas tidigast sex och senast två veckor innan stämman.

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på Bolagets webbplats. Att kallelse har skett skall annonseras i Dagens Industri.

Årsstämman 2015

Senaste årsstämman ägde rum på Elite Park Avenue Hotel, Kungssportsavenyn 36 – 38, Göteborg torsdagen den 21 maj 2015. Vid stämman var 151 aktieägare och ombud närvarande. Dessa ägare representerade 106 244 105 aktier, motsvarande 37 procent av antalet aktier och röster i bolaget. Årsstämman fastställde räkenskaperna för 2014 och beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2014 års förvaltning.

Följande beslut fattades på årsstämman 21 maj 2015:

- Det beslutades om en utdelning om 0,09 kr per aktie.
- Omval av styrelseledamöter: Göran Nordlund (ordförande), Lothar Geilen, Jan Åke Jonsson, samt Anders Lönnqvist
- Nyval av Heléne Mellquist som styrelseledamot. Eva-Lotta Kraft valde att tacka nej till omval.
- Val av registrerade revisionsbolaget KMPG AB till revisor, med auktoriserade revisorn Jan Malm som huvudansvarig revisor
- Valberedningens förslag till instruktion för nästkommande valberedning godkändes.
- Ersättning till ledande befattningshavare enligt styrelsens förslag till riktlinjer.
- Ersättning till styrelsen och revisionsutskottet enligt förslag från valberedningen.
- Styrelsen bemyndigades att, i enlighet med styrelsens förslag, för tiden intill nästa årsstämma besluta om nyemission av aktier motsvarande högst 10 procent av befintligt aktiekapital.

Det fullständiga protokollet från årsstämman 2015 finns på www.opus.se.

Inför årsstämman 2016

Opus Groups årsstämma 2016 hålls torsdagen den 19 maj 2016 i Göteborg.

För information om årsstämman, se sidan 37.

Valberedning

Opus Groups valberedning har till uppgift att inför kommande årsstämma lämna förslag avseende antal styrelseledamöter som skall väljas av stämman, styrelse- och revisorsarvode, eventuell ersättning för kommittéarbete, styrelsens sammansättning, styrelseordförande, ordförande på bolagsstämma, beslut om valberedning samt val av revisorer.

Valberedningen skall bestå av minst fem ledamöter och utses efter att styrelsens ordförande identifierat de till röstetalet fyra största aktieägarna i Opus Group AB. Identifikationen skall baseras på den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken och förvaltarförteckningen samt avse de som per den 30 september är registrerade i eget namn eller ingår i en ägargrupp.

Styrelsens ordförande skall därefter så snart det rimligen

kan ske, på lämpligt sätt kontakta de fyra identifierade aktieägarna och uppmana dessa att, inom en med hänsyn till omständigheterna rimlig tid som inte får överstiga 30 dagar, skriftligen namnge den person aktieägaren önskar utse till ledamot av valberedningen.

Sammansättningen av valberedningen inför årsstämman 2016 framgår av tabellen nedan. Valberedningen har inför årsstämman 2016 haft fem sammanträden. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen. För att uppfylla Koden om att en majoritet av valberedningens ledamöter skall vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen valde Lothar Geilen att utse Carl Schneider att representera hans röster.

Valberedningens sammansättning

Namn	Representerade	Andel av röster per 30 september 2015
Martin Jonasson	Andra AP-fonden	6,4%
Jörgen Hentschel	AB Kommandoran	14,5%
Carl Schneider	Lothar Geilen	6,8%
Henrik Wagner Jørgensen	Sig själv	3,6%
Göran Nordlund	I egenskap av styrelsens ordförande	0,8%

Styrelsen och dess arbete

Styrelsen i Opus Group skall enligt bolagsordningen bestå av lägst fyra och högst sex ledamöter med högst fem suppleanter. Styrelseledamöter utses för högst ett år i taget. Bolagets verkställande direktör är inte ledamot av styrelsen. Opus Groups styrelse består av fem ledamöter. Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska en majoritet av de stämvalda styrelseledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagets ledning. Styrelseledamoten Lothar Geilen är divisionschef för Division Bilprovning och är därför enligt Koden ej att anse som oberoende i förhållande till Bolaget och Bolagets ledning. Övriga styrelseledamöter är oberoende i förhållande till Bolaget, bolagsledningen samt till Bolagets större aktieägare.

Styrelsens ansvar omfattar bl.a. att svara för Bolagets organisation och förvaltningen av Bolagets angelägenheter, att se till att Bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och Bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt och att fortlöpande bedöma Bolagets och koncernens ekonomiska situation. Styrelsen är ansvarig inför aktieägarna för organisation och ledning av Bolaget.

Styrelsen skall fastställa en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören. Det är också styrelsen som fattar beslut om ändringar av beslutad arbetsordning för styrelsen respektive instruktion för verkställande direktören.

Under 2015 har styrelsen bland annat behandlat frågor kring olika investeringar, verksamheten, finansiering och

andra löpande redovisnings- och bolagsrättsliga frågor. Enligt nu gällande arbetsordning skall styrelsen, efter det konstituerande sammanträdet efter årsstämman, sammanträda vid minst fem planerade tillfällen under verksamhetsåret. Under 2015 sammanträdde styrelsen 23 gånger, inklusive konstituerande möte. Närvaron på dessa styrelsemöten har varit mycket hög.

Närvaro på styrelsemöten 2015

Styrelseledamot	Antal möten
Göran Nordlund	23
Lothar Geilen	21
Eva Lotta Kraft	15
Jan Åke Jonsson	23
Anders Lönnqvist	22
Heléne Mellquist	7

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens ordförande ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete. Under 2015 har ordföranden haft individuella möten med samtliga styrelseledamöter och det har genomförts såväl enkätundersökningar som individuella intervjuer med ledamöterna. Resultatet har presenterats och diskuterats i styrelsen och i valberedningen. Utvärderingen har fokuserat på styrelsearbetet generellt samt på enskilda ledamöters, inklusive ordföranden och VD:s, insatser.

Styrelsens utskott

Styrelsen har inom sig upprättat två utskott: ersättningskommitté och revisionskommitté.

Ersättningskommitté

Ersättningskommittén skall bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för Bolagets verkställande direktör och ledande befattningshavare. Den består av Göran Nordlund och Anders Lönnqvist. Ersättningskommitténs uppgifter omfattar särskilt att bereda frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför styrelsens beslut och att följa och utvärdera pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar till bolagsledningen.

Kommittén skall också följa och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman enligt lag skall fatta beslut om samt gällande ersättningsstruktur och ersättningsnivåer i Bolaget. Arbetsordningen för ersättningskommittén återfinns i sin helhet på Bolagets hemsida. Ersättningskommittén har haft ett sammanträde under 2015 vid vilket bland annat frågor kring bonusmodeller, bonusutfall och riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare diskuterats. Ingen ersättning har utgått för arbetet i ersättningsutskottet.

Revisionskommitté

Revisionskommittén skall svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra Bolagets finansiella rapportering, interna kontroll och riskhantering. Vidare skall revisionskommittén hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, fortlöpande träffa Bolagets revisor, granska revisorns opartiskhet, utvärdera revisionsinsatsen, biträda valberedningen vid framtagandet av förslag till revisor och arvodering av denne. Opus Groups revisionskommitté består av Heléne Mellquist och Jan Åke Jonsson (ordförande). Under året har utskottet haft fem möten och revisorerna har deltagit vid tre av dessa. Revisorerna har dessutom deltagit vid ett styrelsesammanträde för redovisning av sin granskning. Under året har bland annat frågor kring års- och kvartalsbokslut, revisorernas granskning, riskhantering samt intern kontroll diskuterats. Totalt har 112 000 kr utgått för arbetet i revisionskommitté 2015.

Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och VDs förvaltning utses på årsstämman en eller två revisorer med eller utan revisors-suppleanter. På årsstämman 2015 valdes KPMG AB till bolagets externa revisor fram till och med årsstämman 2016. Jan Malm utsågs till huvudansvarig revisor. Revisorer rapporterar till revisionsutskottet och minst en gång per år träffar revisorn bolagets styrelse utan att VD eller annan person från bolagsledningen är närvarande. Arvode till revisor utgår löpande under mandattiden enligt godkänd räkning. För närmare information om arvode se not 7.

Verkställande direktören

Verkställande direktören är ansvarig inför styrelsen och skall leda och utveckla Bolaget. Verkställande direktören handhar den löpande förvaltningen av Bolagets angelägenheter och skall inom ramen för aktiebolagslagen samt av styrelsen fastställd affärsplan, budget och VD-instruktionen samt övriga riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar, fatta de beslut som krävs för rörelsens utveckling. Den verkställande direktören skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att Bolagets bokföring skall fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen skall skötas på ett betryggande sätt. Verkställande direktören och styrelsen i Opus Group har utarbetat en instruktion avseende verkställande direktörens arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet.

Instruktion för den verkställande direktören fastställs årligen vid det styrelsemöte som närmast följer efter respektive årsstämma.

Vice verkställande direktör

Vice verkställande direktör är från och med 1 april 2016 Linus Brandt som även är CFO för Opus Group AB. Instruktionen avseende verkställande direktören gäller även den vice verkställande direktören, när denne trätt i den verkställande direktörens ställe.

Ersättningar

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2015 beslutade om följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Ersättning till ledande befattningshavare skall vara marknadsmässig. Ersättningen skall utgöras av en fast och en rörlig del. Den fasta delen utgörs av lön, pensionsavsättningar samt övriga förmåner, t ex bilförmån. Den rörliga delen avser bonus och skall vara baserad på resultatutveckling eller andra på förhand mätbara fastställda mål.

Den rörliga delen skall som huvudregel vara maximerad och inte överstiga 30 procent av den fasta ersättningen. Pensionsvillkoren skall vara marknadsmässiga och som huvudregel vara premiebaserade. Företagsledningens pensionsvillkor är i linje med övriga anställda inom koncernen. Bolaget erlägger premie avseende tjänstepensionsförsäkring för övriga ledande befattningshavare med överenskomna belopp eller enligt lokala överenskommelser i Sverige. Inga avgångsvederlag till ledande befattningshavare skall utgå. Vid uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid från verkställande direktörens sida och tolv månader från Bolagets sida. Övriga ledande befattningshavare har som mest tolv månaders uppsägningstid förutom Lothar Geilen som är anställd på ett treårskontrakt. Kontraktet löper till 31 december 2017. Frågor om ersättning till bolagsledningen skall behandlas av ersättningsutskottet och rapporteras samt beslutas av styrelsen. Styrelsen skall äga rätt att frånga riktlinjerna om särskilda skäl föreligger.

Inför årsstämman 2016 föreslås inga förändringar i principerna för ersättningar och övriga anställningsvillkor för bolagsledningen.

För ytterligare information angående ersättning till koncernledningen, se not 8.

Incitamentsprogram

Bolagets styrelse är övertygad om att incitamentsprogrammet är till nytta för både de anställda som omfattas av incitamentsprogrammet och Bolagets aktieägare samt att det bidrar till möjligheterna att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare, eftersom det ger anställda möjlighet att ta del av Bolagets värdetillväxt, vidmakthåller förtroendet för Bolaget och ökar aktiens värde. Incitamentsprogrammet förväntas även medföra ökat

engagemang och ökad motivation för programmets deltagare samt medföra att de som omfattas av programmet knyts starkare till Opus-koncernen.

Opus Group har ett utestående optionsprogram riktat till ledande befattningshavare och övrig personal i Bolaget. Vid fullt utnyttjande av Opus Groups optionsprogram uppgår utspädningseffekten till maximalt 5 878 757 aktier eller 2,0 procent av aktiekapitalet och antalet röster. Enligt villkoren för optionsprogram 2013:1 har det antal aktier som varje teckningsoption berättigar till samt teckningskurs omräknats till följd av Opus Groups företrädesemissioner under december 2013 och mars 2015.

För mer information om optionsprogram se not 8.

Intern kontroll

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Koden som innehåller krav på årlig extern informationsgivning om hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad. Opus Groups interna kontroll är utformad för att ge rimlig försäkran om att Bolagets tillgångar skyddas samt att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och i enlighet med god redovisningssed, lagar och förordningar. Styrelsen och VD har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen har fastställt en skriftlig arbetsordning som bland annat lägger fast rutinerna för styrelsens arbete och för dess kontroll av förvaltningen av Bolagets angelägenheter samt klarlägger arbets- och ansvarsfördelning mellan å ena sidan styrelsen och VD och å andra sidan styrelsen och dess kommittéer.

Styrelsen har även utsett en revisionskommitté, vars ansvar bl.a. är att övervaka den finansiella rapporteringen, den interna kontrollen och den externa revisionen.

Opus Group har antagit riktlinjer och rutiner avseende den finansiella rapporteringen, en finanspolicy samt en ekonomihandbok som bland annat innehåller redovisningsprinciper, och rutiner för rapportering. Genom en attestordning fastställs nivåer och regler för godkännande av transaktioner inom Bolaget och med externa parter.

Revisionskommittén och styrelsen för även diskussioner med den externa revisorn för att bland annat upptäcka brister i den finansiella rapporteringen och/eller den interna kontrollen.

Finansiell rapportering och uppföljning

I enlighet med gällande lagstiftning och börsregler samt andra vid var tid tillämpliga regelverk, eftersträvar Bolaget att regelbundet tillhandahålla korrekt, tillförlitlig och aktuell finansiell information. Den finansiella informationen publiceras regelbundet i form av kvartalsrapporter,

årsredovisningar, samt pressmeddelanden innehållande nyheter och väsentliga händelser som kan påverka börskursen.

Koncernens olika segment tar varje månad fram ett paket avseende utvecklingen i koncernen som tillhandahålls koncernledningen. Paketet innehåller bland annat en resultatrapport med kommentarer på de månatliga resultaten samt på det aggregerade resultatet och en jämförelse mot budget och motsvarande period föregående år. En månadsrapport till styrelsen förbereds av Bolagets CFO som även ansvarar för att konsolidera de månatliga rapporterna.

Koncernens resultaträkning

		2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
TSEK	NOT		
<i>Rörelsens intäkter</i>			
Nettoomsättning	4	1 650 155	1 463 266
Övriga rörelseintäkter	5	1 591	3 200
Summa rörelsens intäkter		1 651 746	1 466 466
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Råvaror, förnödenheter och handelsvaror	14	-143 329	-156 119
Övriga externa kostnader	6, 7, 15	-426 892	-371 243
Personalkostnader	8	-806 884	-692 832
Summa rörelsens kostnader		-1 377 105	-1 220 194
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)		274 641	246 272
Avskrivningar	12, 13	-165 668	-97 714
Rörelseresultat (EBIT)		108 973	148 558
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		27 564	81 178
Räntekostnader och liknande resultatposter		-56 081	-44 550
Finansnetto	9	-28 517	36 628
Resultat efter finansiella poster		80 456	185 186
Inkomstskatt	10	-14 023	-43 037
Årets resultat		66 433	142 149
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		66 451	142 149
Innehav utan bestämmande inflytande		-18	-
<i>Resultat per aktie</i>			
Genomsnittligt antal utestående aktier, före utspädning		280 403 116	259 136 339
Genomsnittligt antal utestående aktier, efter utspädning		286 281 873	266 738 009
Resultat per aktie före utspädning (kr)	11	0,24	0,55
Resultat per aktie efter utspädning (kr)	11	0,23	0,53

Koncernens rapport över totalresultat

	2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
TSEK	NOT	
Årets resultat	66 433	142 149
<i>Övrigt totalresultat</i>		
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till årets resultat</i>		
Omräkningsdifferenser	20 774	45 679
Akkumulerade kursdifferenser återförda till resultatet	-1 024	-
Kassaflödessäkring	796	-3 322
Skatteeffekt av kassaflödessäkring	-175	894
Summa övrigt totalresultat	20 371	43 251
Årets totalresultat	86 804	185 400
<i>Hänförligt till:</i>		
Moderbolagets aktieägare	86 821	185 400
Innehav utan bestämmande inflytande	-17	-

Koncernens rapport över finansiell ställning

		2015-12-31	2014-12-31
TSEK	NOT		
<i>Tillgångar</i>			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>			
Balanserade utgifter för produktutveckling		32 728	34 956
Kundkontrakt och -relationer		186 982	150 453
Varumärken		113 810	13 835
Goodwill		790 466	623 525
Övriga immateriella tillgångar		126 197	89 135
Summa immateriella tillgångar	12	1 250 183	911 904
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Pågående nyanläggningar		33 275	30 988
Byggnader och mark		401 982	394 793
Inventarier, maskiner och andra tekniska anläggningar		303 861	262 134
Summa materiella anläggningstillgångar	13	739 118	687 915
Finansiella anläggningstillgångar	23	13 524	7 809
Summa finansiella anläggningstillgångar		13 524	7 809
Uppskjuten skattefordran	10	29 378	35 341
Summa anläggningstillgångar		2 032 203	1 642 969
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	81 016	108 196
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	15,23	96 599	100 452
Aktuell skattefordran		102 794	28 009
Övriga kortfristiga fordringar	16,23	62 582	65 295
Summa kortfristiga fordringar		261 975	193 756
Likvida medel	17,23	256 214	382 299
Summa omsättningstillgångar		599 205	684 251
Summa tillgångar		2 631 408	2 327 220

		2015-12-31	2014-12-31
TSEK	NOT		
<i>Eget kapital och skulder</i>			
Eget kapital	18		
Aktiekapital		5 774	5 063
Övrigt tillskjutet kapital		610 122	419 800
Reserver		79 312	58 941
Balanserat resultat inklusive årets resultat		195 459	154 824
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		890 667	638 628
Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		-10	-
Summa eget kapital		890 657	638 628
<i>Långfristiga skulder</i>			
Uppskjuten skatteskuld	10	234 385	158 848
Obligationslån	20,23	687 739	683 027
Skulder till kreditinstitut	20,23	2 506	182 770
Övriga långfristiga skulder	20,23	5 594	5 475
Avsättningar	19,23	115 365	91 650
Summa långfristiga skulder		1 045 589	1 121 770
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	20,23	264 435	192 649
Leverantörsskulder	23	38 652	47 785
Aktuell skatteskuld		98 540	54 315
Övriga kortfristiga skulder	21,23	278 976	262 279
Avsättningar	19,23	14 559	9 794
Summa kortfristiga skulder		695 162	566 822
Summa eget kapital och skulder		2 631 408	2 327 220
Ställda säkerheter	22	631 014	703 578
Eventualförpliktelser	22	108 488	108 357

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings-reserv	Omräk-nings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat			
Eget kapital 2013-12-31	4 669	417 510	-1 586	17 276	27 761	465 630		465 630
Årets resultat					142 149	142 149		142 149
<i>Övrigt totalresultat</i>								
Omräkningsdifferenser				45 679		45 679		45 679
Kassaflödessäkring			-3 322			-3 322		-3 322
Skatteeffekt av kassaflödessäkring			894			894		894
Summa årets totalresultat	-	-	-2 428	45 679	-	43 251	-	43 251
<i>Transaktioner med ägare</i>								
Nyemission	359	337				696		696
Inlösen teckningsprogram	35	1 953				1 988		1 988
Utdelning					-15 086	-15 086		-15 086
Summa transaktioner med moderbola-gets aktieägare	394	2 290	-	-	-15 086	-12 402	-	-12 402
Eget kapital 2014-12-31	5 063	419 800	-4 014	62 955	154 824	638 628	-	638 628
Årets resultat					66 451	66 451	-18	66 433
<i>Övrigt totalresultat</i>								
Omräkningsdifferenser				20 774		20 774	1	20 775
Akkumulerade kursdifferenser återförda till resultatet				-1 024		-1 024		-1 024
Kassaflödessäkring			796			796		796
Skatteeffekt av kassaflödessäkring			-175			-175		-175
Summa årets totalresultat	-	-	621	19 750	-	20 371	1	20 372
<i>Transaktioner med ägare</i>								
Nyemission	563	144 961				145 524		145 524
Inlösen teckningsprogram	39	4 020				4 059		4 059
Apportemission	109	41 341				41 450		41 450
Utdelning					-25 809	-25 809		-25 809
Summa transaktioner med moderbola-gets aktieägare	711	190 322	-	-	-25 809	165 224	-	165 224
Transaktioner med ägare med innehav utan bestämmande inflytande					-7	-7	7	-
Eget kapital 2015-12-31	5 774	610 122	-3 393	82 705	195 459	890 667	-10	890 657

För mer information om aktiekapital, antal aktier och resultat per aktie, se not 11 och 18.

Koncernens rapport över kassaflöden

		2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
TSEK	NOT		
Rörelseresultat (EBIT)		108 973	148 558
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	12,13	165 668	97 714
Övrigt		-1 755	3 931
Erhållen ränta		1 460	1 938
Betald ränta		-46 432	-39 400
Betald inkomstskatt		-49 301	-12 587
Kassaflöde från den löpande verksamheten före bindning i rörelsekapital		178 613	200 154
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		187	-8 843
Ökning (-)/Minskning (+) av kundfordringar		-4 559	-16 103
Ökning (-)/Minskning (+) av övriga fordringar		-4 715	12 691
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder		31 655	-29 421
Förändring av rörelsekapital		22 568	-41 676
Kassaflöde från den löpande verksamheten		201 181	158 478
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Förvärv av dotterbolag, netto efter förvärvad kassa	3	-214 413	-530 591
Avyttring av dotterbolag, netto efter avyttrad kassa	3	39 862	-
Erlagd tilläggsköpeskilling		-8 812	-9 950
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	13	-101 762	-129 848
Förvärv av immateriella tillgångar	12	-34 325	-30 173
Övriga		-7 003	3 126
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-326 453	-697 436
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Inlösen teckningsprogram		4 059	1 988
Utdelning		-25 809	-15 086
Nyemission		145 524	696
Upptagna lån		900	587 508
Nettoförändring av checkräkningskredit		71 408	-
Amortering av skuld till kreditinstitut		-204 306	-124 480
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-8 224	450 626
Årets kassaflöde		-133 496	-88 332
Likvida medel vid årets ingång		382 299	452 923
Omräkningsdifferens		7 411	17 708
Likvida medel vid årets utgång	17	256 214	382 299

Moderbolagets resultaträkning

TSEK		2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
Rörelsens intäkter	NOT		
Nettoomsättning	1	13 554	9 825
Övriga rörelseintäkter	2	679	1 353
Summa rörelsens intäkter		14 233	11 178
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	3,4,12	-20 386	-4 966
Personalkostnader	5	-14 394	-11 249
Summa rörelsens kostnader		-34 780	-16 215
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)		-20 547	-5 037
Avskrivningar	9,10	-266	-197
Rörelseresultat (EBIT)		-20 813	-5 234
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från andelar i dotterbolag		1 938	-
Ränteintäkter och liknande resultatposter		111 575	122 558
Räntekostnader och liknande resultatposter		-53 920	-44 519
Finansnetto	6	59 593	78 039
Resultat efter finansiella poster		38 780	72 805
Bokslutsdispositioner	7	-218	15 925
Resultat före skatt		38 562	88 730
Skatt på årets resultat	8	-9 490	-20 266
Årets resultat		29 072	68 464

Moderbolagets rapport över totalresultat

	2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
TSEK	NOT	
Årets resultat	29 072	68 464
<i>Övrigt totalresultat</i>		
Kassaflödessäkring	796	-3 322
Skatteeffekt av kassaflödessäkring	-175	894
Omräkning av utvidgad nettoinvestering	1 319	3 179
Summa övrigt totalresultat	1 940	751
Årets totalresultat	31 012	69 215

Moderbolagets balansräkning

		2015-12-31	2014-12-31
TSEK	NOT		
<i>Tillgångar</i>			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	9	887	580
Materiella anläggningstillgångar	10	211	273
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	11	573 283	606 220
Fordringar hos koncernföretag	19	1 233 392	883 054
Övriga finansiella anläggningstillgångar	19	187	173
Uppskjuten skattefordran	8	957	1 132
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 807 819	1 490 579
Summa anläggningstillgångar		1 808 917	1 491 432
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar	12,19	196	-
Fordringar hos koncernföretag		10 465	72 035
Övriga kortfristiga tillgångar	13,19	1 012	525
Summa kortfristiga fordringar		11 673	72 560
Kassa och bank	14,19	121 784	240 954
Summa omsättningstillgångar		133 457	313 514
Summa tillgångar		1 942 374	1 804 946

		2015-12-31	2014-12-31
TSEK	NOT		
<i>Eget kapital och skulder</i>			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (288 711 959 aktier)		5 774	5 063
Reservfond		850	850
Summa bundet eget kapital		6 624	5 913
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		608 196	417 874
Fond för verkligt värde		2 332	393
Balanserat resultat		91 639	88 376
Summa fritt eget kapital		702 167	506 643
Summa eget kapital		708 791	512 556
Obeskattade reserver	7	49 396	35 817
Avsättningar	16,19	79 308	83 169
Långfristiga skulder			
Obligationslån	15,19	687 739	683 027
Skulder till kreditinstitut	15,19	-	177 928
Övriga långfristiga skulder	15,19	4 350	5 146
Summa långfristiga skulder		692 089	866 101
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	15,19	261 929	190 267
Leverantörsskulder	19	1 567	557
Skulder till koncernföretag		111 969	74 885
Aktuell skatteskuld		21 255	24 163
Övriga kortfristiga skulder	17,19	8 134	7 637
Avsättningar	16,19	7 936	9 794
Summa kortfristiga skulder		412 790	307 303
Summa eget kapital och skulder		1 942 374	1 804 946
<i>Poster inom linjen</i>			
Ställda säkerheter	18	558 168	606 220
Ansvarsförbindelser	18	108 488	108 357

Moderbolagets förändringar i eget kapital

TSEK	Antal utestående aktier	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Summa
		Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Fond för verkligt värde	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	
Eget kapital 2013-12-31	233 470 508	4 669	850	415 584	-358	34 998	455 743
Årets resultat						68 464	68 464
Övrigt totalresultat							
Omräkning av utvidgad nettoinvestering					3 179		3 179
Kassaflödessäkring					-3 322		-3 322
Skatteeffekt av kassaflödessäkring					894		894
Summa övrigt totalresultat	-	-	-	-	751	-	751
Transaktioner med ägare							
Nyemission	17 959 269	359		337			696
Inlösen teckningsprogram	1 733 642	35		1 953			1 988
Utdelning						-15 086	-15 086
Summa transaktioner med ägare	19 692 911	394	-	2 290	-	-15 086	-12 402
Eget kapital 2014-12-31	253 163 419	5 063	850	417 874	393	88 376	512 556
Årets resultat						29 072	29 072
Övrigt totalresultat							
Omräkning av utvidgad nettoinvestering					1 318		1 318
Kassaflödessäkring					796		796
Skatteeffekt av kassaflödessäkring					-175		-175
Summa övrigt totalresultat	-	-	-	-	1 939	-	1 939
Transaktioner med ägare							
Nyemission	28 129 268	563		144 961			145 524
Inlösen teckningsprogram	1 948 528	39		4 020			4 059
Apportemission	5 470 744	109		41 341			41 450
Utdelning						-25 809	-25 809
Summa transaktioner med ägare	35 548 540	711	-	190 322	-	-25 809	165 224
Eget kapital 2015-12-31	288 711 959	5 774	850	608 196	2 332	91 639	708 791

Moderbolagets kassaflödesanalys

		2015-01-01 - 2015-12-31	2014-01-01 - 2014-12-31
TSEK	NOT		
Rörelseresultat (EBIT)		-20 813	-5 234
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	9,10	266	197
Övrigt		-	4 778
Erhållen ränta		85 046	45 775
Betald ränta		-46 109	-39 484
Betald inkomstskatt		-12 401	-226
Kassaflöde från den löpande verksamheten före bindning i rörelsekapital		5 989	5 806
Ökning (-)/Minskning (+) av kundfordringar		-196	25
Ökning (-)/Minskning (+) av övriga fordringar		83 073	39 908
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder		19 831	-96
Förändring av rörelsekapital		102 708	39 837
Kassaflöde från den löpande verksamheten		108 697	45 643
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Investering i dotterbolag		-62	-
Lämnade kapitaltillskott		-6 000	-
Avyttring av dotterbolag		40 936	-
Erlagd tilläggsköpeskilling		-8 812	-9 950
Förvärv av immateriella tillgångar	9	-491	-292
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	10	-20	-40
Förvärv av övriga finansiella anläggningstillgångar		-14	-173
Kassaflöde från investeringsverksamheten		25 537	-10 455
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Upptagna lån		-260 189	-57 108
Amortering av skuld		-201 757	-99 548
Nettoförändring av checkräkningskredit		71 408	-
Nyemission		145 524	696
Utdelning		-25 809	-15 086
Koncernbidrag		13 360	-
Inlösen teckningsprogram		4 059	1 988
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-212 014	-169 058
Årets kassaflöde		-119 170	-133 870
Kassa och bank vid årets ingång		240 954	371 154
Omräkningsdifferens		-	3 670
Kassa och bank vid årets utgång	14	121 784	240 954

Noter koncernen

Not 1 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 28 april 2016. Koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 19 maj 2016.

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) såsom antagna av EU. Koncernredovisningen är vidare upprättad i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner".

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag och tillägg som anges i den av Rådet för finansiell rapportering utgivna rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridiska personer". Det innebär att IFRS tillämpas utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Ändrade redovisningsprinciper

Inga av de nya eller reviderade standarder eller tolkningar med tillämpning från och med 2015 har haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya standarder och tolkningar som inte har trätt i kraft

Ett antal nya och ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättande av de finansiella rapporterna. Dess effekt på koncernens finansiella rapporter har ännu inte fastställts. Följande nya standarder har utfärdats men inte trätt i kraft per 31 december 2015.

- IFRS 9 "Finansiella instrument" ersätter IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" och presenterar en modell för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtriktande nedskrivningsmodell och en reformerad ansats gällande säkringsredovisning. Obligatorisk tillämpning från 2018*.
- IFRS 15 "Revenue from contracts with customers" är ett nytt ramverk för redovisning av intäkter och kommer ersätta IAS 18 "Intäkter" och IAS 11 "Entreprenadavtal". IFRS 15 presenterar principer för intäktslag, belopp, reglerings-tidpunkter, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöden som härrör från kundkontrakt. IFRS 15 innehåller utökade upplysningskrav. Obligatorisk tillämpning från 2018*.
- IFRS 16 "Leases" kommer att ersätta IAS 17 "Leasingavtal" och tillhörande tolkningar. Standarden innebär att

leasingtagarens samtliga leasingavtal redovisas i balansräkningen med undantag av korttidsavtal och avtal av mindre värde. Redovisning för leasegivare kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. Obligatorisk tillämpning från 2019*.

Tillämpade värderingsgrunder vid upprättandet av koncernens och moderbolaget finansiella rapporter

Värdering av tillgångar och skulder baseras på historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella skulder som värderas till verkligt värde, såsom tilläggsköpeskillningar samt derivat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor (SEK) som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i SEK.

Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental (TSEK).

Bedömningar och uppskattningar

För att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS krävs att företagsledningen gör olika bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar redovisade tillgångar, skulder, intäkter, kostnader, eventalförpliktelser och eventualtillgångar. Dessa bedömningar, uppskattningar och antaganden baseras på historiska erfarenheter och andra faktorer som under rådande förhållanden kan antas vara rimliga. Ändringar av bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell och framtida perioder. Följande områden omfattas av bedömningar som kan ha en betydande inverkan på de finansiella rapporterna:

Värdering av goodwill

Vid bedömning av huruvida det föreligger någon indikation för nedskrivning av redovisade värden för goodwill görs antaganden om den framtida förväntade resultat- och kassaflödesutvecklingen samt fastställande av en diskonteringsfaktor för den lägsta möjliga kassagenererande enheten. I not 12 återfinns en redogörelse för gjorda väsentliga antaganden vid prövning av nedskrivningsbehov av goodwill, samt en beskrivning av effekten av rimligt möjliga förändringar i de antaganden som ligger till grund för beräkningarna.

* Dessa standarder är ej antagna av EU vid publiceringen av denna årsredovisning. Angivna tidpunkter för tillämpning kan därmed komma att ändras till följd av beslut i samband med EUs godkännandeprocess.

Avsättningar för tilläggsköpeskillningar

Avsättningar är till sin natur beroende av uppskattningar och bedömningar för om kriterierna för redovisning är uppfyllda, samt uppskattningar av utfallet och storleken på den potentiella kostnaden. För beräkning av avsättning för tilläggsköpeskillningarna görs antaganden om framtida prognosticerade kassaflöden samt fastställande av en diskonteringsfaktor. Se not 19 för ytterligare information.

Kundkontrakt och -relationer och övriga förvärvade immateriella tillgångar

I allokeringen av köpeskillningen för varje förvärv ska den erlagda köpeskillningen hänföras till identifierbara tillgångar och skulder där dessa värderas till verkligt värde. Sådana allokeringar och nyttjandeperioder kräver ledningens bedömning. Mer detaljerad information finns i not 12.

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

I koncernen ingår moderbolaget Opus Group AB och de företag i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, innehar mer än 50 procent av rösterna eller på annat vis har ett bestämmande inflytande. Ett bestämmande inflytande innebär rätten för Opus Group AB att utforma strategierna för koncernföretaget i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Andel av eget kapital hänförligt till ägare med innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en särskild post inom eget kapital separerat från moderbolagets ägares andel av eget kapital. Särskild upplysning lämnas om dess andel av periodens resultat. Förändringar i ägarandelar som inte resulterar i en förändring av bestämmande inflytande, redovisas i eget kapital.

Rörelseförvärv

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden och ingår i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. Anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. Anskaffningsvärdet utgörs av summan av de verkliga värdena för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna.

När anskaffningsvärdet överstiger nettot av förvärvade tillgångar och skulder, enligt ovan, redovisas skillnaden som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. I en situation där ett dotterbolag förvärvas i flera steg upprättas en förvärvsanalys för varje förvärvstransaktion som sker innan ett bestämmande inflytande erhålls. Det redovisade värdet av goodwill utgör summan av de goodwillvärden som beräknas för varje delförvärv.

Koncernens transaktionskostnader i samband med ett

rörelseförvärv, till exempel ersättning till den som förmedlat en affär, arvoden för juridiska tjänster, arvoden för företagsbesiktning och andra arvoden för rådgivnings- och konsulttjänster kostnadsförs när de uppkommer.

Tilläggsköpeskillning

Villkorad köpeskillning värderas vid första redovisningstillfället till verkligt värde per förvärvstidpunkten. Efterföljande ändringar i det verkliga värdet redovisas i årets resultat. Villkorad köpeskillning avseende rörelseförvärv genomförda före 2009 redovisas enligt den tidigare IFRS 3 där efterföljande förändringar redovisas mot goodwillposten.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Transaktioner med närstående

Styrelseledamoten Lothar Geilen har rätt till eventuell tilläggsköpeskillning enligt avtal om förvärv av Systech, se not 19. Därutöver föreligger inga transaktioner med närstående.

Valutakurser

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Undantag är vid omräkning av nettoinvestering samt då transaktionerna utgör säkring som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden, då kursdifferenserna redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital.

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Rörelserelaterade valutakursdifferenser från kundfordringar, leverantörsskulder och övriga tillgångar och skulder ingår i "Övriga rörelseintäkter" och "Råvaror, förnödenheter och handelsvaror". Kursdifferenser från övriga finansiella tillgångar och skulder ingår i finansnettot.

Omräkning av utlandsverksamheter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till koncernens rapporteringsvaluta, till den valutakurs som råder per balansdagen, medan samtliga poster i resultaträkningarna omräknas till genomsnittskurs för verksamhetsåret. Valutakursdifferenserna redovisas via övrigt totalresultat, i en omräkningsreserv, i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna i koncernens resultaträkning som en del av realisationsresultatet.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Monetära fordringar eller monetära skulder till en utlandsverksamhet för vilken reglering inte är planerad eller troligen inte kommer att ske inom överskådlig framtid, är i praktiken en del av företagets nettoinvestering i utlandsverksamheten. Opus Group AB har en lånefordran på Opus Inspection som bedöms vara en nettoinvestering i utlandsverksamhet. Den valutakursdifferens som uppstår på denna fordran redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en omräkningsreserv i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet omklassificeras de redovisade valutakursdifferenserna för nettoinvesteringen från eget kapital till resultatet.

Applicerade valutakurser för omräkning av utlandsverksamheter

Vid omräkningen av utlandsverksamheter har följande valutakurser använts:

Land	Valuta	Genomsnittskurs		Balansdagens kurs	
		2015	2014	2015	2014
USA, Cypern, Peru, Chile	USD	8,44	6,86	8,35	7,81
Hong Kong	HKD	1,09	0,88	1,08	1,01
Kina	CNY	1,34	1,11	1,29	1,26
Pakistan	PKR	0,08	0,07	0,08	0,08

Intäktsredovisning

Intäkter värderas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas, efter avdrag för omsättningsskatt, returer, rabatter eller andra likartade avdrag.

Intäkter från försäljning av varor redovisas i resultaträkningen när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen, vilket i de flesta fall sker i samband med leverans. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen, om intäkten, vidhängande kostnader och risk för returer inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, samt om säljaren behåller ett engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägandet av varor.

Intäkter från fordonsbesiktningar redovisas i resultaträkningen i den period där besiktningen sker. Erhållna förskottsbetalningar redovisas som förutbetalda intäkter och resultatförs i den period där besiktningen sker.

Intäkter från tjänsteuppdrag och entreprenadavtal redovisas i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom en bedömning av utfört arbete på basis av gjorda undersökningar.

Segmentsrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som stämmer överens med den interna rapporteringen som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren inom Opus Group. Den högsta verkställande beslutsfattaren har identifierats som koncernens ledningsgrupp vilka utvärderar resultatet samt allokera resurser till rörelsesegmenten. För mer information om rörelsesegment se not 2.

Bilprovvningskoncessionen i Pakistan

Bilprovvningskoncessionen i Punjab-provinsen i Pakistan är ett så kallat Build-Operate-Transfer (BOT) projekt i vilket Opus Group erhåller en koncession från regeringen för att finansiera, konstruera, bygga och driva anläggningarna innan de överförs till myndigheten eller kontraktet förlängs i slutet av avtalsperioden.

Bilprovvningskoncessionen redovisas i enlighet med IFRIC 12 "Avtal om ekonomiska och samhälleliga tjänster" då Government of Punjab Transport Department kontrollerar de tjänster som Opus Group ska tillhandahålla (vilken typ av tjänster, till vilket pris och till vem de ska tillhandahållas) samt att besiktningstationerna, som Opus Group uppför, tillfaller myndigheten vid avtalets slut.

I enlighet med IFRIC 12 aktiveras inte utgifter som Opus Group har ådragit sig för uppförandet av besiktningstationerna i balansräkningen. Ersättning som Opus Group erhåller fördelas mellan entreprenadtjänst och förvaltnings-tjänst efter de relativa verkliga värdena för respektive tjänst. Entreprenadtjänsten redovisas enligt IAS 11 "Entreprenadavtal" och förvaltningstjänsten enligt IAS 18 "Intäkter".

För entreprenadtjänsten kan ersättningen vara rätten till en finansiell tillgång eller en immateriell tillgång. Kontraktet garanterar att andelen besiktigade fordon uppgår till minst 50% och då Opus Group har en ovillkorlig rätt att i framtiden erhålla ersättning av myndigheterna i Punjab, redovisar Opus Group en finansiell tillgång avseende den ersättning som kommer att erhållas för entreprenadverksamheten. Entreprenadverksamheten redovisas enligt successiv vinstavräkning.

Kortfristiga ersättningar till anställda

Kortfristiga förpliktelser för ersättningar till anställda värderas utan diskontering och kostnadsförs vid tillhandahållandet av den relaterade tjänsten. En skuld redovisas avseende det belopp som förväntas bli betalt enligt kortfristiga kontanta bonus- eller vinstandelsplaner om koncernen har en befintlig legal eller indirekt förpliktelse att betala detta belopp till följd av den anställdes tjänstgöring under tidigare perioder och det går att uppskatta förpliktelsen på ett tillförlitligt sätt.

Pensioner

Koncernen har både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. Koncernens åtagande för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, omfattas försäkringarna inom ITP 2 av flera arbetsgivare och är att betrakta som förmånsbestämda pensionsplaner. Alecta kan dock i dagsläget inte lämna sådan information som gör det möjligt att redovisa dessa planer som förmånsbestämda och därmed redovisas dessa som avgiftsbestämda planer. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Pensionerna i Nordamerika avser avgiftsbestämda planer med en kompletterande plan för tre av Envirotechs tidigare anställda, se mer information i not 19.

Teckningsoptionsprogram

Ett optionsprogram möjliggör för de anställda att förvärva aktier i företaget. Det verkliga värdet på de tilldelade

optionerna beräknas enligt Black & Scholes-modellen och hänsyn tas till de villkor och förutsättningar som gällde vid tilldelningstidpunkten.

I Sverige erläggs en premie vid tilldelningsdagen motsvarande det verkliga värdet för optioner av den anställda och redovisas direkt mot Övrigt tillskjutet kapital. Ingen förmån eller ersättning utgår således till de anställda och därför redovisas ingen personalkostnad i resultaträkningen.

I Nordamerika erlägger inte personalen en premie för optionerna. Det verkliga värdet på tilldelade optioner redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjänandeperioden.

Mottagna betalningar för aktierna, efter avdrag för eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader, krediteras aktiekapitalet (kvotvärde) och övrigt tillskjutet kapital när optionerna utnyttjas.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på bankmedel och valutakursvinster på långfristiga fordringar och skulder. Finansiella intäkter redovisas i den period de avser.

Finansiella kostnader består främst av räntekostnader på lån, effekter av ränteswappar samt valutakursförluster på långfristiga fordringar och skulder. Finansiella kostnader redovisas i den period de avser.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Goodwill skrivs inte av.

Kundkontrakt och -relationer

Kundkontrakt och -relationer värderas som en del av det verkliga värdet av förvärvade verksamheter och skrivs av över bedömd nyttjandeperiod per kundkontrakt och -relation och redovisas i resultaträkningen linjärt över nyttjandeperioden.

Internt upparbetade immateriella tillgångar

Utgifter för internt upparbetade tillgångar aktiveras om det bedöms att produkten kommer att generera ekonomiska fördelar som kommer att tillfalla Opus Group. Aktiverade utgifter inkluderar externa direkta kostnader för material och tjänster som använts för att utveckla eller införskaffa tillgången, samt löner och lönerelaterade kostnader för anställda som är direkt förknippade med projektet och som avsätter betydande tid för projektet.

Internt upparbetade immateriella tillgångar avser främst ett egenutvecklat IT-system för den svenska marknaden. Avskrivning av internt upparbetade immateriella tillgångar redovisas i resultaträkningen linjärt över fem år. Övriga forsknings- och utvecklingskostnader belastar resultatet allteftersom de uppstår.

Varumärken

Varumärken med bestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över nyttjandeperioden, vilken är bedömd till 5 år. Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärde minskat med eventuella nedskrivningar. Dessa tillgångar skrivs inte av utan provas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av aktiverade utgifter för förvärvade patent, programvaror, produkträttigheter, system och övriga förvärvade immateriella rättigheter. Dessa tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Avskrivningarna baseras på den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång och redovisas i resultaträkningen linjärt över nyttjandeperioden från det datum då de är tillgängliga för användning.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Internt upparbetade immateriella tillgångar: 5 år
- Kundkontrakt och -relationer: 4-19 år
- Varumärken: 5 år
- Patent, programvaror och system: 5 år
- Produkträttigheter: 15-17 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Vinst och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan intäkter och redovisat värde och redovisas netto i resultaträkningen under "Övriga rörelseintäkter" eller "Övriga externa kostnader". Mark skrivs inte av. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt baserat på den förväntade nyttjandeperioden från det datum då de är tillgängliga för användning.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader: 30 år
- Inventarier, maskiner och andra tekniska anläggningar: 3-20 år

Nedskrivningar

Vid varje bokslutstillfälle bedöms om det föreligger någon indikation för nedskrivning av de redovisade värdena för koncernens tillgångar. IAS 36 "Nedskrivningar" tillämpas för prövning av nedskrivningsbehov i koncernen för andra tillgångar än finansiella tillgångar, uppskjuten skattefordran, tillgångar uppkommande vid entreprenaduppdrag och varulager. För undantagna tillgångar enligt ovan provas värderingen enligt respektive standard. Om det finns indikationer för nedskrivning beräknas en tillgångs återvin-

ningsvärde. För goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod görs minst en årlig avstämning av återvinningsvärdet eller då det finns en indikation på att nedskrivningsbehov föreligger. Prövningen utförs på den lägsta kassagenererande enhetsnivå eller grupper av kassagenererande enheter på vilken dessa tillgångar kontrolleras och följs upp för intern styrning.

Återvinningsvärdet bestäms med hjälp av nyttjandevärde. Vid fastställande av nyttjandevärde nuvärdesberäknas de uppskattade framtida betalningar som tillgången väntas ge upphov till. Vid nuvärdesberäkningen används en kalkylränta före skatt som speglar den aktuella marknadsräntan och den risk som är hänförlig till tillgången.

Nedskrivning redovisas med det belopp som redovisat värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten. Återföringar av nedskrivningar görs om det har skett en förändring i de antaganden som ligger till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. Nedskrivning av goodwill återförs inte. Nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som är den dag då koncernen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Kundfordringar redovisas när fakturor har skickats. Skulder redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet att betala föreligger.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från de finansiella instrumenten löper ut eller överlåts samt när koncernen inte längre i allt väsentligt har alla de risker och fördelar som är förknippade med ägande. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, förutom för de skulder som värderas till verkligt värde via resultatet för vilka transaktionskostnader omedelbart kostnadsförs. En finansiell tillgång och en finansiell skuld nettoredo visas i balansräkningen endast när legal kvittningsrätt föreligger och avsikten är att antingen reglera nettot eller att realisera tillgången samtidigt som skulden regleras.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen klassificeras i olika kategorier beroende av för vilket syfte det finansiella instrumentet införskaffades och består av:

- Låne- och kundfordringar
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde
- Derivat för säkringsredovisning
- Finansiella skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde

Låne- och kundfordringar

Finansiella tillgångar kategoriserade som lånefordringar och kundfordringar är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Efter anskaffningstidpunkten redovisas dessa till upplupet anskaffningsvärde som beräknas med effektivräntemetoden.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Som huvudregel görs en reservering på 100% av värdet för kundfordringar som förfallit till betalning för minst 120 dagar sedan. Avvikelser från huvudregeln görs efter individuell bedömning baserat på bolagets kunskap om orsaken till varför fordran ej blivit reglerad och huruvida full ersättning förväntas erhållas.

Kundfordrans förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i "Övriga externa kostnader".

Likvida medel består enbart av kassamedel.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde

I denna kategori tillhör avsättningar avseende tilläggsköpeskillningarna vid förvärven av Systech och Drew Tech. Dessa skulder värderas löpande till verkligt värde med förändring av värdet av tilläggsköpeskillningen för Systech redovisad mot goodwillposten i enlighet med gällande regler per 2008, när förvärvet genomfördes, och förändring av värdet av tilläggsköpeskillningen för Drew Tech redovisad i resultatet.

Derivat för säkringsredovisning

Derivat i Opus Group utgörs av säkringsinstrument för kassaflödessäkring av upplåning till rörlig ränta. Säkringsredovisning tillämpas och därmed värderas derivatet löpande till verkligt värde varvid värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven i eget kapital i de fall den är effektiv. Eventuell ineffektiv del i värdeförändringen redovisas direkt i resultatet.

Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

De skulder som inte värderas till verkligt värde, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid. Skulder i denna kategori avser främst obligationslån, skulder till kreditinstitut samt övriga kortfristiga skulder. Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Hierarki för verkligt värde

Upplysningar lämnas i not 23 om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Varje post ska hänföras till lämplig nivå i hierarkin för verkligt värde:

Nivå 1: Verkligt värde bestäms utifrån noterat pris på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder som företaget har vid värderingstidpunkten.

Nivå 2: Verkligt värde fastställs utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata vilka inte inkluderas i Nivå 1.

Nivå 3: Verkligt värde bestämt utifrån indata som inte är observerbar på marknaden.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är sannolikt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen värderas till det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen och avsättningen omprövas vid varje rapportperiods slut. Där effekten av när i tiden en betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, alternativt när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Leasing

Leasingavtal klassificeras som operationellt leasingavtal om avtalets risker och förmåner inte i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Koncernens leasingavtal som leasetagare avser främst hyresavtal och leasing av fordon. Opus Group redovisar samtliga av dessa som operationell leasing. Leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Opus Group som leasegivare avser leasingavtal av EaaS (Equipment as a Service) där kunden hyr besiktningsutrustning inklusive service med en månads uppsägningstid. Avtalen inkluderar inga variabla avgifter. Dessa avtal klassificeras som operationell leasing och leasingintäkterna redovisas linjärt.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet beräknas enligt vägda genomsnittspriser och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick.

Nettoförsäljningsvärdet definieras som försäljningspris reducerat för kostnader för färdigställande samt försäljningskostnader. Nettoförsäljningsvärde inkluderar nedskrivningar på grund av teknisk och kommersiell inkurans som görs i respektive koncernföretag.

Resultat per aktie

Beräkning av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapportperioder härrör från optioner utgivna till anställda.

Inkomstskatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas där. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Här inkluderas även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal rätt att kvitta aktuella skattefordringar mot aktuella skatteskulder samt när skatterna debiteras av en och samma skattemyndighet och när koncernen avser att betala de aktuella skattefordringarna och -skulderna med ett nettobelopp.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen utvisar in- och utbetalningar under perioden där betalningarna hänförs till följande kategorier;

- Löpande verksamhet: Kassaflöden i den löpande verksamheten redovisas genom tillämpning av den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- och utbetalningar och därefter justeras för erhållna och betalda räntor, betald skatt samt förändring av rörelsekapitalet.
- Investeringsverksamhet: Förvärv och avyttring av anläggningstillgångar och andra typer av investeringar.
- Finansieringsverksamhet: Förändringar i storleken på och sammansättningen av eget kapital och upplåning.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Redovisningsrådets rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridisk person". RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan

redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Ändrade redovisningsprinciper 2015

Om inte annat anges nedan har moderbolagets redovisningsprinciper under 2015 förändrats i enlighet med vad som anges för koncernen.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaden mot IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter" som tillämpas vid utformningen av koncernens finansiella rapporter är främst redovisning av finansiella intäkter och kostnader, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Förvärvskostnader ingår som en del i anskaffningsvärdet.

Det bokförda värdet provas fortlöpande mot dotterbolagens koncernmässiga egna kapital. I de fall bokfört värde överstiger dotterbolagens koncernmässiga värde sker nedskrivning som belastar resultaträkningen. I de fall en tidigare nedskrivning inte längre är motiverad sker återföring av denna.

Nettoinvestering i utlandsverksamhet

Valutaomvärdering av nettoinvestering i utlandsverksamhet redovisas i moderbolaget i övrigt totalresultat och ackumuleras i en omräkningsreserv i eget kapital.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver i balans- och resultaträkningen brutto, inklusive uppskjuten skatteskuld.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition. Aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelar i koncernföretag och provas för nedskrivningsbehov.

Not 2 Redovisning per segment

Opus Groups verksamhet består, efter avyttringen av Opus Equipment 2015-07-01, av en division och två rapporterbara segment. Divisionen är Bilprovning och består av de två segmenten: Bilprovning Sverige och Bilprovning Internationellt.

Redovisning till koncernledning, styrelse samt till aktie marknaden och övriga externa intressenter sker i enlighet med ovanstående indelning.

Division Bilprovning

Opus Group erbjuder system, tjänster och utrustning för bilprovningsmarknaden. Opus Groups erbjudande inkluderar både miljö- och säkerhetskontroller av fordon. I praktiken innebär det att Opus Group levererar testutrustning, system och databaser för bilprovning samt tjänster i form av antingen full drift alternativt assistans med programhantering, underhåll och utbildning.

Division Utrustning

Utrustningsdivisionen har avyttrats per 1 juli 2015. Se not 3.

Resultatmättet som redovisas per segment utgörs av rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA), vilket ingår i de interna rapporter som granskas av den högste verkställande beslutsfattaren. Internprissättning mellan segmenten fastställs på armlängds avstånd enligt gällande internprissättningsregler och de redovisningsprinciper som tillämpas i segmentsredovisningen är desamma som de som koncernen tillämpar (se not 1).

Bilprovning

2015	Utrustning	Sverige	Internationellt	Summa	Koncerneliminering	Koncernen
Extern nettoomsättning	63 158	586 524	1 000 473	1 650 155	-	1 650 155
Intern nettoomsättning (till andra segment)	10 467	-	16 283	26 750	-26 750	-
Nettoomsättning	73 625	586 524	1 016 756	1 676 905	-26 750	1 650 155
Övriga externa rörelseintäkter	32	137	787	956	635	1 591
Totala intäkter	73 657	586 661	1 017 543	1 677 861	-26 115	1 651 746
EBITDA	2 949	80 257	209 495	292 701	-18 060	274 641
Avskrivningar						-165 668
Finansnetto						-28 517
Resultat efter finansiella poster						80 456
Inkomstskatt						-14 023
Årets resultat						66 433
Investeringar i anläggningstillgångar	55	22 595	119 339	511	-6 413	136 087

Bilprovning

2014	Utrustning	Sverige	Internationellt	Summa	Koncerneliminering	Koncernen
Extern nettoomsättning	114 794	565 184	783 288	1 463 266	-	1 463 266
Intern nettoomsättning (till andra segment)	20 618	-	-	20 618	-20 618	-
Nettoomsättning	135 412	565 184	783 288	1 483 884	-20 618	1 463 266
Övriga externa rörelseintäkter	1 025	386	173	1 584	1 616	3 200
Totala intäkter	136 437	565 570	783 461	1 485 468	-19 003	1 466 466
EBITDA	7 733	85 871	161 305	254 909	-8 637	246 272
Avskrivningar						-97 714
Finansnetto						36 628
Resultat efter finansiella poster						185 186
Inkomstskatt						-43 037
Årets resultat						142 149
Investeringar i anläggningstillgångar	852	12 620	150 396	163 868	-3 847	160 021

Geografisk information

Den geografiska fördelningen av nettoomsättningen är baserad på det land där kunden är belägen och den geografiska fördelningen av segmentens tillgångar är baserad på det land där tillgången är belägen.

	2015	2014
<i>Nettoomsättning</i>		
Sverige (koncernens hemland)	637 745	658 771
Europa exkl. Sverige	10 255	15 931
USA	975 221	777 976
Övriga länder	26 934	10 588
Summa	1 650 155	1 463 266
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>		
Sverige (koncernens hemland)	423 917	416 555
USA	1 549 223	1 183 415
Övriga länder	22 215	3 538
Koncernelimineringar	-6 053	-3 689
Summa	1 989 301	1 599 819

Information om kunder

Inga intäkter från transaktioner med en enskild kund överskred 10 % av koncernens omsättning år 2015 eller 2014.

Not 3 Förvärv och avyttring av rörelse

2015

Förvärv av Drew Technologies Inc.

Den 23 mars 2015 förvärvades 100% av aktierna i Drew Technologies Inc. (Drew Tech) av Opus Groups dotterbolag Opus Inspection. Drew Tech är verksamma inom fordonskommunikationsanalys och diagnostik för bilprovningsbranschen och för OEM fordonsindustrin. Köpeskillingen uppgick till 30 MUSD (261 MSEK) och maximalt 4,4 MUSD (38 MSEK) i eventuell tilläggsköpeskillning att betalas ut huvudsakligen över fem år.

Drew Tech med huvudkontor i Ann Arbor, Michigan, USA grundades 1996 och har utvecklats till en ledande leverantör av OBD-utrustning för fordonskommunikationsanalys och diagnos till fordonstillverkare, verkstäder, bilförsäljare och bilprovningstationer globalt. All produktutveckling, design och slutlig produktion sker i Ann Arbor. Verksamheten har 30 anställda. Företaget ligger i framkant inom den senaste OBD-tekniken som används för att besiktiga fordon för både miljö- och säkerhetskontroll av fordon. Förvärvet innebär att Opus Group får tillgång till den viktiga OBD-tekniken som koncernen använder på flera marknader. Detta är en teknik som är av stor vikt för Opus Inspections framtida produkt- och tjänsteutbud på bland annat den amerikanska bilprovningmarknaden.

Transaktionen finansierades genom 25 MUSD (214 MSEK) i kontanter, 5 MUSD (43 MSEK) i en riktad apportemission till

säljarna av Drew Tech och 4,4 MUSD (38 MSEK) i tilläggsköpeskilling. Direkta förvärvskostnader uppgick till 1,7 MSEK och har belastat "Övriga externa kostnader" i koncernens resultaträkning under 2015.

Förvärvade nettotillgångar

TSEK	Verkligt värde
Kundkontrakt och -relationer	67 167
Varumärke	110 117
Produkträttigheter	36 082
Materiella anläggningstillgångar	1 813
Uppskjuten skattefordran	619
Omsättningstillgångar	14 198
Uppskjuten skatteskuld	-81 908
Kortfristiga icke räntebärande skulder	-2 234
Förvärvade nettotillgångar	145 854
Tilläggsköpeskilling	-38 243
Goodwill	153 442
Köpeskilling	261 052
Avgår:	
Riktad apportemission	-43 200
Likvida medel	-3 440
Påverkan på koncernens likvida medel	214 412

Övervärden på materiella anläggningstillgångar skrivs av under en bedömd nyttjandeperiod om 3-5 år. Kundkontrakt och kundrelationer skrivs av under en bedömd nyttjandeperiod om 14 år och produkträttigheter skrivs av under en bedömd nyttjandeperiod om 15-17 år. Det förvärvade varumärket Drew Technologies har bedömts ha obestämbar nyttjandeperiod och skrivs således inte av. Identifierad goodwill, vilken är skattemässigt ej avdragsgill, är främst hänförlig till kostnadsbesparingar genom synergieffekter, men det finns även värden i att koncernens produktutbud kompletteras och även i den kompetens och kunskap som tillkommande personalstyrkan kan bidra med.

För information om årets förändring av koncernens goodwill i övrigt hänvisas till not 12.

Avyttring av Opus Equipment AB med dotterbolag

Den 15 juni 2015, tecknade Opus Group AB ett bindande avtal om att sälja 100% av sin utrustningsverksamhet till MECA Scandinavia AB, ett dotterbolag till Mekonomen Group. Försäljningen slutfördes den 1 juli 2015 och omfattade Opus Equipment AB med dotterbolag, med verksamhet i Sverige och Kina. Genom försäljningen renodlar Opus Group sin verksamhet med fokus på att vara ett ledande globalt bilprovsningsföretag. Köpeskillingen uppgick till cirka 52 MSEK på skuldfri basis och erlades kontant. Nettoskulden uppgick till 11 MSEK. Förlusten från försäljningen uppgick till 6,6 MSEK baserat på nettotillgångar som avyttrats om 58,5 MSEK. I förlusten om 6,6 MSEK ingår den omklassificeringsjustering för ackumulerade omräkningsdifferenser som redovisats i Övrigt totalresultat om 1 024 TSEK som minskar förlusten. Förlusten redovisas som Övriga externa kostnader. Resultat från avvecklade verksamheter uppgår till 1,0 MSEK och är inkluderade i koncernens resultat efter skatt.

Avyttrade nettotillgångar

TSEK	Verkligt värde
Immateriella tillgångar	18 469
Materiella anläggningstillgångar	1 127
Varulager	39 989
Kortfristiga fordringar	27 552
Likvida medel	1 074
Långfristiga icke räntebärande skulder	-988
Kortfristiga icke räntebärande skulder	-39 735
Avyttring av nettotillgångar	47 488
Förlust	-6 552
Erhållen köpeskilling	40 936
Avgår	
Likvida medel	-1 074
Påverkan på koncernens likvida medel	39 862

2014

Förvärv av Envirotec Systems Holdings Corp.

Den 28 februari 2014 förvärvade Opus Inspection Inc. 100% av aktierna i Envirotec Systems Holdings Corp. Efter förvärvet har bolaget namnändrats till Envirotec Corp. Envirotec med huvudkontor i Windsor, Connecticut i USA, är marknadsledande i USA inom centraliserad bilprovning. Verksamheten inom drift av bilprovningsprogram bedrivs i Nordamerika och Envirotec erbjuder även Remote Sensing Device (RSD) – tjänster globalt. Envirotec har exklusiva rättigheter till viss patenterad RSD-teknologi och ett egenutvecklat databassystem för bilprovning (VID). Opus Inspection blev med förvärvet marknadsledande på bilprovningensmarknaden i USA. Förvärvet ökade Opus Groups kontraktbas av långsiktiga bilprovningkontrakt i USA. Den totala köpeskillingen erlades kontant och uppgick till 90,4 MUSD (cirka 587 MSEK) på skuldfri basis. Finansieringen skedde genom en långfristig kreditfacilitet om 46 MUSD (ca 300 MSEK) från Swedbank, en företagsobligation om 200 MSEK och den genomförda företrädesmissionen om 152,7 MSEK.

Direkta förvärvskostnader uppgick till cirka 4,6 MSEK och har belastat "Övriga externa kostnader" i koncernens resultaträkning under 2013.

Förvärvade nettotillgångar

TSEK	Verkligt värde
Kundkontrakt och -relationer	103 405
Varumärke	12 647
Övriga immateriella tillgångar	78 241
Byggnader och mark	291 242
Pågående nyanläggningar	17 758
Materiella anläggningstillgångar	82 174
Finansiella anläggningstillgångar	4 806
Omsättningstillgångar	84 172
Långfristiga skulder	-4 996
Uppskjuten skatteskuld	-101 941
Kortfristiga skulder	-75 803
Förvärvade nettotillgångar	491 705
Goodwill	95 297
Köpeskilling	587 002
Avgår:	
Förvärvade likvida medel	56 411
Påverkan på koncernens likvida medel	530 591

Övervärden på materiella anläggningstillgångar skrivs av under en bedömd nyttjandeperiod om 2-11 år. Kundkontrakt skrivs av under en bedömd nyttjandeperiod om 5 år medan koncernen har bedömt att varumärken skrivs av under 3 år. Identifierad goodwill, vilket är skattemässigt ej avdragsgill, är hänförlig till framtida synergier till följd av de sammanslagna verksamheterna.

Not 4 Nettoomsättning

	2015	2014
<i>Nettoomsättning uppdelad på intäktslag</i>		
Varuförsäljning	147 737	139 625
Tjänsteuppdrag	1 502 418	1 323 641
Summa	1 650 155	1 463 266

Redovisade intäkter för bilprovningsskoncessionen i Pakistan, avseende entreprenadtjänster i enlighet med IFRIC 12, uppgick under 2015 till 8,7 MSEK med en EBITDA-marginal om 4,8 % och ett resultat före skatt om 2,1 MSEK.

Not 5 Övriga rörelseintäkter

	2015	2014
<i>Övriga rörelseintäkter uppdelad på intäktslag</i>		
Försäkringsersättning	-	272
Valutakursvinster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	1 354	2 051
Övriga rörelseintäkter	237	877
Summa	1 591	3 200

Valutakursförluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär ingår även i "Råvaror, förnödenheter och handelsvaror" och uppgick till -4 182 TSEK (-3 771).

Not 6 Leasingavtal

	2015	2014
<i>Operationell leasing</i>		
Under året har bolagets leasingavgifter uppgått till	62 701	75 045
Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	56 318	50 822
Inom 2 till 5 år	123 731	95 303
Senare än 5 år	33 430	14 931
Summa	213 479	161 056

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationell leasing som bilar, förhyrda lokaler, maskiner och större dator- och kontorsutrustningar redovisas bland "Övriga externa kostnader".

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

2015	KPMG	Haynie/ WSRP ¹⁾	Övriga ²⁾	Summa
Revisionsuppdrag	1 081	1 423	-	2 504
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	244	59	-	303
Skatterådgivning	402	742	-	1 144
Summa	1 727	2 224	-	3 951

2014	KPMG	Haynie	Övriga ²⁾	Summa
Revisionsuppdrag	946	1 233	271	2 450
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	36	-	12	48
Skatterådgivning	653	317	-	970
Övriga tjänster	-	-	48	48
Summa	1 635	1 550	331	3 516

1) Under året har WSRP valts till extern revisor för dotterbolagen i USA.

2) Övriga revisorer avser huvudsakligen legal revision för mindre dotterbolag.

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget innebär andra kvalitetssäkringstjänster som ska utföras enligt författning, bolagsordning, stadgar eller avtal. Skatterådgivning innehåller både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet. Övriga tjänster är andra uppdrag och inkluderar bland annat tjänster i samband med förvärv.

Not 8 Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda har uppgått till:	2015		2014	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sverige	526	70	552	73
Kina	3	2	5	4
USA	758	249	874	291
Pakistan	5	-	-	-
Peru	12	2	12	2
Summa	1 304	323	1 443	370

Könsfördelning i företagsledning	2015	2014
Antal styrelseledamöter (moderbolaget), varav kvinnor	5 1	5 1
Antal övriga befattningshavare exkl. VD (koncernledningen), varav kvinnor	6 1	7 1

Arvoden och ersättningar

Personalkostnader

Koncernen totalt	2015	2014
Löner och andra ersättningar	591 784	517 762
Sociala kostnader	126 986	110 856
varav pensionskostnader	24 425	20 284

Ersättningar och andra förmåner under 2015

	Grundlön ¹⁾ / Styrelsearvode	Rörliga ersättningar ³⁾	Andra förmåner	Pensions- kostnader	Övriga ersättningar	Summa
Styrelsens ordförande - Göran Nordlund	400	-	-	-	-	400
Styrelseledamot - Eva-Lotta Kraft	73	-	-	-	17 ³⁾	90
Styrelseledamot - Heléne Mellquist	102	-	-	-	29 ³⁾	131
Styrelseledamot -Lothar Geilen *	-	-	-	-	-	-
Styrelseledamot -Jan Åke Jonsson	175	-	-	-	66 ³⁾	241
Styrelseledamot -Anders Lönnqvist	175	-	-	-	-	175
VD, Magnus Greko	1 786	247	-	1 132	-	3 165
Vice VD, Jörgen Hentschel ⁴⁾	607	-	-	144	-	751
Övriga ledande befattningshavare ²⁾	11 120	1 796	487	1 561	-	14 964
Summa	14 438	2 043	487	2 837	112	19 785

* Lothar Geilen erhåller ingen ersättning i sin roll som styrelseledamot

¹⁾ Grundlön inkluderar semesterersättning samt reseersättning.

²⁾ Övriga ledande befattningshavare: Annica Lindström, tidigare CFO, Lothar Geilen, divisionschef Bilprovning, Per Rosén, VD Opus Bilprovning, Peter Stenström ansvarig investor relations, Jeff Bagley, Head of Administration, Opus Inspection, Jim Sands, President, Opus Inspection Inc.

³⁾ Övriga ersättningar avser arvode revisionsutskott.

⁴⁾ Jörgen Hentschels roll som Vice VD upphörde 30 juni 2015. Linus Brandt tillträder som ny Vice VD 1 april 2016.

⁵⁾ Inkluderar lönevaxling av föregående års bonus.

Ersättningar och andra förmåner under 2014

	Grundlön ¹⁾ / Styrelsearvode	Rörliga ersättningar	Andra förmåner	Pensions- kostnader	Övriga ersättningar	Summa
Styrelsens ordförande - Göran Nordlund	379	-	-	-	-	379
Styrelseledamot - Eva-Lotta Kraft	160	-	-	-	38 ³⁾	198
Styrelseledamot -Lothar Geilen *	-	-	-	-	-	-
Styrelseledamot -Jan Åke Jonsson	160	-	-	-	50 ³⁾	210
Styrelseledamot -Anders Lönnqvist	160	-	-	-	-	160
VD, Magnus Greko	1 989	240	-	461	-	2 690
Vice VD, Jörgen Hentschel	1 250	29	-	274	-	1 553
Övriga ledande befattningshavare ²⁾	7 908	1 403	276	1 172	-	10 759
Summa	12 006	1 672	276	1 907	88	15 949

* Lothar Geilen erhåller ingen ersättning i sin roll som styrelseledamot

¹⁾ Grundlön inkluderar semesterersättning samt reseersättning.

²⁾ Övriga ledande befattningshavare: Annica Lindström, CFO, Lothar Geilen, divisionschef Bilprovning, Per Rosén, VD Opus Bilprovning, Peter Stenström ansvarig investor relations, Jeff Bagley, Head of Administration, Opus Inspection, Jim Sands, President, Opus Inspection Inc.

³⁾ Övriga ersättningar avser arvode revisionsutskott.

Principer för ersättning till styrelsen och koncernledningen

Principerna för ersättning till styrelsen och koncernledningen godkänns på årsstämman av aktieägarna. De principer som godkändes av årsstämman 2015 beskrivs nedan.

Ersättning till styrelsen

Arvode till styrelsens ordförande skall utgå med 400 TSEK per år (tidigare 400 TSEK) och till övriga styrelseledamöter som inte är anställda i Bolaget med 175 TSEK per styrelseledamot och år (tidigare 175 TSEK). För styrelseledamots arbete i av styrelsen inrättad revisionskommitté skall det utgå ett totalt arvode om 120 TSEK varav 70 TSEK skall fördelas till revisionsutskottets ordförande och 50 TSEK till revisionsutskottets andra medlem.

Ersättning till ledande befattningshavare

Ersättningen ska utgöras av en fast och en rörlig del. Den fasta delen utgörs av lön, pensionsavsättningar samt övriga förmåner, t ex bilförmån. Den rörliga delen avser bonus. Den rörliga delen ska vara baserad på resultatutveckling eller andra på förhand mätbara fastställda mål. Den rörliga delen ska som huvudregel vara maximerad och inte överstiga 30 procent av den fasta ersättningen. Frågor om ersättning till bolagsledningen ska behandlas av ersättningsutskottet och rapporteras samt beslutas av styrelsen.

Avgångsvederlag

Verkställande direktören i Sverige har, enligt gällande avtal, en uppsägningstid om som mest 12 månader. Verkställande direktören är berättigad till normal lön under uppsägningstiden. Inga övriga ersättningar utgår.

Övriga ledande befattningshavare har som mest 12 månaders uppsägningstid förutom Lothar Geilen som är anställd på ett treårskontrakt, som löper till 31 december 2017.

Pensionsåtagande

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension (alternativt familjepension) genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 "Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta", är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 9,0 MSEK. Koncernens andel av de sammanlagda avgifterna till planen och koncernens andel av det totala antalet aktiva medlemmar i planen uppgår till 0,05 respektive 0,07 procent.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2015 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 153 procent (143 procent).

Pensionerna i Nordamerika är premiebestämda pensionsplaner. Nordamerika har också en kompletterande plan (Executive Retirement Plan "SERP") för tre av Envirotec's tidigare anställda. Planen ger för varje anställd 30 TUSD per år med början vid 65 års ålder under en period av tio år som betalas i lika stora månatliga betalningar. Planen finansieras genom allmänna fria tillgångar i bolaget. Årets pensionskostnader uppgick till 24 425 TSEK (20 284).

Teckningsoptionsprogram för anställda

Opus Group har vid tiden per december 2015 ett utestående optionsprogram riktat till ledande befattningshavare och övrig personal i Bolaget (se nedan för information om utestående optionsprogram). Vid fullt utnyttjande av Opus Groups optionsprogram uppgår utspädningseffekten till maximalt 5 878 757 aktier eller 2,0 procent av aktiekapitalet och antalet röster. Enligt villkoren för optionsprogrammet har det antal aktier som varje option berättigar till samt teckningskurs omräknats till följd av Opus Groups företrädesemissioner under december 2013 och mars 2015.

Optionsprogram 2013:1

Bolaget beslutade vid årsstämman den 23 maj 2013 att emittera 5 500 000 teckningsoptioner (Optionsprogram 2013:1) berättigade till teckning av sammanlagt 5 500 000 aktier och till en teckningskurs om 6,05 kronor per aktie. Teckningsoptionerna tecknades av Opus Bima, ett helägt dotterbolag till Koncernen, och med rätt och skyldighet att erbjuda teckningsoptionerna till nyckelpersoner och andra anställda i Koncernen. Varje teckningsoption ger rätt att teckna en ny aktie i bolaget. Nyteckning av aktier kan ske under tiden 1 juli 2016 till 15 augusti 2016. Styrelsen äger rätt att förlänga teckningstiden, dock med maximalt sex månader. Av de 5 500 000 teckningsoptionerna har samtliga teckningsoptioner överlåtits till personalen. Vid fullt utnyttjande av föreslaget teckningsoptionsprogram kommer bolagets aktiekapital att ökas med 110 000 kronor. Villkoren för optionsprogram 2013:1 har räknats om baserat på de företrädesemissioner som Opus Group genomförde i december 2013 och mars 2015. Omräknad teckningskurs uppgår till cirka 5,66 kronor per aktie. Varje teckningsoption berättigar till teckning av cirka 1,07 aktier, vilket innebär att optionsprogrammet kan resultera i totalt 5 878 757 nya aktier.

Det verkliga värdet av optionerna värderades vid utgivandet enligt optionsvärderingsmodellen Black & Scholes. Det verkliga värdet uppgick till 0,61 SEK per teckningsoption. Ingående parametrar i värderingsmodellen var följande:

- Aktiekurs om 4,85 kr vilken beräknades på Opus Groups stängningskurs den 28 maj 2013.
- Riskfri ränta om 1,00 procent vilken baserades på den svenska statsobligationsräntan med en löptid på 3,21 år framräknad genom interpolering.
- Förväntad volatilitet om 24 procent vilken beräknades på den genomsnittliga volatiliteten i Opus Groups aktie jämfört med volatiliteten i jämförbara bolag.
- Förväntad utdelning om 0,10 kr per aktie.
- En illikviditetsrabatt om 30 procent på grund av att Opus Groups teckningsoptioner inte är listade för handel.

Specifikation av optionsprogram (antal optioner)	2013:1
Verkställande direktör	-
Vice Verkställande direktör	-
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	1 014 180
Övriga	4 864 577
Vid årets utgång	5 878 757

Optionsinnehaven ovan är omräknade för utspädnings-effekten från företrädesemissionen i december 2013 och mars 2015.

Not 9 Finansnetto

	2015	2014
<i>Ränteintäkter och liknande resultatposter</i>		
Ränteintäkter		
- bankmedel	441	1 937
- fordringar	1 019	-
Valutakursdifferenser	26 104	79 241
Summa	27 564	81 178
<i>Räntekostnader och liknande resultatposter</i>		
Räntekostnader		
- finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-51 393	-42 977
- derivat som används för säkringsredovisning	-2 252	-1 458
- övriga finansiella skulder	-60	-
Övrigt	-2 376	-115
Summa	-56 081	-44 550
Finansnetto	-28 517	36 628

Not 10 Inkomstskatt

	2015	2014
Aktuell skatt	-17 684	-54 725
Uppskjuten skatt	3 661	11 688
Summa inkomstskatt	-14 023	-43 037
<i>Avstämning mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande skattesats, 22 % (22)</i>		
Redovisat resultat före skatt	80 456	185 186
Skatteeffekt av: Skatt enligt gällande skattesats 22,0 %	-17 700	-40 741
Skillnad i skattesats i utlandsverksamhet	218	-6 959
Ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-4 286	1 303
Skatteeffekt avseende tidigare år	-3 041	-
Skattereduktion*	5 356	4 922
Avyttrad verksamhet	708	-
Effekter av underskottsavdrag	5 208	-
Övrigt	-484	-1 562
Summa inkomstskatt	-14 023	-43 037

* Skattereduktion avser främst en reducering av inkomstskatten i USA för att undvika dubbelbeskattning på intäkter som beskattats i annat land.

Not 11 Resultat per aktie

	2015	2014
Resultat per aktie före utspädning ¹⁾ (kronor)	0,24	0,55
Resultat per aktie efter utspädning ¹⁾ (kronor)	0,23	0,53
Beräkningen av resultat per aktie hänförlig till moderbolagets aktieägare före och efter utspädning baseras på följande information:		
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, TSEK	66 451	142 149
Vägt genomsnittligt antal stamaktier före utspädning ²⁾	280 403 116	259 136 339
Vägt genomsnittligt antal stamaktier efter utspädning ²⁾	286 281 873	266 738 009

¹⁾ Genomsnittligt antal aktier har omräknats för 2014 och 2015 med hänsyn till fondemissionselement i företrädesemissioner.

²⁾ Utestående teckningsoptioner ger upphov till en utspädningseffekt då den diskonterade lösenkursen för teckningsoptionerna understiger genomsnittskursen för stamaktierna under perioden. Utspädningseffekt med hänsyn tagen till optionsprogrammen är beräknad enligt den utspädning som gällde vid utgången av perioden.

Resultat per aktie före utspädning

Resultat per aktie före utspädning är beräknat genom att dividera årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare med genomsnittligt antal aktier.

Resultat per aktie efter utspädning

Resultat per aktie efter utspädning är beräknat genom att justera genomsnittligt antal aktier till att omfatta all potentiell utspädning av aktier.

Utestående teckningsoptioner ger upphov till en utspädningseffekt då den diskonterade lösenkursen för teckningsoptionerna överstiger genomsnittskursen för stamaktierna under perioden. Historiska resultat per aktie har omräknats med hänsyn till fondemissionselement i företrädesemissioner samt aktieuppdelningar.

**Not 10 Forts.
Uppskjuten skatt**

	Ingående balans 1 jan 2015	Förvärv dotterbolag	Avyttring dotterbolag	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat i OCI	Omräkningsdifferenser	Utgående balans 31 dec 2015
Obeskattade reserver	-14 242	-	292	-4 664	-	-24	-18 639
Kundfordringar	791	-	-	518	-	50	1 358
Förutbetalda kostnader	-1 476	-	-	1 226	-	-114	-364
Varulager	11 400	619	-	431	-	764	13 214
Övriga kortfristiga skulder	10 886	-	-	-2 594	-	779	9 071
Övrigt	2 776	-	-	-2 326	-	605	1 055
Immateriella tillgångar	-89 272	-81 249	-	17 725	-	-3 648	-156 445
Materiella anläggningstillgångar	-50 583	-658	-	-5 832	-	-2 760	-59 834
Underskottsavdrag	3 043	-	-	-548	-	216	2 712
Övriga långfristiga skulder	3 170	-	-	-274	-175	144	2 865
Summa	-123 507	-81 289	292	3 661	-175	-3 989	-205 007
Uppskjuten skattefordran	35 341						29 378
Uppskjuten skatteskuld	-158 848						-234 385
Netto	-123 507						-205 007

Skatter redovisade direkt mot övrigt totalresultat uppgår till 175 TSEK (-894), relaterad till kassaflödessäkringar.

Not 12 Immateriella tillgångar

	Internt upparbetade immateriella tillgångar Balanserade utgifter för produktutveckling	Kundkontrakt- och relationer	Varumärken	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Summa
<i>Anskaffningsvärde</i>						
Ingående balans 1 januari 2014	23 171	99 270	2 135	469 668	81 654	675 898
Investeringar	26 947	-	264	-	2 962	30 173
Förvärv dotterbolag	-	103 405	12 647	99 955	78 241	294 248
Avyttringar	-4 598	-	-	-	-	-4 598
Omklassificeringar	-312	-	348	-	2 318	2 354
Omräkningsdifferenser	-	40 918	3 032	53 902	32 825	130 677
Utgående balans 31 december 2014	45 208	243 593	18 426	623 525	198 000	1 128 752
Investeringar	10 543	-	354	-	10 855	21 752
Förvärv dotterbolag	-	67 167	110 117	162 614	36 082	375 980
Avyttring dotterbolag	-15 786	-	-	-13 504	-321	-29 611
Omklassificeringar	-	-	-	-	3 575	3 575
Omräkningsdifferenser	-	14 648	-2 439	17 831	12 215	42 255
Utgående balans 31 december 2015	39 965	325 408	126 458	790 466	260 406	1 542 703
<i>Avskrivningar</i>						
Ingående balans 1 januari 2014	-13 698	-53 874	-312	-	-80 961	-148 845
Årets avskrivningar	-1 464	-24 999	-3 574	-	-10 113	-40 150
Avyttringar	4 598	-	-	-	-	4 598
Omklassificeringar	312	-	-	-	1 530	1 842
Omräkningsdifferenser	-	-14 267	-705	-	-19 321	-34 293
Utgående balans 31 december 2014	-10 252	-93 140	-4 591	-	-108 865	-216 848
Årets avskrivningar	-7 842	-39 200	-7 840	-	-18 319	-73 201
Avyttring dotterbolag	10 857	-	-	-	285	11 142
Omräkningsdifferenser	-	-6 086	-217	-	-7 310	-13 613
Utgående balans 31 december 2015	-7 237	-138 426	-12 648	-	-134 209	-292 520
<i>Redovisade värden</i>						
31 december 2014	34 956	150 453	13 835	623 525	89 135	911 904
31 december 2015	32 728	186 982	113 810	790 466	126 197	1 250 183

Internt upparbetade immateriella tillgångar utgörs av bolagets egenutvecklade IT-system för den svenska marknaden. Av Övriga immateriella tillgångar utgör Patent, programvaror och system 58 499 TSEK (62 685) och övriga immateriella rättigheter 67 965 TSEK (26 450). Förutom goodwill har det förvärvade varumärket Drew Technologies obestämbar nyttjandeperiod. Avskrivningarna på de immateriella tillgångarna ingår i resultaträkningens post Avskrivningar.

Goodwill

För att bedöma huruvida nedskrivningsbehov föreligger, fördelas goodwill på koncernens kassagenererande enheter, identifierade per segment, som representerar den lägsta nivån inom koncernen på vilken goodwill följs upp i den interna förvaltningen.

Goodwill fördelas på koncernens segment enligt följande:

	2015	2014
Bilprovning Sverige	277 281	277 281
Bilprovning Internationellt	513 185	332 765
Utrustning	-	13 479
Summa	790 466	623 525

Återvinningsvärdet utgörs av de kassagenererande enheternas beräknade nyttjandevärden. Nyttjandevärdet har beräknats med hjälp av diskonterade kassaflöden. Modellen för diskonterade kassaflöden använder kassaprognoiser baserade på finansiella treårsplaner som godkännts av styrelsen samt en extrapolering av dessa för år fyra och fem där hänsyn är tagen till eventuella kontrakt som löper ut. Ett slutvärde appliceras sedan till kassaflödet efter prognosens period med kontinuerlig tillväxt. Det är ledningens uppfattning att tillväxten av fritt kassaflöde inte överstiger de genomsnittliga tillväxttakterna för de relevanta marknaderna på vilka de kassagenererande enheterna är verksamma. En diskonteringsränta före skatt används för att bestämma återvinningsvärdet av de kassagenererande enheterna. Diskonteringsräntan baseras på vägd genomsnittlig kapitalkostnad inklusive riskpremier.

Nedan anges de nyckelantaganden som använts för beräkningen av nyttjandevärdet.

	Bilprovning Sverige		Bilprovning Internationellt	
	2015	2014	2015	2014
Försäljningstillväxt	2,6%	3,3%	*	*
EBITDA-marginal	15,0%	15,0%	**	**
Diskonteringsränta före skatt	8,5%	7,5%	11,6%	9,8%
Långsiktig tillväxttakt	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

* Med försäljningstillväxt avses den bedömda genomsnittliga årliga tillväxten över den finansiella femårsplanen. Den baseras på nuvarande och historiska försäljningsnivåer, justerat för inflation.

** EBITDA-marginal är den genomsnittliga marginalen, beräknad som procent av intäkterna, över den finansiella femårsplanen. Den baseras på nuvarande EBITDA-marginal som är i linje med koncernens finansiella mål.

För den kassagenererande enheten Bilprovning Internationellt är försäljningstillväxt och EBITDA-marginal baserade på individuella kontrakt med myndigheterna som beställer fordonsbesiktningar och köper tjänster från Opus. Kontrakten är vanligtvis långsiktiga och sträcker sig från fem upp till 20 år inklusive kontraktsförlängningar.

Inget nedskrivningsbehov har identifierats under 2015 eller 2014.

Känslighetsanalys

Ett antal känslighetsanalyser har gjorts för att utvärdera om rimliga ogynnsamma förändringar skulle leda till nedskrivning. Analysen fokuserade på försämring av nyckelantaganden och riskpremie, för beräkningen av nyttjandevärdet, med en procent, varav var och en för sig inte får så stora effekter att återvinningsvärdet reduceras till ett värde som understiger det redovisade värdet.

Not 13 Materiella anläggningstillgångar

	Pågående nyanlägg- ningar	Byggnader och mark	Inventarier, maskiner och andra tekniska anläggningar	Summa
<i>Anskaffningsvärde</i>				
Ingående balans 1 januari 2014	-	30 740	143 177	173 917
Investeringar	9 048	22 799	98 001	129 848
Förvärv dotterbolag	17 758	291 242	82 174	391 174
Försäljningar/ utrangeringar	-	-	-2 222	-2 222
Omklassificeringar	-	-	-2 354	-2 354
Omräkningsdifferenser	4 182	68 595	40 752	113 529
Utgående balans 31 december 2014	30 988	413 376	359 528	803 892
Investeringar	518	162	101 082	101 762
Förvärv dotterbolag	-	-	1 813	1 813
Avyttring dotterbolag	-	-	-7 963	-7 963
Försäljningar/ utrangeringar	-	-26	-	-26
Omräkningsdifferenser	1 769	28 638	12 061	42 468
Utgående balans 31 december 2015	33 275	442 150	466 521	941 946
<i>Avskrivningar</i>				
Ingående balans 1 januari 2014	-	-2 173	-41 440	-43 613
Försäljningar/ utrangeringar	-	-	1 332	1 332
Årets avskrivningar	-	-14 024	-43 540	-57 564
Omklassificeringar	-	-	-1 842	-1 842
Omräkningsdifferenser	-	-2 386	-11 904	-14 290
Utgående balans 31 december 2014	-	-18 583	-97 394	-115 977
Försäljningar/ utrangeringar	-	26	-	26
Årets avskrivningar	-	-20 499	-71 967	-92 466
Avyttring dotterbolag	-	-	6 836	6 836
Omräkningsdifferenser	-	-1 112	-135	-1 247
Utgående balans 31 december 2015	-	-40 168	-162 660	-202 828
<i>Redovisade värden</i>				
31 december 2014	30 988	394 793	262 134	687 915
31 december 2015	33 275	401 982	303 861	739 118

Not 14 Varulager

	2015	2014
Färdiga varor och handelsvaror	81 000	106 858
Varor på väg	-	1 242
Summa	81 000	108 100
Förskott till leverantörer	16	96
Summa	81 016	108 196

Nedskrivningar av varulager, som redovisas som kostnad i resultaträkningens post "Råvaror, förnödenheter och handelsvaror," uppgick under året till 2 684 TSEK (3 315).

Not 15 Kundfordringar

	2015	2014
Kundfordringar före reservering	101 129	103 750
Reservering för osäkra kundfordringar	-4 530	-3 298
Summa	96 599	100 452

Det redovisade värdet på kundfordringar approximerar dess verkliga värde. Kundfordringar kategoriseras som låne- och kundfordringar. Den maximala exponeringen för kreditrisk på balansdagen är det redovisade värdet av fordringar som nämns ovan. För kundfordringar (se åldersanalys nedan) som är förfallna vid rapporteringsperioden slut görs en individuell bedömning om behov för reservering föreligger.

	2015	2014
<i>Åldersanalys av kundfordringar</i>		
Ej förfallna, ej reserverade	33 551	45 616
Förfallna 1-90 dagar	36 430	35 844
Förfallna mer än 91 dagar	26 618	18 992
Summa kundfordringar, ej reserverade	96 599	100 452
Reserverade kundfordringar	4 530	3 298
Summa kundfordringar före reservering	101 129	103 750
<i>Rörelser avseende reserveringar för osäkra fordringar</i>		
Ingående balans 1 januari	-3 298	-2 966
Reservering under året	-2 514	-1 415
Konstaterade förluster	1 461	1 576
Omräkningsdifferenser	-179	-493
Utgående balans 31 december	-4 530	-3 298

Årets reserveringar och återföring av tidigare gjorda reserveringar har tagits över resultaträkningen och ingår i "Övriga externa kostnader". Konstaterade kundförluster tagna direkt över årets resultat uppgick till 1 062 TSEK (378).

Not 16 Övriga kortfristiga fordringar

	2015	2014
Förutbetalad hyra	9 385	10 325
Förutbetalad leasing	1	302
Övriga kortfristiga fordringar	26 270	24 240
Övriga förutbetalda kostnader	26 926	30 428
Summa	62 582	65 295

Not 17 Likvida medel

Likvida medel består av kassa och bank om 256 214 TSEK (382 299). Det redovisade värdet på likvida medel approximerar det verkliga värdet.

Not 18 Upplysningar eget kapital

	Antal aktier	Aktiekapital
Antal/värde 31 december 2014	253 163 419	5 063
Apportemission	5 470 744	109
Nyemission	28 129 268	563
Optionsinlösen av teckningsoptioner	1 948 528	39
Antal/värde 31 december 2015	288 711 959	5 774

Kvotvärdet för alla aktier är 0,02 kronor. Samtliga aktier är

fullt betalda och har en (1) röst vardera och äger lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman.

Under året har Opus Group avslutat optionsinlösen av optionsprogrammet 2012:1. Totalt tecknades 1 948 528 nya aktier. Aktiekapitalet ökade med 39 TSEK till 5 774 MSEK. Totalt antal utestående aktier efter optionsinlösen uppgick till 288 711 959 st.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital avser kapital tillskjutet från ägare och inkluderar betalda överkurser i samband med emissioner.

Balanserade resultat

I balanserade resultat, inklusive årets resultat, ingår tidigare års resultat i moderbolaget och dess koncernföretag.

Reserver

Konsoliderat eget kapital innefattar vissa reserver som beskrivs nedan:

Säkringsreserv

Kassafördessäkringar innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassafördessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter samt omräkning av koncern-interna fordringar på eller skulder till utlandsverksamheter som i är del av nettoinvesteringen i utlandsverksamheter.

Not 19 Avsättningar

	Tilläggs- köpeskilling	Ersätt- ningar till anställda	Garanti	Summa
Ingående balans 1 januari 2015	92 790	5 752	2 902	101 444
Årets avsättningar	-3 401	-264	-1 863	-5 529
Anspråktaget under året	-8 812	-685	-	-9 497
Förvärv dotterbolag	38 243	-	-	38 243
Avyttring dotter- bolag	-	-	-523	-523
Omräknings- differenser	5 207	396	183	5 786
Utgående balans 31 december 2015	124 027	5 198	699	129 924
Varav kortfristiga avsättningar	14 061	-	498	14 559
Varav långfristiga avsättningar	109 966	5 198	201	115 365
Summa	124 027	5 198	699	129 924

Tilläggsköpeskilling Systech

I samband med förvärvet av Systech avtalades ett antal tilläggsköpeskillingar med säljarna, varav följande fortfarande är aktuell.

- Tilläggsköpeskilling, begränsad till högst 25 MUSD (208,8 MSEK), skall utgå för alla nya affärer som genereras inom 15 år från och med tillträdesdagen för förvärvet och som baseras

på den teknologi eller de affärskoncept som var utvecklade eller planerade av Systech före den 1 januari 2008. Tilläggsköpeskilling för sådan ny affär kan utgå med 35 procent av nettovinsten på affären och skall erläggas årligen senast 60 dagar efter kalenderårets utgång.

Lothar Geilen som närstående i sin relation med bolaget kan maximalt erhålla 25 % av dessa 25 MUSD i tilläggsköpeskilling för försäljningen av Systech.

Per 31 december 2015 har Opus Group AB gjort en avsättning om 87,1 MSEK baserat på vinst av kontrakten Wisconsin, North Carolina, New York och Virginia.

Enligt Opus Groups policy görs en avsättning först när kontrakt är påskrivna. Utbetalning beräknas ske under den kommande 10-års perioden. Per 31 december 2015 har utbetalningar gjorts med totalt 20,9 MSEK (12,1).

Mellanskillnaden mellan den bokförda avsättningen i den finansiella rapporten och den totala möjliga återstående tilläggsköpeskillingen redovisas en eventalförpliktelse inom linjen om 100,9 MSEK (90,4).

I det fall majoriteten av Systech, Systechs tillgångar eller verksamhet direkt eller indirekt säljs, överförs eller avvecklas skall hela tilläggsköpeskillingen omedelbart utfalla till betalning.

Förvärvet av Systech genomfördes 2008. Därför följer Opus Group regelverket för IFRS 2008 avseende tilläggsköpeskillingen.

Tilläggsköpeskilling Drew Tech

Vid förvärvet av Drew Tech tecknades ett avtal om tilläggsköpeskilling, på maximalt 4 426 TUSD (38 MSEK). 3 640 TUSD av dessa kommer att utbetalas under en 5-årsperiod, i form av årsvisa betalningar, till de tidigare ägarna samt till bolagets nuvarande VD och resterande 786 TUSD kommer, i tre delbetalningar, att utbetalas till nuvarande VD beroende på om bolaget uppnår fastställda resultatmål.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser en kompletterande plan (Executive Retirement Plan "SERP") för tre av Envirotec's tidigare anställda. Planen ger för varje anställd 30 TUSD per år med början vid 65 års ålder under en period av tio år som betalas i lika stora månatliga betalningar. Planen finansieras genom allmänna fria tillgångar i bolaget. De antaganden som använts för att avgöra skyldigheten var en diskonteringsränta på 4,34%. Förändringen i diskonteringsränta har medfört en intäkt för 2015 och uppgick till 194 TSEK (23 TUSD).

Garanti

Avser avsättningar för garantiåtaganden som redovisas när de underliggande produkterna säljs. Avsättningarna baseras på historiska garantidata.

De avsättningar som är klassificerade som långfristiga avsättningar beräknas leda till ett utflöde av resurser inom två år vilket per 2015 års utgång är 965 TSEK (2 991).

Not 20 Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder utgörs primärt av följande finansiella skulder:

Lån	Förfall- ler år	Effektiv ränta	Nominellt värde	2015	2014
				Redovisat värde	
Obligationslån	2017	6,3% ¹⁾	MSEK 200	197 494	196 127
Obligationslån	2018	4,8%	MSEK 500	490 245	486 900
Förvärvskredit - Envirotest Inc	2016	5,4%	MUSD 46	190 521	296 210
Fastighetslån - Trilen Inc	2017	1,4%	MUSD 1,7	5 011	7 031
Förvärvskredit - Opus Bilprovning	-	-	MSEK 175	-	71 985
Summa obligatio- ner och lån				883 271	1 058 253
Övriga ränte- bärande skulder				5 593	5 668
Summa ränte- bärande skulder				888 864	1 063 921
Varav kortfristig del				193 027	192 649
Varav långfristig del				695 838	871 272

¹⁾ Inkluderar effekt av ränteswap.

Samtliga långfristiga räntebärande skulder förfaller till betalning inom fem år från balansdagen. De skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen redovisas som kortfristig skuld.

Koncernens långfristiga upplåning sker huvudsakligen under kreditramar med långa kreditlöften, men med kort räntebindningstid. Det verkliga värdet bedöms därför överensstämma med det redovisade värdet.

Opus Groups låneavtal innehåller sedvanliga villkor, förbehåll och åtaganden. Opus Groups låneavtal innehåller tre finansiella kovenanter vilka utgörs av koncernens finansiella nyckeltal nettoskuld/sättningsgrad, räntetäckningsgrad och nettoskuld/EBITDA. Dessutom krävs kvartalsvis rapportering av räkenskapsinformation och kreditvillkor. Information om koncernens exponering för ränte-, valuta- och likviditetsrisk ingår i förvaltningsberättelsen.

Checkräkningskrediter

Checkräkningskrediter avser upptagen kredit hos Opus Group AB.

	2015	2014
Beviljad checkräkningskredit	96 831	25 000
Utnyttjad checkräkningskredit	-71 408	-
Outnyttjad checkkredit	25 423	25 000

Not 21 Övriga kortfristiga skulder

	2015	2014
Upplupen löneskuld	15 653	24 187
Upplupen semesterlöneskuld	52 893	44 806
Upplupna sociala avgifter	16 338	14 771
Upplupna räntekostnader	4 419	4 496
Förskott från kunder	79 818	76 178
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41 601	57 857
Övriga kortfristiga skulder	68 254	39 984
Summa	278 976	262 279

Not 22 Ställda säkerheter och
eventualförpliktelser

	2015	2014
<i>Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut</i>		
Företagsinteckningar	-	22 000
Fastighetsinteckningar	29 228	27 611
Pantsatta aktier i dotterbolag	601 786	653 967
Summa	631 014	703 578
<i>Eventualförpliktelser</i>		
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	5 011	7 030
Garantiåtaganden	2 592	10 880
Tilläggsköpeskilling	100 885	90 447
Summa	108 488	108 357

Garantiåtaganden

Garantier för fullgörande av olika kontraktssenliga åtaganden. Ingen indikation fanns vid årsskiftet att lämnade kontraktsgarantier kommer att medföra någon utbetalning.

Tilläggsköpeskilling

Avser tilläggsköpeskilling Systech. Se not 19.

Not 23 Finansiella instrument

2015	Låne- och kundfordringar	Finansiella skulder värderade till verkligt värde	Derivat för säkringsredovisning	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Totalt bokfört värde	Verkligt värde
<i>Finansiella tillgångar per kategori</i>						
Finansiella anläggningstillgångar	13 524	-	-	-	13 524	13 524
Kundfordringar	96 599	-	-	-	96 599	96 599
Övriga kortfristiga fordringar	20 304	-	-	-	20 304	20 304
Likvida medel	256 214	-	-	-	256 214	256 214
Redovisat värde	386 641	-	-	-	386 641	
<i>Finansiella skulder per kategori</i>						
Avsättningar, tilläggsköpeskillning	-	124 027	-	-	124 027	124 027
Obligationslån	-	-	-	687 739	687 739	687 739
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	266 941	266 941	266 941
Derivat	-	-	4 350	-	4 350	4 350
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	1 243	1 243	1 243
Leverantörsskulder	-	-	-	38 652	38 652	38 652
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	199 159	199 159	199 159
Redovisat värde	-	124 027	4 350	1 193 734	1 322 111	

2014	Låne- och kundfordringar	Finansiella skulder värderade till verkligt värde	Derivat för säkringsredovisning	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Totalt bokfört värde	Verkligt värde
<i>Finansiella tillgångar per kategori</i>						
Finansiella anläggningstillgångar	7 809	-	-	-	7 809	7 809
Kundfordringar	100 452	-	-	-	100 452	100 452
Övriga kortfristiga fordringar	24 240	-	-	-	24 240	24 240
Likvida medel	382 299	-	-	-	382 299	382 299
Redovisat värde	514 800	-	-	-	514 800	
<i>Finansiella skulder per kategori</i>						
Avsättningar, tilläggsköpeskillning	-	92 790	-	-	92 790	92 790
Obligationslån	-	-	-	683 027	683 027	683 027
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	375 419	375 419	375 419
Derivat	-	-	5 146	-	5 146	5 146
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	329	329	329
Leverantörsskulder	-	-	-	47 785	47 785	47 785
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	39 984	39 984	39 984
Redovisat värde	-	92 790	5 146	1 146 544	1 244 480	

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde klassificeras enligt hierarkin för verkligt värde i någon av följande värderingsnivåer:

- Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.
- Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
- Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Derivat

Derivatinstrumentet avser en ränteswap och är hänförlig till nivå 2. Det verkliga värdet beräknas som en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets villkor och förfallodagar och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. Derivatet redovisas i posten "Övriga långfristiga skulder" i koncernens rapport över finansiell ställning.

Tilläggsköpeskillningar

Värdering av avsättning för tilläggsköpeskillningar till verkligt värde hänförs till Nivå 3. Värderingen baseras på samma värderingsteknik som tidigare år, med skillnaden att Opus Group från och med 2015 rubricerar värderingen till Nivå 3. Tilläggsköpeskillningen för Drew Tech nuvärdesberäknas inte då skillnaden inte anses vara väsentlig.

I samband med Systech-förvärvet 2008 tecknades ett avtal om tilläggsköpeskillning vid vinst av nya kontrakt för större bilprovsningsprogram. För mer information se not 19.

Vid årets förvärv av Drew Tech tecknades ett avtal om tilläggsköpeskillning, för mer information se not 19.

Värdet på tilläggsköpeskillningarna om 124 027 TSEK (varav 109 966 TSEK långfristigt) beräknas baserat på framtida prognosticerade eller fastställda kassaflöden av kapitalbelopp diskonterade till aktuell marknadsränta om 2,3 % för tilläggsköpeskillningen avseende Systech och en marknadsränta om 1,79 % för tilläggsköpeskillningen avseende Drew Tech. I värderingen har sannolikheten till förlängning av kontrakten bedömts baserat på bl.a. historiskt utfall och specifika avtalsenliga omständigheter.

Känslighetsanalys har utförts och konklusionen är att de faktorer som skulle kunna medföra väsentlig påverkan på

värdering av verkligt värde utgörs av huruvida Opus Group vinner sådana kontrakt som omfattas av avtalet om tilläggsköpeskillning i samband med Systech-förvärvet, om existerande kontrakt som berörs av tilläggsköpeskillningen upphör i förtid eller om utfallet av kontraktsförhandlingar avviker från vår bedömning.

Effekten av värdering till verkligt värde av tilläggsköpeskillning kopplat till Systech resultatförs inte utan redovisas mot tillgångsposten goodwill i enlighet med redovisningsregler från 2008. Årets effekt på goodwill uppgår till 3 367 TSEK (3 115). Värdering till verkligt värde kopplat till Drew Tech redovisas via resultatet, vilken uppgick till 0 kr under 2015. Upplysning om förändringar av avsättningar värderade till nivå 3, se not 19 i kolumnen "Tilläggsköpeskillning".

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder utgör en rimlig approximation av verkligt värde. För övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder bedöms de redovisade värdena vara en god approximation av de verkliga värdena till följd av att löptiden och/eller räntebindningen understiger tre månader vilket innebär att en diskontering baserat på gällande marknadsförutsättningar inte bedöms leda till någon väsentlig effekt.

Upplysningar om de finansiella riskerna lämnas i förvaltningsberättelsen, i det finansiella riskavsnittet.

Not 24 Koncernföretag

Företag	Organisations-nummer	Säte	Ägarandel (%)
Opus Bima AB	556445-5383	Mölnådal, Sverige	100
Opus Prodox Cyprus Limited	222034	Nicosia, Cypern	100
Opus Bilprovning AB	556865-1342	Vällingby, Stockholm	100
Systech Sweden AB	556929-7848	Vällingby, Stockholm	100
Opus Inspection (Pvt.) Ltd	0089700	Lahore, Pakistan	90
Opus Inspection Inc.	74-3258141	Delaware, USA	100
Envirotest Corp.	52-2096698	Delaware, USA	100
TriLen LLC	26-0175368	Florida, USA	100
Systech Chile Ltda	76062494-2	Santiago, Chile	99,0
Systech Peruana SRL	20523596196	Lima, Peru	99,9
Enviromental Systems Products De Mexico, SA De CV	ESP9208031C7	Hartford, USA	100
Drew Technologies Inc.	38-3303040	Ann Arbor, USA	100
Etest Corp.	47-2457964	Delaware, USA	100

Not 25 Transaktioner med närstående

Styrelseledamoten Lothar Geilen har rätt till eventuell tilläggsköpeskillning enligt avtal om förvärv av Systech, se not 19.

Styrelseledamoten Lothar Geilen har också såsom säljare av Systech påtagit sig ansvar för att täcka eventuell skada relaterat till påstått patentintrång. Se "Rättsliga processer"

under förvaltningsberättelsen för mer information.

Ersättning till styrelseledamöter och ledande befattningshavare framgår av not 8. Utöver det föreligger inga väsentliga avtalsrelationer.

Not 26 Händelser efter periodens slut

Trafikutskottet framför att regeringen inte bör införliva EU-direktivet enligt Transportstyrelsens förslag

Trafikutskottet framförde i april 2016 sin syn på Transportstyrelsens förslag och framhåller vikten av att ha ett system för fordonsbesiktningar som fungerar väl och effektivt. Trafikutskottet anser att regeringen bara bör ändra reglerna för när fordon ska besiktigas på ett sådant sätt att trafiksäkerhet och miljöpåverkan inte försämrats.

Trafikutskottet poängterar vikten av att regeringen införlivar besiktningsspaketet på ett sätt som gör att Sveriges höga ambitioner vad gäller trafiksäkerhet och miljöhänsyn kvarstår. Enligt Trafikutskottet finns det flera skäl till varför Sverige inte skall anpassa intervallet mellan besiktningstillfället till det som är minimikravet enligt EU-direktivet. Kontrollbesiktningar är bland annat viktiga för att se till att fordonen är trafiksäkra och inte orsakar onödigt stora utsläpp. Trafikutskottet understryker att det förekommer att även relativt nya bilar beläggs med fel vid kontrollbesiktningen. Dessutom är täta besiktningar nödvändiga för att bevaka de faktiska utsläppen.

Opus Group är väldigt positiva till uttalandet av Trafikutskottet. Sverige har under flera år ansetts vara världsledande inom trafiksäkerhet delvis beroende på vår Nollvision om antalet döda i trafiken. Från 1991 till 2013 har antalet årliga dödsfall i trafiken i Sverige minskat med 64% från 745 till 263. Att behålla besiktningssintervallet 3-2-1 som vi har idag och att fortsätta modernisera besiktningssprocessen och besiktningsskriterierna är viktiga steg för att Sverige skall hålla målen med Nollvisionen levande. Om den svenska regeringen skulle anta Transportstyrelsens förslag som det är skulle det skada de ädla målen med Nollvisionen.

Alla politiska partier står bakom trafikutskottets betänkande om att inte ändra besiktningssintervallet till EU:s minimikrav

Riksdagen röstade den 14 april 2016 om trafikutskottets förslag till beslut i betänkande TU11. Fordons- och vägtrafikfrågor. I det betänkandet uttalar utskottet att man avslår motionen från Pia Hallström (M) mot bakgrund av det pågående beredningsarbetet inom Regeringskansliet. Samtidigt uttalar utskottet att "Inför regeringens beredningsarbete vill utskottet därför framföra att Sverige inte bör anpassa intervallet mellan besiktningstillfällen till det som är minimikravet enligt EU-direktivet".

Samtliga partier stödde denna skrivning i utskottet, och detta blev också kammarens (riksdagens) beslut vid voteringen (omröstningen) den 14 april. Det innebär att riksdagen framför detta till regeringen som äger beredningsprocessen.

Noter moderbolaget

Not 1 Nettoomsättning

	2015	2014
<i>Nettoomsättning uppdelad på intäktslag</i>		
Fakturerade management fees inom koncernen	13 554	9 825
Summa	13 554	9 825

Moderbolaget har fakturerat management fees till dotterbolagen som ersättning för utförda koncerttjänster.

Not 2 Övriga rörelseintäkter

	2015	2014
<i>Övriga rörelseintäkter uppdelade på intäktslag</i>		
Valutakursvinster	539	1 346
Övriga rörelseintäkter	140	7
Summa	679	1 353

Not 3 Leasingavtal

	2015	2014
<i>Operationell leasing</i>		
Under året har bolagets leasingavgifter uppgått till	334	739
Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	334	576
Inom 2 till 5 år	12	346
Summa	346	1 661

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationell leasing som förhyrda lokaler och större kontorsutrustningar redovisas bland "Övriga externa kostnader".

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2015	2014
KPMG		
Revisionsuppdrag	571	530
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	244	36
Skatterådgivning	373	653
Summa	1 188	1 219
Övriga revisorer		
Revisionsuppdrag	-	137
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	11
Skatterådgivning	-	295
Övriga tjänster	-	37
Summa	-	480

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget innebär andra kvalitetssäkringstjänster som ska utföras enligt författning, bolagsordning, stadgar eller avtal. Skatterådgivning innehåller både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet. Övriga tjänster är andra uppdrag.

Not 5 Anställda och personalkostnader

	2015	2014
Medelantal anställda har uppgått till:		
Män	4	4
Kvinnor	2	2
Summa	6	6

Samtliga anställda är stationerade i Sverige.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

VD och övriga ledande befattningshavare, 3 personer (3)	2015	2014
Lön	4 188	3 855
Bonus*	398	441
Pensionskostnader	1 797	958
Övriga ersättningar	33	239
Summa	6 416	5 493

Övriga anställda		
Löner och andra ersättningar	2 817	1 737
Pensionskostnader	476	278
Summa	3 293	2 015

Sociala kostnader	5 414	3 768
varav pensionskostnader	2 273	1 236

*Inkluderar lönevaxling av föregående års bonus.

För uppgift om ersättningar till VD och styrelse se not 8 i koncernen finansiella rapporter.

Not 6 Finansnetto

	2015	2014
<i>Resultat från andelar i koncernföretag</i>		
Realisationsvinst vid försäljning av dotterbolag, Opus Equipment AB	1 938	-
Summa	1 938	-
<i>Ränteintäkter och liknande resultatposter</i>		
Externa ränteintäkter	162	589
Interna ränteintäkter	84 884	45 186
Valutakursdifferenser	26 529	76 783
Summa	111 575	122 558
<i>Räntekostnader och liknande resultatposter</i>		
Räntekostnader		
- finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-51 229	-42 514
- derivat som används för säkringsredovisning	-2 252	-1 458
Övrigt	-439	-547
Summa	-53 920	-44 519
Finansnetto	59 593	78 039

Not 7 Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

	2015	2014
<i>Bokslutsdispositioner</i>		
Erhållna koncernbidrag	25 860	45 000
Lämnade koncernbidrag	-12 500	-
Avsättning till periodiseringsfond	-13 500	-29 000
Förändring ackumulerade överavskrivningar	-78	-75
Summa	-218	-15 925
<i>Obeskattade reserver</i>		
Periodiseringsfonder	-49 100	-35 600
Ackumulerade överavskrivningar	-296	-217
Summa	-49 396	-35 817

Not 8 Skatt på årets resultat

	2015	2014
Aktuell inkomstskatt	-9 490	-20 266
Summa	-9 490	-20 266

Avstämning mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande skattesats, 22 % (22)

Redovisat resultat före skatt	38 561	88 730
<i>Skatteeffekt av:</i>		
Skatt enligt gällande skattesats 22,0 %	-8 483	-19 521
Justering avseende tidigare år	-391	-
Resultat från andelar i koncernföretag	426	-
Ej avdragsgilla kostnader	-2 722	-35
Omvärdering utvidgad nettoinvestering via Övrigt totalresultat	-290	-699
Ej bokförda avdragsgilla emissionskostnader	2 021	-
Övrigt	-51	-22
Outnyttjat underskott	-	11
Summa skatt på årets resultat	-9 490	-20 266

Not 9 Immateriella tillgångar

	Varumärken	Internt upparbetade immateriella tillgångar	Övriga	Summa
<i>Anskaffningsvärde</i>				
Ingående balans 1 januari 2014	130	3 083	-	3 213
Investeringar	264	-	28	292
Avyttringar	-	-2 771	-	-2 771
Omklassificeringar	312	-312	327	327
Utgående balans 31 december 2014	706	-	355	1 061
Investeringar	354	-	136	490
Utgående balans 31 december 2015	1 060	-	491	1 551
<i>Avskrivningar</i>				
Ingående balans 1 januari 2014	-	-3 083	-	-3 083
Årets avskrivningar	-51	-	-40	-91
Avyttringar	-	2 771	-	2 771
Omklassificeringar	-312	312	-78	-78
Utgående balans 31 december 2014	-363	-	-118	-481
Årets avskrivningar	-112	-	-71	-183
Utgående balans 31 december 2015	-475	-	-189	-664
<i>Redovisade värden</i>				
31 december 2014	343	-	237	580
31 december 2015	585	-	302	887

Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post "Avskrivningar".

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

	Maskiner och inventarier
<i>Anskaffningsvärde</i>	
Ingående balans 1 januari 2014	692
Investeringar	40
Omklassificeringar	-327
Utgående balans 31 december 2014	405
Investeringar	20
Utgående balans 31 december 2015	425
<i>Avskrivningar</i>	
Ingående balans 1 januari 2014	-105
Årets avskrivningar	-105
Omklassificeringar	78
Utgående balans 31 december 2014	-132
Årets avskrivningar	-82
Utgående balans 31 december 2015	-214
<i>Redovisade värden</i>	
31 december 2014	273
31 december 2015	211

Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post "Avskrivningar".

Not 11 Andelar i koncernföretag

Företag	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Andel (%)	Bokfört värde 2015
Opus Bima AB	556445-5383	Mölnådal, Sverige	1 000	100	47 646
Opus Bilprovning AB	556865-1342	Vällingby, Sverige	1 000	100	372 604
Systech Sweden AB	556929-7848	Vällingby, Sverige	500	100	15 050
Opus Inspection Inc.	74-3258141	Delaware, USA	1 000	100	137 918
Systech Chile Ltda	76062494-2	Santiago, Chile N/A 14	N/A	1	4
Opus Inspection (Pvt.) Ltd	0089700	Lahore, Pakistan	89 997	90	62
					Summa 573 284

Not 12 Kundfordringar

	2015	2014
Kundfordringar före reservering	196	-
Reservering för osäkra kundfordringar	-	-
Summa	196	-
<i>Åldersanalys av kundfordringar</i>		
Ej förfallna	191	-
Förfallna mellan 1-30 dagar	5	-
Summa	196	-
Reserverade kundfordringar	-	-
Summa kundfordringar före reserveringar	196	-
<i>Rörelser avseende reserveringar för osäkra fordringar</i>		
Ingående balans 1 januari	-	-
Konstaterade kundförluster	-	-
Utgående balans 31 december	196	-

Konstaterade kundförluster tagna direkt över årets resultat uppgick till 0 TSEK (17).

Not 13 Övriga kortfristiga tillgångar

	2015	2014
Förutbetalad hyra	80	83
Övriga kortfristiga fordringar	535	1
Övriga förutbetalda kostnader	397	441
Summa	1 012	525

Not 14 Likvida medel

Likvida medel består av kassa och bank om 121 784 TSEK (240 954).

Not 15 Räntebärande skulder

Lån	Förfaller år	Effektiv ränta	Nominellt värde	2015 Redovisat	2014 värde
Obligationslån	2017	6,3% ¹⁾	MSEK 200	197 494	196 127
Obligationslån	2018	4,8%	MSEK 500	490 245	486 900
Förvärvskredit - Envirotest Inc	2016	5,4%	MUSD 46	190 521	296 210
Förvärvskredit - Opus Bilprovning	-	-	MSEK 175	-	71 985
Summa obligations- och lån				878 260	1 051 222
Övriga räntebärande skulder				4 350	5 146
Summa räntebärande skulder				882 610	1 056 368
Varav kortfristig del				190 521	190 267
Varav långfristig del				692 089	866 101

¹⁾ Inkluderar effekt av ränteswap.

	2015	2014
Beviljad checkräkningskredit	96 831	25 000
Utnyttjad checkräkningskredit	71 408	-
Outnyttjad checkräkningskredit	25 423	25 000

Not 16 Avsättningar

	Tilläggs- köpeskilling	Ersättningar till anställda	Summa
Ingående balans 1 januari 2015	92 790	173	92 963
Årets avsättningar	-3 349	14	-3 335
lanspråktaget under året	-8 812	-	-8 812
Omräkningsdifferenser	6 428	-	6 428
Utgående balans 31 december 2015	87 057	187	87 244
Varav kortfristiga avsättningar	7 936	-	7 936
Varav långfristiga avsättningar	79 121	187	79 308
Summa	87 057	187	87 244

För ytterligare information se not 19 för koncernen.

Not 17 Övriga kortfristiga skulder

	2015	2014
Upplupen löneskuld	867	509
Upplupen semesterlöneskuld	842	731
Upplupna sociala avgifter	1 599	1 112
Upplupna räntekostnader	4 419	4 496
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	407	551
Övriga kortfristiga skulder	-	238
Summa	8 134	7 637

Not 18 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	2015	2014
<i>Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut</i>		
Pantsatta aktier i dotterbolag	558 168	606 220
Summa	558 168	606 220
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
Tilläggsköpeskilling	100 885	90 447
Garantiåtaganden	2 592	10 880
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	5 011	7 030
Summa	108 488	108 357

För ytterligare information se not 22 för koncernen.

Not 19 Finansiella instrument

	Låne- och kundfordringar	Finansiell skulder värderade till verkligt värde	Derivat för säkringsredovisning	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Totalt bokfört värde	Verkligt värde
2015						
<i>Finansiella tillgångar per kategori</i>						
Fordringar hos koncernföretag	1 233 392	-	-	-	1 233 392	1 233 392
Övriga finansiella anläggningstillgångar	187	-	-	-	187	187
Kundfordringar	196	-	-	-	196	196
Övriga kortfristiga fordringar	535	-	-	-	535	535
Likvida medel	121 784	-	-	-	121 784	121 784
Redovisat värde	1 356 094	-	-	-	1 356 094	
<i>Finansiella skulder per kategori</i>						
Avsättningar, tilläggsköpeskilling	-	87 057	-	-	87 057	87 057
Obligationslån	-	-	-	687 739	687 739	687 739
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	261 929	261 929	261 929
Derivat	-	-	4 350	-	4 350	4 350
Leverantörsskulder	-	-	-	1 567	1 567	1 567
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	8 134	8 134	8 134
Redovisat värde	-	87 057	4 350	959 369	1 050 776	
2014						
<i>Finansiella tillgångar per kategori</i>						
Fordringar hos koncernföretag	883 054	-	-	-	883 054	883 054
Övriga finansiella anläggningstillgångar	173	-	-	-	173	173
Kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Övriga kortfristiga fordringar	1	-	-	-	1	1
Likvida medel	240 954	-	-	-	240 954	240 954
Redovisat värde	1 124 182	-	-	-	1 124 182	
<i>Finansiella skulder per kategori</i>						
Avsättningar, tilläggsköpeskilling	-	92 790	-	-	92 790	92 790
Obligationslån	-	-	-	683 027	683 027	683 027
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	368 195	368 195	368 195
Derivat	-	-	5 146	-	5 146	5 146
Leverantörsskulder	-	-	-	557	557	557
Övriga kortfristiga skulder	-	-	-	238	238	238
Redovisat värde	-	92 790	5 146	1 052 017	1 149 953	

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde klassificeras enligt hierarkin för verkligt värde i någon av följande värderingsnivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Derivat

Derivatinstrumentet avser en ränteswap och är hänförlig till nivå 2. Det verkliga värdet beräknas som en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets villkor och förfallodagar och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. Derivatet redovisas i posten "Övriga långfristiga skulder" i moderbolagets balansräkning.

Tilläggsköpeskilling

I samband med Systech-förvärvet 2008 tecknades ett avtal om tilläggsköpeskilling vid vinst av nya kontrakt för större bilprovsningsprogram. Värdet på tilläggsköpeskillingen uppgår till 87 057 TSEK (92 790), varav 79 121 TSEK (82 996) långfristigt. För ytterligare information se Not 23 för koncernen.

Styrelsens försäkran

Styrelsens försäkran

Styrelsen och verkställande direktören intygar att årsredovisningen för moderbolaget har upprättats enligt Årsredovisningslagen och RFR 2 och ger en rättvisande bild av företagets ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Styrelsen och verkställande direktören intygar att årsredovisningen för koncernen har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och ger en rättvisande bild av företagets ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen för koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Möndal den 28 april 2016

Göran Nordlund
Styrelsens ordförande

Lothar Geilen
Styrelseledamot

Heléne Mellquist
Styrelseledamot

Jan Åke Jonsson
Styrelseledamot

Anders Lönnqvist
Styrelseledamot

Magnus Greko
Verkställande direktör och koncernchef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 april 2016
KPMG AB

Jan Malm
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Opus Group AB (publ)

Organisationsnummer 556390-6063

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Opus Group AB (publ) för år 2015 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 46 - 49. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 39 - 82.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 46 - 49. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och

koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Opus Group AB (publ) för år 2015. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 46 - 49 är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat enligt ovan är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Darutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Möldal den 28 april 2016

KPMG AB

Jan Malm

Auktoriserad revisor

Ordlista

BAR-97

BAR 97 EIS består av en avgasmätare, en dynamometer och ett gällande operativsystem. Denna utrustning används för att testa utsläpp av äldre fordon.

Besiktning

Den enskilda tjänsten att testa ett fordon.

Bilprovning

Det övergripande namnet för att bedriva verksamhet inom miljö- och säkerhetskontroll av fordon.

Centraliserad bilprovning

Centraliserad bilprovning innebär att myndigheterna i egen regi bedriver bilprovningsprogram alternativt att myndigheterna auktoriserar en bilprovningsoperatör att utföra samtliga bilprovningskontroller samt att skapa nödvändiga databaser för exempelvis inkallelse och registerhantering. I ett centraliserat system sker kontrollen av ett fordon på en station med egen personal medan åtgärden av eventuella fel normalt sker på en extern bilverkstad.

Clean screen

Clean Screen är användande av Remote Sensing utrustning för utvärdering av fordonsutsläpp, där fordon med låga utsläpp kan bli undantagna den ordinarie utsläppskontrollen.

DAD-OBDD

On Board Diagnostic (OBD) Data Acquisition Device (DAD) ansluter till en BAR OBD Inspection System (OIS) dator för att hämta andra generationen (OBDII) information från ett fordon.

Decentraliserad bilprovning

Decentraliserad bilprovning innebär att fristående verkstäder får söka ackreditering för att utföra säkerhets- och miljökontroller. Myndigheterna kontrakterar normalt en huvudoperatör som får ansvaret att bedriva bilprovningsprogrammet. Huvudoperatören ansvarar normalt för implementering av IT-system, leverans/försäljning av utrustning, utbildning och certifiering av besiktningspersonal samt kontinuerlig revision och övervakning av verksamheten.

EaaS (Equipment as a Service)

En affärsmodell där ny DAD-OBDD och BAR 97 utrustning erbjuds genom löpande EaaS-avtal, vilka omfattar leverans, installation och servicegaranti.

Fleet characterization

Att fastställa den totala mängden utsläpp av en viss fordonsflotta inom ett geografiskt område, t.ex. inom en bilprovningsregion. Fleet characterization används främst för att fastställa hur effektivt ett bilprovningsprogram är.

OBD

Förkortning för "On Board Diagnostics", vilket avser diagnos av ett fordons funktion via datorer inbyggda i fordonet. Dagens OBD möjliggör, genom standardiserade kommunikationsprotokoll, en snabb statuskontroll av ett fordons olika system.

OBDII

Förkortning för "On Board Diagnostics II", se ovan. OBDII är den amerikanska standarden från 1996. Bilar tillverkade efter 1996 ska vara utrustade med OBDII. Standarden är en vidareutveckling av den ursprungliga OBD-standard och ger större möjligheter att avläsa ett fordons status. Standarden omfattar per idag miljörelaterade felkoder.

Remote Sensing

RSD är en analysenhet för fordonsutsläpp som placeras vid vägkanten. Dessa enheter samlar utsläppsdata när fordon passerar förbi utan att fordonen behöver stanna. Användning av RSD kallas ofta för Remote Sensing.

Remote Sensing Device (RSD)

Remote Sensing utrustning mäter fordonsutsläpp från vägkanten samtidigt som en kamera fotograferar fordonets registreringskylt. Remote Sensing Devices (RSDs) är speciellt utformade avgasmätare som placeras på fasta platser eller i mobila enheter för att mäta specifika utsläpp från fordon med hjälp av lågintensiva infraröda och ultraviolette strålar.

TIC-företag

Ett TIC-företag är ett företag som har verksamhet inom områdena provning, inspektion och certifiering.

VID

Förkortning för "Vehicle Inspection Database". Detta är ett mjukvarusystem som samordnar data från bilprovningar och kan bland annat användas för att sammanställa rapporter, analyser, registerhantering och kallelser.

Definitioner

Avkastning på eget kapital

Årets resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat (EBIT) dividerat med genomsnittligt operativt kapital.

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat (EBIT) plus finansiella intäkter exklusive valutakursvinster, dividerat med genomsnittlig balansomslutning.

Avkastning på sysselsatt kapital

Rörelseresultat (EBIT) plus finansiella intäkter exklusive valutakursvinster, dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital.

CAGR

Compounded annual growth rate, dvs genomsnittlig årlig tillväxttakt.

Direktavkastning

Utdelning i procent av aktiekurs.

EBITDA-marginal (Rörelsemarginal före av- och nedskrivningar)

EBITDA (Rörelseresultat före av- och nedskrivningar) dividerat med totala intäkter.

EBITDA per anställd

EBITDA (Rörelseresultat före av- och nedskrivningar) dividerat med genomsnittligt antal anställda.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier vid periodens slut.

Förädlingsvärde per anställd

Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) plus personalkostnader dividerat med genomsnittligt antal anställda.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerat med genomsnittligt operativt kapital.

Kassaflöde per aktie

Kassaflöde från den löpande verksamheten före bindning i rörelsekapital dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Kassalikviditet

Kortfristiga fordringar plus likvida medel, dividerat med kortfristiga skulder plus föreslagen utdelning.

Likvida medel

Kassa och bank exklusive beviljade och outnyttjade krediter hos bank.

Nettoskuld

Räntebärande skulder minus likvida medel.

Nettoskuldsättningsgrad

Nettoskuld dividerat med eget kapital.

Omsättning per anställd

Nettoomsättning dividerat med genomsnittligt antal anställda.

Omsättningstillväxt

Årets nettoomsättning jämfört med föregående års nettoomsättning.

Operativt kapital

Eget kapital plus räntebärande skulder minus finansiella tillgångar.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader exklusive valutakursförluster, dividerat med finansiella kostnader exklusive valutakursförluster.

Rörelsemarginal (EBIT-marginal)

EBIT (Rörelseresultat) dividerat med totala intäkter.

Soliditet

Eget kapital dividerat med balansomslutningen.

Sysselsatt kapital

Eget kapital plus räntebärande skulder.

Utdelning per aktie

Periodens utdelning dividerat med antal utestående aktier vid utdelningstillfället.

Vinst per aktie

Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster dividerat med totala intäkter.

OPUS GROUP AB (PUBL) • BÄCKSTENSGATAN 11D • SE-431 49 MÖLNDAL, SVERIGE
TEL +46 (0) 31- 748 34 00 • FAX +46 (0) 31- 28 86 55 • WWW.OPUS.SE